Vapputervehdys rauhan, aseistariisunnan ja yhtenäisyyden puolesta!

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 46 — Vol. XLVIII vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Tiistaina, huhtik. 21 p. 1964 | Tuesday, April 21, 1964

Pearson esitti uuden ehdotuksen Canadan eläkelaiksi

Ottawa. — Pääministeri Lester Pearson ilmoitti eilen parlamentin alahuoneessa liittohallituksen suunnitelmasta, joiden mukaisesti liittohallitus olisi valmis kompromissiin ja tarjoaa uutta eläkesuunnitelmaa, missä ehdotetaan enintään noin $100 maksullista mukana kuljetettavaa eläkettä kuukaudessa sen $75 dollarin lisäksi, mikä annetaan nykyään yleisesti kaikille 70 vuotta täyttäneille Canadan asukkaille.

Lisäksi liittohallitus on suostunut myöntämään maakunnille vähän suuremman osuuden kansalta perityistä verorahoista. Kysymyksessä on noin $200 miljoonaa enemmän kuin nykyään annetaan maakuntien käyttöön.

Näistä kompromissiehdotuksista ilmoittamisen yhteydessä on kuitenkin vihjattu jokseenkin avoimesti, että kaikki tämä tulee merkitsemään kansan suurempaa verottamista.

Quebecin maakunnan ilmoitetaan jo hyväksyneen liittohallituksen ehdotuksen, josta ilmoitettiin maakunnille viime torstaina ja joka ehdotus eläkesuunnitelmaksi jätettiin liittoparlamentin alahuoneen pydälle eilen.

Maakuntahallitukset tulevat saamaan suuremman osuuden veropiirakasta kahdessa osassa — noin $100 milj. tammikuussa ja toinen samansuuruinen osuuden lisä tammikuussa v. 1966.

Mr. Pearson vahvisti, että kaksi viikkoa kestäneiden neuvottelujen jälkeen oli päästy sovintoon Quebecin maakuntahallituksen johtajien kanssa. Quebec ei tule virallisesti osallistumaan liittohallituksen suunnitelmaan, vaan järjestää suunnitelman, joka vastaa liittohallituksen suunnitelmaa.

Kaikilla muillakin maakunnilla on tilaisuus joko ottaa vastaan liittohallituksen suunnitelma tai seurata Quebecin esimerkkiä ja järjestää oman eläkkeensä.

Osana Quebecin ja liittohallituksen välisestä sopimuksesta on se, että Quebec on suostunut perustuslailliseen muutokseen, minkä mukaisesti liittohallituksella olisi oikeus varata eläkesuunitelmassaan eläketurva myös eläkeläisten huollettaville je perillisille sekä työkyvyttömille. Kaikki toiset maakunnat hyväksyivät jo aikaisemmin ajatuksen sellaisesta muutoksesta.

Uusi suunnitelma on jo kolmas Ottawan taholta esitetty viime vuoden kuluessa.

Uuden suunnitelman mukaan maksettaisiin 25 prosenttia palkkaa vastaavasti enintään $5.000 vuositulojen kohdalta. Tämä merkitsisi $125 kuukaudessa, mutta se seikka, että pienimmin palkatut ihmiset eivät ole oikeutettuja nauttimaan tästä eläketurvasta, laskee eläkkeen enintään noin $105:iin kuukaudessa.

Tämä on noin $30 enemmän kuin liittoparlamentin edessä nyt olevassa suunnitelmassa tarjotaan ja $20 vähemmän kuin Quebecin pääministeri Jean Lesagen suunnitelmassa hahmoteltu.

Täten, jos liittohallituksen viimeisin suunnitelma astuisi voimaan, eläkeläiset tulisivat saamaan maksullisena ja maksuttomana eläkkeenä enintään $180 kuukaudessa 70 vuoden ikäisinä. Eläkettä ruvettaisiin maksamaan 65 vuoden ikäisenä, mutta pienemmässä määrässä.

Quebecin taholta on suostuttu Ottawan aikaisempaan suunnitelmaan, että eläkesuunnitelma olisi täydellinen 10 vuoden kuluttua sen sijaan, että se raja saavutettaisiin vasta 20 vuoden kuluttua, kuten Quebecin hallituksen taholta suunniteltiin aikaisemmin.

Eläkekassaan maksettanee niin työnantajan kuin työläisenkin taholta 1½ prosenttia työläisen palkkaa vastaavasti enintään mainitun $5,000 vuositulojen kohdalta. Ottawan aikaisemman suunnitelman mukaan molemmilta tahoilta olisi maksettu 1 prosentti ja Quebecin suunnitelman mukaisesti 2 prosenttia molemmilta tahoilta.

Kukan alle $600 vuosituloja nauttiva henkilö ei olisi pakoitettu maksamaan eläkekassaan — eikä niin ollen hän olisi otaksuttavasti oikeutettu nauttimaankaan tästä maksullisesta eläkkeestä. Osallistuminen olisi pakollista kaikille yli $600 palkkatuloja vuosittain nauttiville ja omissa töissään yli $1,000 vuosituloja nauttiville henkilöille. Ne omissa toimissaan ja töissään olevat henkilöt, joiden vuositulot ovat $600 ja $1,000 välillä voisivat maksaa tästä eläkkeestä vapaaehtoisuuden perusteella.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts ilmoitti lainlaatijakunnassa eilen, että hän oli tyytyväinen liittohallituksen uuden eläkelakisuunnitelman johdosta, mutta kieltäytyi vielä sanomasta josko ontariolaisella taholla oltaisiin valmiita vastaanottamaan se sen sijaan, että maakunta järjestäisi oman eläkkeensä. Hän kuitenkin vihjasi, että Ontarion hallituksella on olemassa omat ajatuksensa siitä minkälainen suunnitelma olisi saatettava voimaan. Samalla hän vihjasi, että jos Ontario järjestäisi oman suunnitelmansa, niin se jäisi neuvotteluasemaan.

Montreal. — Canadian Labor Congressin 21-jäsenisen toimeenpanevan neuvoston eilen alkaneessa CLCn edustajakokouksessa esittämässä lausunnossa varoitettiin, että demokratiaa ei voida saavuttaa Seafarers International Unionissa ellei sen johdosta poisteta nykyisiä ihmisiä. CLCn presidentti Claude Jodoin sanoi sanomalehtimiehille myöhemmin, että vaikka lausunto oli kirjoitettu ennen SIUn presidentti Hal Banksin viralta poistamista, niin se jää edelleenkin CLCn kannanoton ilmaisuksi tässä asiassa.

Washington. — Presidentti Johnson ilmoitti eilen, että niin yhdysvaltalasiella kuin neuvostoliittolaisellakin taholla oli suostuttu siihen, että on vähennettävä ydinaseiden valmistamiseen tarpeellisten ainesten tuotantoa.

17 kuoli USAn asevoimien lento-onnettomuudessa

Wilmington, O. — Yhdysvaltain ilmavoimien virkailijat yrittivät vielä sunnuntai-iltana päästä selvyyteen siitä miksi kaksi C-119-mallista transporttilentokonetta oli syöksynyt maahan sillä seurauksella, että 17 miestä oli kuollut.

Eräs Yhdysvaltain ilmavoimien Clinton kauntin aseman puhemies sanoi, että näytti siltä jotta lentokoneet olivat törmänneet yhteen valmistautuessaan laskemaan noin klo 9 aikana lauantai-iltana.

Lento-onnettomuudessa säilyi hengissä vain kaksi miestä, joiden ilmoitettii nolleen tyydyttävässä kunnossa sairaalassa.

Lentokoneet olivat olleet tavanomaisella laskuvarjosotilaiden viikonloppuisella harjoitusmatkalla.

Kummassakin lentokoneessa oli viisimiehinen miehistö, toisessa koneessa viisi laskuvarjosotilasta ja toisessa neljä.

Vapunpäivänsanoma

Toronto. — "Yhtenäisyys rauhan, perustuslakiuudistuksien ja taloudellisen edistymisen puolesta", sanotaan Canadan kommunistipuolueen lehdistölle jättämässä vapunpäiväsanomassa.

Sanomassa tähdennetään, että "yhtenäisyydessä on voima" ja kerrotaan, että juuri tämä toteamus oli sisällytetty toimintakutsuun liikkeeltä 8-tuntisen työpäivän puolesta, mistä juontui työväenjuhlapäivän viettämisen alku lähes 80 vuotta sitten.

Sama on tunnus kohdatessamme niitä lukuisia uusia ja monitahoisia ongelmia, jotka ovat maamme työväestön edessä nyt v. 1964.

Kaikkien maiden kansojen, miesten ja naisten, nuorien ja vanhojen yhtenäisyys, yhtenäisyys tehtaissa ja konttoreissa — ja kymmenien tuhansien vielä järjestäytymättömien työläisten saattaminen työväenliikkeeseen; Canadan työväenliikkeen kaikkien osien yhtenäisyys autonomisissa canadalaisissa järjestöissä; yhtenäisyys poliittisessa toiminnassa vapaana suurpääoman puolueista — tässä on tie kohti kaikkea poliittista ja taloudellista edistymistä.

Työväenluokka on kykenevä estämään työnkiihdytyksen, työläisten enimmäisriistämisen, hintakiskonnan, verojen kohoamisen, joiden ansiosta suurmonopolistit rikastuvat suuressa määrässä elintasomme kustannuksella.

Työläiset ovat kykeneviä vaatimaan oikeuttaan jotta he hyötyisivät automatisoinnista ja kaikenlaisesta teknillisestä edistymisestä siten, että nämä saatettaisiin demokraattisen kansan valvonnan alaisuuteen. Näitä erinomaisia nykytieteen saavutuksia on käytettävä kansan hyödyksi, eikä muutamien suurfirmain voittojen lisäämiseksi.

Työväenluokka on kykenevä vaatimaan, että Canadan taloutta kehitettäisiin Canadan kansan palvelemiseksi, työmahdollisuuksien ja korkeimpien tulojen saavuttamisen puolesta sen sijaan, että niitä käytettäisiin yhdysvaltalaisten suuryhtiöiden etujen palvelemiseksi. Meidän suuret luonnonrikkautemme — sellaiset kuin Columbia,joki on käytettävä Canadan eikä Yhdysvaltain hyödyksi.

Yhdistyneenä ranskalaisen ja englantilaisen Canadan työtätekevä väki kykenee ratkaisemaan liittovaltiokriisin perustuslakiehdotuksien kautta, jotka saattaisivat maamme kahden kansan lähemmäksi toisiaan vapaassa ja tasapuolisessa kumppanuudessa, millä lopetettaisiin ainaiseksi taantumuksellisten poliitikkojen asioilta välttyminen, millä nykyään ryöstetään meiltä kipeästi tarvitut demokraattiset reformit, sellaiset kuin kansan eläkesuunnitelmat ja sairausvakuutus.

Ylinnä kaiken canadalaiset työläiset ovat kykeneviä saavuttamaan rauhan — tuon kaikkien työtätekevien kaikkialla omaksuma kallein

(Jatk. 4. siv.)

Robarts lupasi ettei tule poliisivaltiolainlaadintaa

Toronto. — Ontarion konservatiivinen pääministeri Robarts vakuutti viikonvaihteessa, että hänen johtamansa hallituksen taholla ei tulla esittämään toista samanlaista ehdotusta laiksi kuin suurta kohua aikaansaanut ehdotus muutokseksi Ontarion poliisilakiin.

Hän esitti lainlaatijakunnalle valittelunsa sen johdosta ja lupasi, että hänen hallituksensa taholta ei tulla tekemään toista samanlaista virhettä.

Pääministeri lupasi, että hallitus tulee antamaan vakuutteet maakunnan asukkaiden turvaamisesta sellaisissa tapauksissa — mahdollisesti voitaisiin laatia ja hyväksyä maakunnallinen oikeuksien laki.

Hän oli täydellisesti perääntymisasenteessa seitsemättä tuntia kestäneessä keskustelussa lainlaatijakunnassa, missä opposition taholta oli tartuttu kynsin hampain kiinni siihen seikkaan, että hallituksen taholta oli esitettykin sellainen ehdotus laiksi.

Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että lainlaatijakunta joutui hylkäämään ehdotuksen yksimielisesti viime maaliskuun 23 päivänä.

Mr. Robarts tunnusti lainlaatijakunnassa 90 minuuttia kestäneessä puheessaan, että ehdotus laiksi "ol. meille kaikille vastenmielinen."

"Olemme kaikki oppineet, että tällaisia tärkeitä asioita ei voida ratkaista kiireellisesti."

Poliisikomissio oli pyytänyt laajakantoisia valtuuksia sen jälkeen kun oli todettu, että maakunnassa oli olemassa järjestäytynyttä rikollisuutta ja että kansainvälinen Mafia-rikosliiga oli yrittänyt päästä rikollisuuden johtoon maakunnassa.

Lakimiesehdotuksien joukossa olivat ne, että olisi annettu poliisikomissiolle oikeus rajoittaa ampuma-aseiden myyntiä ja tehdä pakolliseksi niiden rekisteröinti, olisi voitu pakoittaa rikoksista epäildyt henkilöt esittämään todistuksia henkilöllisyydestään, kieltää joitakin henkilöiltä vapaalle jalalle takausta vastaan pääseminen ja antaa poliisille oikeus puhelinsalakuunteluun.

Pääministeri lupasi, että mitään näistä ehdotuksista ei tulla nyt sisältämään Ontarion poliisilakiin ilman niiden mahdollisien seurauksien täydellistä ja tiukkaa tutkimista.

Kaikesta tästä perääntymisestään tässä asiassa huolimatta pääministeri puolusti hallitustaan ja väitti, että se oli tehnyt hyvää työtä

(Jatkuu sivulla 4)

Pearsonkin arvosteli Canadan talouden yhdysvaltalaista kontrollia

Ottawa. — Opittuaan katkerista kokemuksistaan viimeisen 12 kuukauden aikana pääministeri Lester Pearson on oman selostuksensa mukaan päätynyt siihen, että voinee kestää lukuisia vuosia ennenkuin canadalaisille voitaisiin palauttaa heidän kontrollinsa niihin teollisuuksiin nähden, jotka tällä hetkellä ovat ulkomaalaisten intressien kontrollissa.

Puhuessaan CBCn television ja radion välityksellä mr. Pearson sanoi sunnuntai-iltana, että mahdollisena teollisuutemme nykyiselle yhdysvaltalaiselle omistukselle vaihtoehtona olisi se, että pyrittäisiin saamaan sijoituspääomaa muista maista paitsi Yhdysvalloista.

"Uskon, että olisi erittäin tärkeätä saada Canadaan sijoitettu pääoma jaetuksi mahdollisimman laajasti. Uskon samalla, että olisi innoitettava ulkomaalaisia tekemään sijoituksia Canadassa", sanoi pääministeri.

"En pelkää tunnustaa teille että me olemme oppineet paljon tämän hallituksen viimeisen vuoden vallassa olemisen kuluessa tästä erittäin vaikeasta ja tärkeästä kysymyksestä", sanoi hän.

Pääministeri sanoi olevansa sitä mieltä, että olisi palautettava mahdollisimman pikaisesti Canadan teollisuuden kontrolli canadalaisille siinä määrin kuin se olisi mahdollista ja että tässä yhteydessä tulisi ryhtyä toimenpiteisiin, joilla voitaisiin estää jotkut piirit saamasta kuristusotteen Canadan teollisuudesta.

"Olen vieläkin sitä mieltä, että olemme oppineet viimeisen 12 kuukauden kuluessa jotta ei ole oikeinkaan helppo tehdä siten ja mahdollisesti voi kulua useita vuosia ennenkuin voimme ratkaista tämän ongelman."

Mr. Pearson sanoi, että paras keino ulkomaalaisen pääoman saamiseksi on jättää se vaikutelma, että maa on vakaa ja hyvin hallittu.

Hän sanoi keskustelleensa viime tammikuussa Ranskan presidentti de Gaullen ja pääministeri Georges Pompidoun kanssa siitä mahdollisuudesta, että Canadaan sijoitettaisiin ranskalaista pääomaa.

Kyproslaiset vaativat brittejä lähtemään

YKn joukoille Nicosiassa annettu laajemmat valtuudet tehtävänsä suorittamiseksi

Nicosia. — Kyproksen presidentti arkkipiispa Makarios antoi sunnuntaina YKn Kyproksella oleville asevoimille valtuudet käyttää aseitaan muissakin tapauksissa kuin itsensä puolustamisessa ja ilmoitti että näillä asejoukoilla on nyt oikeus käyttää väkivaltaa uuden demilitarisoidun alueen perustamiseksi ja ylläpitämiseksi Nicosiassa.

Tämä on ensimmäinen kerta kun Kyproksen hallituksen taholta on annettu tällaiset valtuudet YKn joukoille.

Virallisessa ilmoituksessa sanottiin, että erikoisen sopimuksen puitteissa YKn joukot voivat "ryhtyä aseita käyttämällä toimenpiteisiin estääkseen minkä tahansa aseistetun miesjoukon hyökkäykset tai edistymiset kohti uusia asemia."

YKn taholta ja presidentinpalatsista annetuissa tiedotuksissa sanottiin, että sopimuksen mukaisesti sen enempää Kyproksen turkkilaisilla kuin kreikkalaisillakaan ei ole enää oikeutta pystyttää esteitä kreikkalaisten ja turkkilaisten joukkojen välillä olevalle alueelle, joka täten jää YKn asejoukkojen kontrolliin.

Samanaikaisesti ilmoitettiin, että irlantilaiset asejoukot olivat saapumassa YKn palvelukseen niiden canadalaisten ja ruotsalaisten joukkojen lisäksi, jotka muodostavat osan siitä 7,000-miehisestä YKn asejoukosta, jonka tehtäväksi on täten jätetty rauhan säilyttäminen Kyproksella siksi kunnes saarimaan tulevaisuus on ratkaistu vähintään kolmen kuukauden kuluessa.

Kyproksen kreikkalainen lehdistö on lisäksi vaatinut brittiläisten joukkojen kotiuttamista saarimaasta. Kaikkialla saarimassa on ilmaistu voimakkaasti se mielipide, että brittiläisten olisi lähdettävä kolmisen vuotta sitten Britannian siirtomaavallanalaisuudesta vapautuneesta maasta.

Brittiläisvastaista mielialaa kiihdytti viime viikonvaihteessa myös se, että kolme Kyproksen turkkilaista ja eräs jordanilainen oli löydetty matkustamassa brittiläisellä ambulanssilla, joka oli määrätty YKn palvelukseen.

Brittiläiset asejoukot muodostavat vielä noin puolet YKn palveluksessa täällä olevista rauhansäilytysjoukoista.

YKn välittäjä suomalainen Sakari Tuomioja palasi tänne Ankarasta sunnuntaina keskusteltuaan Turkin hallituksen edustajien kanssa. Hän sanoi matkansa selventäneen hänelle ongelman kokonaisuudessaan.

Bruce Magnuson:

HALLITUKSEN OLISI OMAKSUTTAVA VASTUUNALAISUUS SAIRAALOISTA

Toronto. — "Metro Toronton sairaalatilanne on nopeasti rappeutumassa", sanoi Canadan kommunistipuolueen Ontarion maakuntajohtaja Bruce Magnuson viime viikonvaihteessa sanomalehdille jättämässään lausunnossa.

Ontarion hallitus on korottanut sairaalavakuutusmaksut 54 prosentilla tämän vuoden kuluessa, mutta samalla kieltäytyvät tarjoamasta riittävää sairaalapalvelua.

"Ontarion hallitus valvoo sairaalavakuutuslakia ja on vastuunalainen nyt vallitsevan siettämättömän tilanteen korjaamisesta. Tässä kysymys, mistä ei voida päästä sillä, että sälytettäisiin sen korjaamisesta johtuvat menot Metro Toronton veronmaksajien kannettavaksi", sanoo Magnuson lausunnossaan.

Hän selostaa edelleen kuinka Ontarion terveysministeri Dymondin esittämä suunnitelma lainojen järjestämisestä uusien sairaaloiden rakentamiseksi on kokonaisuudessaan epätyydyttävä. Se ei ole hänen mielestään riittävä korjaamaan edes nykyisen hätätilanteen.

"Ja tilanne käy päivä päivältä yhä vakavammaksi", sanoi hän. Northwestern General-sairaala oli jo ilmoittanut, että sen on luovuttava ulkopotilaiden huoltamisesta maksaakseen lyhennykset sijoituspääomastaan johtuvista veloista, jotka kasvaisivat yhä suuremmaksi jos hyväksyttäisiin terveysministerin ehdotus uusien lainojen vastaanottamisesta. Toronton terveysviranomaiset ovat sanoneet, että kaupunki on

(Jatk. 4. siv.)

Poliisilainlaadintamiehet edeileenkin hallituksessa

Toronto. — Ne miehet, jotka olivat vastuussa siitä, että Ontarion lainlaatijakunnalle esitettiin joitakin aikoja sitten poliisivaltiolainlaadintaa muistuttava ehdotus laiksi, ovat edelleenkin hallituksessa, syytettiin viime viikonlopulla lainlaatijakunnassa. Syytöksen esitti Andrew Thompson (lib. Dovercourt).

Mr. Thompson sanoi, ettei hän usko jotta lakiehdotuksen esittänyt Ontarion oikeusministeri Frederick Cass olisi ollut niiden hallituksen jäsenien joukossa, jotka kannattivat lakiehdotuksen huonompia kohtia.

Mr. Cass erosi toimestaan seurauksena siitä kohusta, mikä herätettiin lakiehdotuksen esittämisen johdosta.

"Mr. Cass oli mahdollisesti niiden hallitusministereiden joukossa, jotka vastustivat (lakiehdotuksen) huonompia puolia", sanoi mr. Thompson.

Hän sanoi, ettei ollut olemassa mitään muuta selostusta kun huonioidaan mr. Cassin lakiehdotuksen esittämisen jälkeen myöntämässä sanomalehtihaastattelussa antama varoitus, että ehdotuksen hyväksyminen olisi voinut merkitä yksilövapauksien rajoittamista.

Se oli poliittinen itsemurha", sanoi mr. Thompson. "Minä olen sitä mieltä, että hän oli toisten hallitusministerien pakoittamana esittänyt tämän lakiehdotuksen laiksi.

Mr. Cass ei ole enää siellä ja ne miehet, jotka olivat vastuussa lakiehdotuksesta 99, ovat edelleenkin hallituksessa."

Tällä kysymyksessäolevalla ehdotuksella laiksi olisi annettu Ontarion poliisikomissionille valtuudet kuulustella todistajia suljettujen ovien takana ja saattaa heidät vankeuteen tai maksamaan sakkoa elleivät he olisi olleet valmiit antamaan "tyydyttäviä" vastauksia.

Mr. Thompson teki huomionsa lainlaatijakunnan ollessa keskustelemassa poliisikomissiolle jätetystä rikosraportista.

Mr. Thompson sanoi edelleen, että mahdollisesti oli tapahtunut siten, että hallituksessa oli ollut erimielisyyttä ehdotuksen johdosta, mutta siitä huolimatta hän asettaa syyn sen esittämisestä koko hallituksen niskoille.

Vietcongin joukot jatkavat hyökkäyksiään

Saigon. — Vietcongilaiset sissit hyökkäsivät viikonvaihteessa rohkeasti vain noin 14 mailin etäisyydessä Etelä-Vietnamin diktaattorihallituksen pääkaupungista, Saigonista, Yhdysvaltain valtiosihteeri Dean Ruskin ollessa neuvottelemassa hallituksen edustajien kanssa mihin suuntaan Etelä-Vietnamin sotaa tulisi johtaa.

Kaksi vietcongilaista komppaniaa hyökkäsi Saigonin lähettyvillä hallituksen joukkojen asemaa vastaan käyttäen mörssäreitä ja raskasta aseistusta ilmeisessäkin tarkoituksessa saattaa hallituksen yhdysvaltalaiselta taholta kannatetut joukot tasapainoltaan neljässä täällä etelään sijaitsevassa maakunnassa.

Ensimmäiset vihjeet diktaattorihallituksen yhä lisääntyvistä vaikeuksista saatiin tiedotuksen saapuessa, että vietcongin joukot olivat hyökänneet viittä hallituksen joukkojen tukikohtaa vastaan Ba Trin lähettyvillä Mekongin joen suistomaalla olevassa Kien Hoan maakunnassa.

Myöhemmin ilmoitetaan sissien tunkeutuneen niinkin lähelle kuin 80 jaardia yhdysvaltalaisten tukikohdasta My Thossa noin 50 mailia lounaiseen Saigonista.

UUSDEMOKRAATTIEN RIVEISSÄ ERIMIELISYYTTÄ CANADAN AMMATTIYHDISTYKSIEN JOHDOSTA

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen viirinkantajana liittoparlamenttiin Port Arthurista valittu Douglas Fisher on aikaansaanut riidan oman puolueensa riveissä sanomalla, että on olemassa mahdollisuus jotta uusi demokraattinen puolue sanoutuu irti suhteistaan Canadian Labor Congressiin siitä syystä, että on "ehdottomasti antauduttu" Suurien Järvien merimiesunioiden riidassa.

Mr. Fisher syytti, että hallituksen nimittämät merimiesunioiden valvontalautakunnan jäsenet olivat "antautuneet täydellisesti" yhdysvaltalaiselle Seafarers International Uniolle. Tässä mr. Fisher oli ilmeisestikin sitä mieltä, että canadalaisten unioiden olisi oltava autonomisia ja että Canadan ammattiyhdistyksien keskusliitto (CLC) oli perääntynyt yhdysvaltalaisten oikeistolaisten ammattiyhdistysjohtajien vaatimuksien edessä.

CLCn johtaja Claude Jodoin ilmoitti jo viime viikolla, että mr. Fisherin tulisi pidättäytyä sekaantumasta hänen puolueensa rakentamiseen huomattavassa määrässä osallistuneen ammattiyhdistyksien keskusliiton asioihin ja että hän oli käyttäytynyt "erittäin vastuuntunnottomasti" puhuessaan siitä, että oli olemassa mahdollisuus CLCn ja uuden demokraattisen puolueen välien rikkoutumisesta.

Kuitenkin sanomalehtimiesten tiedustellessa asiasta kuudeltatoista liittoparlamentin alahuoneeseen uuden demokraattisen puolueen ehdokkaina valituilta henkilöiltä he totesivat, että heidänkin keskuudessa oli todella olemassa erimielisyyttä.

Uuden demokraattisen puolueen parlamenttiryhmän kokous pidettänee tällä viikolla, jolloin tämäkin kysymys tulee varmaankin esille. Joillakin tahoilla on jo ennustettu sitä, että mr. Fisheria tullaan "kurittamaan" riisumalla häneltä puolueen parlamenttiryhmän apulaisjohtajan paikka.

Mr. Fisher kuitenkin sanoi, ettei tule tapahtumaan mitään sellaista kurinpidollista toimenpidettä, sillä hänellä on "vankka enemmistö" puolellaan.

Muutoksia Ontarion Statute Labor-lakiin ehdotettu lainlaatijakunnassa

Toronto. — Viime viikon lopulla esitettiin Ontarion lainlaatijakunnassa ehdotus laiksi, millä hävitettäisiin, ainakin osittaisesti, nykyinen järjestelmä, minkä mukaisesti maakunnassa sen kunnallishallintoja vailla oleville alueilla (järjestäytymättömissä townshipeissa) maksetaan maanteiden rakentamisesta ja kunnostamisesta Statute Labor lain nojalla. Ehdotuksen laiksi esitti maantieministeri Charles S. MacNaughton.

Maantieministerin ehdotuksen mukaisesti annettaisiin näille alueille vähän suuremmassa määrässä maakuntahallitukselta apurahoja kuin annetaan nykyisen järjestelmän mukaisesti.

Nykyisen lain mukaan vailla kunnallishallintoa olevien townshippien asukkaat maksavat maantielautakunnalle vissin määrän rahaa vuosittain maanteiden kunnostamiseksi ellei he suorita maksuaan työllä.

Laki hyväksyttiin Canadassa siihen aikaan, jolloin maa oli harvaan asuttu ja nykyisillä silmillä katsottuna keskiaikaiseen malliin. Pohjois-Ontariossa on vielä olemassa noin 200 tämän lain nojalla toimivaa maantielautakuntaa.

Näillä lautakunnilla on oikeus vaatia sen hallintoalueilla olevilta maanomistajilta veroa, joka tavalli-

(Jatkuu sivulla 4)

Huonoja muistoja palauttavat sotamitalit huutokauppaan

Lontoo. — Britannian sotaveteraanien legiona on kehoittanut veteraaneja tai heidän leskiään pidättäytymään myymästä entisten sotilaiden vastaanottamia mitaleja.

"Kaikilla näillä mitaleilla on symbolisoiva merkityksensä", sanoi eräs legionan puhemies. "Näitä tulisi pitää arvossa eikä myydä. Sotalesket kuitenkin useasti myyvät heidän miehensä saamat mitalit siitä syystä, että he ovat rahattomia. Legiona olisi valmis auttamaan heitä jos he vaan tulisivat puheillemme."

Eräässä Sothbeyn huutokaupassa myytiin äskettäin yksi Britannian korkeimmista kunniamerkeistä, ensimmäisen maailmansodan aikana ansioituneille sotilaille jaettu — heillekin varsin harvoin — Victoria-risti 600 punnan ($1,800) hinnasta. Saman huutokauppatalon ilmoitetaan tarjoavan vielä tällä viikolla useita mitaleja, jotka oli annettu kersantti Clifford Bradshawille 22 vuotta sitten.

Bradshaw, joka on nykyään työnjohtajana eräässä autorengastehtaassa, sanoi, "minulla ei ole rahallisia vaikeuksia, mutta lähetin ne huutokauppaan siitä syystä, että punta tai kaksi lapsilleni on parempi kuin pölyä keräävät mitalit, jotka eivät palauta mitään erittäin hyviä muistoja."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translations free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT

Canadassa:	1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	USA:ssa	1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
	3 kk. 2.75	Suomessa:	1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Ei perääntymistä enää, please!

Kaikista juhlallisista lupauksistaan huolimatta pääministeri Pearson suoritti viime viikolla uuden perääntymisoperation kun hän tiedoitti, että liittohallituksen esittämästä maksullisesta vanhuudeneläkekiehdotuksesta ei keskustelakaan alaimuonen istunnossa tällä kertaa, sillä liittohallitus pyrkii kompromissiin Quebecin maakuntahallituksen kanssa.

Kuten muistetaan, liittohallitus huonosti aikaisemmin alkuperäistä eläkesuunnitelmaansa nimenomaan yhdysvaltalaisten rahamiesten kontrolloimien ja omistamien suurten vakuutusyhtiöiden painostuksen johdosta. Tämä toinen, eli alkuperäisestä huonommettu maksullinen eläkelakisuunnitelma olisi varannut canadalaisille maksujensa perusteella korkeintaan $150.00 kuukausieläkkeen (mukaanlukien nyt voimassaoleva $75 kuukausieläke), jota vastoin alkuperäinen lakiehdotus olisi antanut $175.00 kuukausieläkkeen.

Nyt esitetty kolmas versio — Quebecin hallituksen suunnitelmien puitteissa järjestettävä eläkelaki — nostaisi maksujen perusteella kuukausieläkkeet alkuperäisen summaan (mukaanlukien nyt voimassaoleva vanhuudeneläke). Toisin kuin liittohallituksen esityksen perusteella, Quebecin suunnitelman puitteissa uudesta eläkelaista pääsisivät nauttimaan kuoleman jälkeen myös eläkeläisen huollettavat. Eläkemaksuihin saataisiin lisäksi vapautus vuositulojen ensimmäisen $1,000 kohdalta.

Nämä seikat ovat parannuksia, joiden käytäntöönottamisesta liittohallituksen sopii kyllä keskustella maakuntahallitusten kanssa.

Muita meistä tuntuu kuitenkin, että näiden etuisuuksien vuoksi ei pääministeri Pearson mutta häränpyllyn heittoa tässä asiassa tehnyt. Päinvastoin näyttää siltä, että nämä etuisuudet ovat kuin sokerivoiteena rotanmyrkyssä, sillä tärkeimmältä perusolemukseltaan, Quebecin suunnitelma seuraa suurten vakuutusyhtiöiden linjaa.

Vakuutusyhtiöt ja niiden poliittiset puhemiehet ovat vastustaneet liittohallituksen ehdottamaa Canadan eläkesuunnitelmaa nimenomaan siksi kun se "vaarantaa" suurpääoman riistomahdollisuuksia eläkealalla. Nämä vakuutusyhtiöt eivät voi enää toivoa sitä, että Canadan eläkesuunnitelmaan ei mitään korjauksia tehdä. Kansan yleinen mielipide on siinä liian voimakkaana vakuutusyhtiöitä vastassa. Mutta ne toivovat vieläkin sitä, että nämä eläkeparannukset toteutettaisiin mahdollisimman hitaasti ja mahdollisimman kalliilla hinnalla, jotta "yksityisliike" kannattaisi eläkealalla ainakin toistaiseksi.

Tämän vuoksi vakuutusyhtiöt ovat selittäneet, että liittohallituksen ehdottama Canadan eläkesuunnitelma astuisi voimaan "liian nopeasti" eli kymmenen vuoden kuluessa. Ne ovat väittäneet sitä, että liittohallituksen esittämän eläkesuunnitelman puitteissa "ei saada riittävästi varoja" maakuntien lainaustarkoituksia varten, tarkoittaen se suomeksi puhuen ennenkaikkea sitä, että liittohallituksen eläkesuunnitelman maksut ovat vakuutusyhtiöiden mielestä liian alhaiset.

Kun "Quebecin suunnitelma" edellyttää, että eläkemaksuja korotettaisiin 3-prosenttisesti (kahdesta prosentista neljään prosenttiin työläisen vuosituloista kuuteen tuhanteen asti), niin sen hyväksyminen koituisi miltei kaikkien canadalaisten tappioksi ja ainoastaan yhdysvaltalaisten omistamien suurten vakuutusyhtiöiden hyödyksi.

Kaiken lisäksi Quebecin suunnitelman hyväksymisen ehtona on perustuslakiin (BNA Act) tehtävä muutos, mikä voidaan toteuttaa vain liitto- ja maakuntahallitusten yksimielisen päätöksen perusteella. Tässä piilee vielä sekin vaara, että eläkeasiasymyksestä muodostuu poliittinen potkupallo ehkä pitkäksi ajaksi.

Loppujen lopuksi on siis toivottava ja vaadittava kahta seikkaa: ei mitään lisähuononnuksia enää liittohallituksen ehdottamaan eläkesuunnitelmaan — eikä liioin uusia viivytyksiä tuiki tärkeän eläkeuudistuksen laatimisessa, vaikka vakuutusyhtiöt poliittisine puhemiehineen harjoittavatkin painostustaan!

Seitsemäskymmenesneljäs vappu

Toukokuun 1 päivänä järjestetään taas kautta maailman vappumielenosoituksia ja kulkueita sekä joko suurempia tai pienempiä vappujuhlia. Huolimatta siitä, että suurisuuntainen vapunvietto on saatu valtapiirien toimesta hetkellisesti estetyksi Canadassa ja Yhdysvalloissa, missä vapun syntysanat on asiallisesti puhuen lausuttu, tätä 74:ttä kansainvälistä työtätekevien solidaarisuuspäivää vietetään nyt todella jättiläismäisessä mittakaavassa. Mitähän sanoisivatkaan ne työläiset, jotka 74 lyhyttä vuotta sitten osallistuivat 8-tuntista työpäivää ja yleensä työtätekevien olosuhteiden parantamista vaativeisiin, suhteellisen pieniin vappumielenosoituksiin, jos saisivat nähdä ne valtavat vappukulkueet ja kansanjoukot, jotka järjestöllippujaan seuraten esittävät nykyaikaisia vaatimuksia työpäivän edelleen lyhentämiseksi ja palkkojen korottamiseksi, sekä pysyvän rauhan puolesta?

Minkälaista ihailua ja ylpeyttä tuntisivatkaan 74 vuotta sitten vappumielenosoituksiin osallistuneet työläiset jos saisivat nähdä kuinka valtavan suureksi voimatekijäksi on vapunvietto kehittynyt sosiaalisen edistyksen, kansainvälisen rauhan sekä yleisen ja täydellisen aseistariisunnan puolesta!

Mutta samoin kuin v. 1890, niin tänäkin vappuna marssii työväki taikkia maissa kansainvälisen solidaarisuuden, rauhan ja vapaudentahdon, sekä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja sosialismin tunnuksin.

Toisin kuin kuin 74 vuotta sitten, vappuakin vietetään nykyään sosialistisissa maissa vallan erilaisissa olosuhteissa kuin kapitalistisissa. Sosialistisissa maailmanosassa vappua vietetään uudenaikaisen yhteiskunnan rakentajien riemujuhlana, jota vastoin porvarillisissa maissa vappumie-

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Matti Ikka, Toronto, Ont., täyttää perjantaina, huhtikuun 24 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

Mrs. Jenny Kallio, Timminsistä, Ont., pistäytyi maanantaina Sudburyssa kotiseudun ja Soon uutisia kertomassa. Hän oli vieraillut tyttärensä Kaijan perheen luona Sault Ste. Mariessa ja oli nyt menossa linnun tietä takaisin kotiin.

* * *

Mrs. Elvi Lujanen, Powell Riverilta, B. C., saapui muutamaksi päiväksi Sudburyyn kevätlomalle ja samalla perheasioita hoitamaan. Hän kertoi länsirannikolla olevan jo ruusut kukassa, mutta sanoi, etteivät nämä pohjolan kevään yöpakkaset sentään ainakaan vielä peloita.

USAn 18 sotilasattasheaa 'lakossa'

Moskova. — Kaikki Moskovaan arkkreditoidut 18 amerikkalaista sotilasasiamiestä ovat päättäneet olla matkustamatta Neuvostoliiton pääkaupungin ulkopuolelle siihen saakka kunnes neljälle heistä viime perjantaina julistetun matkustuskielto peruutetaan kerrottiin asioista perillä olevista lähteistä.

Neuvostoviranomaiset ilmoittivat kyseisille neljälle sotilasasiamiehelle, että he eivät saa matkustaa Moskovan ulkopuolelle 90 päivän aikana. Kielto annettiin heidän Leningradiin ja Tulaan tekemien matkojensa yhteydessä sattuneiden välikohtausten johdosta.

Diplomaatit joutuivat paikallisen väestön ympäröimiksi sekä Leningradissa että Tulassa ja heitä syytettiin laittomasta valokuvaamisesta ja siitä, että he olivat olleet liian lähellä sotilaskohteita.

lenosoitusten kärki kohdistuu suurpääoman voittoiluа ja riistoa sekä luokkavaltaa vastaan.

YHTENÄISYYDEN PUOLESTA

Canadan työtätekevät — me Canadan suomalaiset mukaanluettuina — korostavat tänä vappuna erikoisesti työväenliikkeen ja koko työtätekevän väestön yhtenäisyyden ja yhteisymmärryksen tarvetta. Vain työtätekevien yhtenäisyyden avulla voidaan saavuttaa sosiaalista edistystä — tarkoitustaan vastaava parannus vanhuudeneläkelakeihimme, ajan vaatima sairausvakuutus, korotus perhelisiin jne. Ainoastaan työtätekevien yhtenäisyyden avulla voidaan toivoa, että tekniikan kehityksestä ja automatisoinnista ei tule kansakunnalle kurjuutta aiheuttavaa kirousta, vaan siunaus, jonka perusteella saadaan väestön ostovoimaa kohotetuksi ja kansanjoukkojen elämä täyteläisemmäksi niin henkisesti kuin aineellisestikin.

Vain työtätekevien yhtenäisyys on takeena siitä, että nyt kehittyvä perustuslaillinen kriisi voidaan ratkaista myönteisellä tavalla niin, että liittovaltion heikkenemisen ja mahdollisen hajoamisen asemesta Canadan liittovaltio voimistuu ja lujittuu ranskalaisen ja englantilaisen Canadan veljellisen ja täysin tasa-arvoisen kumppanuuden puitteissa.

Vain yhtenäinen ja valppautunut työväestö voi taata sen, että meidän maamme, Canada, voi antaa täyden panoksensa kansainvälisen rauhan vakiinnuttamisen sekä yleisen ja täydellisen aseistariisunnan hyväksi.

Vain yhteisymmärryksen ja yhtenäisyyden avulla voivat täkäläiset kansalaisemme tehokkaasti vaalia kuolemattomia kulttuuriperinteitään ja samalla huolehtia siitä, että mekin voisimme pikkuosaltamme rikastuttaa kukoistustaan kohti kehittyvää Canadan kansallista kulttuuria.

Tässä mielessä — nimenomaa suvaitsevaisuuden, yhteisymmärryksen ja edistyksellisen yhteistoimintaan pyrkivässä mielessä — esittää lehtemme vapputervehdyksensä täkäläisille kansalaisillemme yleensä ja erikoisesti kaikille ruumiillista tai henkistö työtä tekeville kansalaisillemme.

YAT:n PERUSTUSLAKIJULISTUS

Maaliskuun lopilla sai Yhdistynyt Arabitasavalta (Egypti) uuden väliaikaisen perustuslain, joka julistuksen muodossa korvaa tähänastisen, niin ikään väliaikaisen lain Perustuslakijulistus pohjautuu Kansallisen toiminnan ohjelmaan jonka maan kansankongressi hyväksyi heinäkuussa 1962 ja jossa määritellään maan taloudellisen, poliittisen ja sosiaalisen kehityksen suuntaviivat vuoteen 1970 sati. Nyt ohjelman tärkeimmät asettamukset ovat siis saaneet lain voiman. Koska YAT:n kehitys edustaa monessa suhteessa tyypillisesti äskettäin itsenäisen kehityksen tielle astuneen valtion vaiheita, on myös sen perustuslakijulistuksen eräillä kohdilla laajempaa mielenkiintoa.

YAT:n perustuslakijulistuksessa määritellään maa "demokraattiseksi, sosialistiseksi valtioksi", joka perustuu kansan työtätekevien voimien liittoon. Julistuksessa selitetään ensi kerran, keitä näihin voimiin lasketaan kuuluvaksi: niitä ovat talonpojat, työläiset, sotilaat, sivistyneistö ja kansallinen porvaristo. Presidentti Nasser on korostanut, että "kansallisella porvaristolla" tarkoitetaan ns. "ei-riistävää" porvaristoa, jonka toiminta on siis oleellisesti lakien rajoittama. Julistuksessa tähdennetäänkin, että nykyisen yhteiskunnan perustana maassa on riiston poistava sosiaalinen järjestelmä.

Julistuksessa esitetään edelleen YAT:ssä voimassa olevat omistuksen muodot. Niihin kuuluvat yleiskansallinen omistus. Viimemainittu koskee myös maaomistusta. Edelleen on säilynyt yksityinen omistus, mutta koska valtion sektorilla on ratkaiseva osuus maassa, yksityisomistus on jäänyt merkitykseltään taka-alalle. Niinpä maaseudulla, missä yksityisomistus maahan nähden on ollut hallitseva, alkaa osuustoiminnallinen omistusmuoto saada yhä enemmän jalansijaa.

Erittäin mielenkiintoinen on perustuslakijulistuksen määräys, jolla kumotaan kaikki voimassa olevat poikkeuslait ja määräykset. Tällainen kumoaminen tapahtuu ensi kerran vuoden 1952 jälkeen. Kumottujen määräysten joukossa oli mm. laki poikkeus- ja sotatilasta maassa. Perustuslakijulistuksen tämä osa merkitsee mm. kaikkien poliittisten vankien vapauttamista, joita on pidetty vankiloissa ilman oikeuden käyntiä. YAT:ssä on voimakkaana elänyt käsitys, että juuri poikkeuslait ovat ehkäisseet isänmaallisten voimien aktiivisuutta ja siten hidastaneet maan kehitystä. Miten tätä perustuslain kohtaa toteutetaan ja mitä se käytännössä merkitsee, sitä ei voida vielä tänään sanoa mutta asian periaatteellista merkitystä voidaan luonnehtia historialliseksi.

On syytä tässä yhteydessä mainita vielä eräistä muista säädöksistä, joita on annettu aivan viime aikoina ja jotka täydentävät perustuslakijulistusta. Asetus on annettu mm. kansallistettujen laitosten asemasta. Kun heinäkuussa 1961 annettiin ensimmäiset kansallistamislait kysyttiin Kairossa, kenen haltuun kansallistetut yritykset lopulta joutuvat. Yritysten siihenastisissa omistajissa herätti joukkalaisia toiveita se, että uutta omistajaa ei tarkasti määritelty. Odotettiin jopa Nasserin perääntyvän koko kansallistamispuuhista. Nyt kuitenkin julistetaan, että kansallistetut laitokset ja niiden varat siirretään valtiolle. Kansallistetuista laitoksista suoritetaan entisille omistajille korvausta, joka maksetaan 15 vuoden kuluttua. Väli vuosina omistajille maksetaan 4 prosentin korko lopullisesta korvaussummasta. Myös maaomaisuuden luovutus tapahtui aikaisempien lakien mukaan korvausta vastaan, mutta perustuslakijulistuksessa sanotaan, että tilanherroille ei makseta pakkoluovutetuista maista minkäänlaista korvausta.

Nyt voimaan tulleen julistuksen pohjalla ryhtyy kansalliskokous laatimaan uutta perustuslakia, jolla ei olisi enää väliaikaista luonnetta. Merkittävää on, että uudessa kansalliskokouksessa on yli puolet työläisiä ja pientalonpoikia.

Yhdistyneen Arabitasavallan tie osoittaa kiistattomasti, että nykyaikana ei uusi valtio voi kehittyä taloudellisessa, poliittisessa ja sosiaalisessa suhteessa itsenäisenä pysyen kapitalistisen yksityisomistuksen ja "vapaan kilpailun" vallitessa. Ulkomaisen "avun" orjuuttavat ehdot ovat tunnettuja ja kotimainen yksityinen pääoma ei taas olisi esim kyennyt rakentamaan Assuanin patoa, joka on ehdoton edellytys maan teolliselle kehitykselle. Yksityinen maanomistus ei myös kykenisi selvittämään maatyöläisjoukkojen ongelmia eikä pienmaatalous ratkaisemaan maatalouden nykyaikaisen kehityksen edessä olevia vaikeuksia. Puhumattakaan siitä, että kapitalistisen kehityksen vallitessa joutuisi työtätekevä kansa odottamaan sosiaalisten uudistusten toimeenpanoa vuosikymmenet. Täten itse taloudellinen kehitys pakottaa uudet valtiot tuttamaan talouden sosialistisia muotoja ja ottamaan niistä enemmän tai vähemmän aineksia omiin järjestelmiinsä. Näin on tapahtunut myös YAT:ssä, vaikka kukaan ei vielä vuonna 1952 voinut mennä väittämään, että upseerivallankaappauksen suorittaja Nasser olisi vahvanaa aikaan mää in sosialisti. Kehityksen objektiivisia lakeja ei voida myöskään väistää. — H. S.

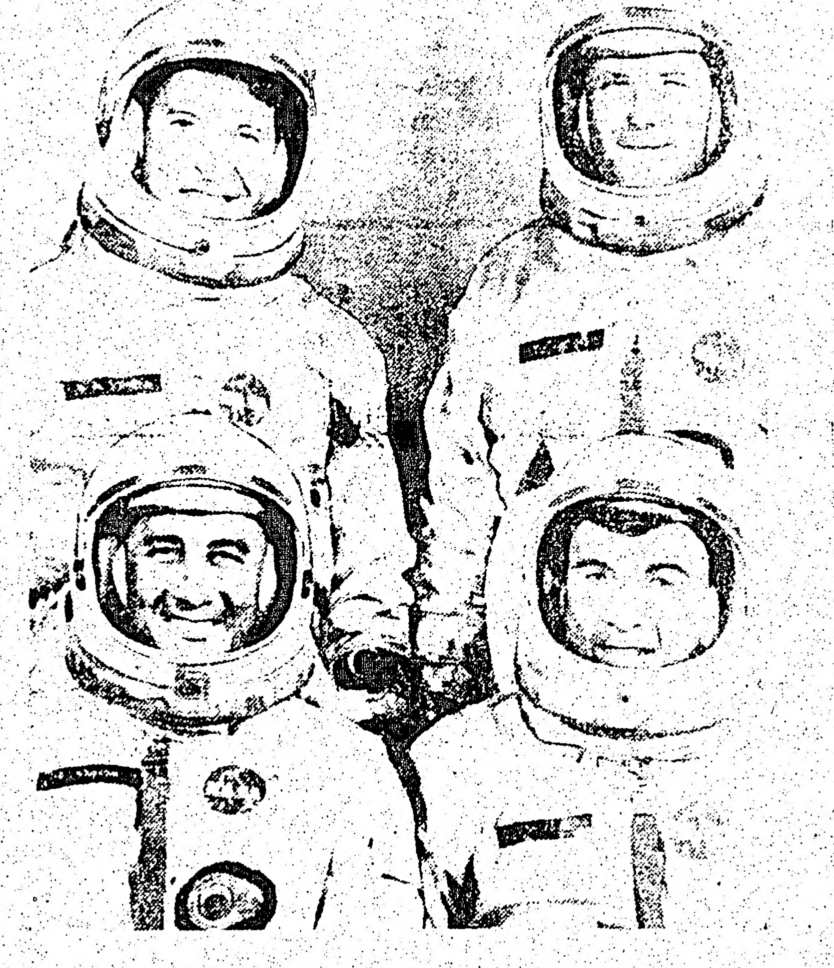

Nämä neljä miestä valmistautuvat joko tämän vuoden lopulla tai aikaisin ensi vuonna yhdysvaltalaiseen Gemini-avaruuslentoon. He ovat edessä vasemmalta oikealle Virgil "Gus" Grissom ja John W. Young, jotka ovat ensisijaisessa asemassa matkalle lähtöön nähden ja taustalla Walter Schirra ja Thomas Stafford, jotka voivat lähteä matkalle siinä tapauksessa, että ensinmainitut ovat jostakin syystä estetyt siitä. — TNS-kuva.

USAn pakko-ottolakiin suunnitellaan muutoksia

Washington. — Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnson ilmoitti viikonvaihteessa, että hallituksen tähtäimessä on maan pakko-ottolain täydellinen tarkistaminen minkä seurauksena voinee olla se mahdollisuus, että pakko-otto poistetaan kokonaisuudessaan seuraavan 10 vuoden kuluttua.

Hän huomioi, että nykyinen pakko-ottolaki on 15 vuotta vanha ja että sen voimassaoloaikaa oli jatkettu viime vuonna vuoteen 1967 asti.

Presidentti sanoi olevansa huolissaan siitä, että aikaisempi periaate asepalveluksesta asevelvollisuudesta olisi voinut tulla hyväksytyksi käytännössä.

Mr. Johnson ilmoitti suunnitelmasta lehdistön tiedotustilaisuudessa, missä hän sanoi, että hän oli jo laatinut lakiluonnoksen niiden ehdotuksien mukaisesti, joita oli esitetty hänelle puolustussihteeri McNamaran toimesta.

Presidentti tähdensi kuitenkin samalla, että asiaa tutkitaan edelleen ja että tämä tutkiminen tulee lopullisesti suoritetuksi vasta vuoden kuluttua.

Pakko-ottolain tarkistamiseen on ryhdytty sen johdosta, että useilta tahoilta on esitetty kongressille sen mukaisia vaatimuksia.

Joillakin tahoilla viitataan myös siihen mahdollisuuteen, että pakko-ottolain uudistuksia on ajateltu sen johdosta, että Yhdysvalloissa on tällä hetkellä tarjolla asevoimiin miltei riittämiin halukkaita ilmankin pakko ottoa.

Mitä muut sanovat

LIIANKIN TOTTA

CLC (Canadan ammattiyhdistyskeskuksen) ilmeinen välinpitämättömyys Suurten Sisäjärvien merimiesunioiden valvontakomissionin "kompromissi" järjestelystä Seafarers International Unionin yhdysvaltalaisten pomojen kanssa aiheuttaa Canadan ammattiyhdistysliikkeelle kovan hinnan yleisessä luottamuksessa . . .

Kun valvontakomissioni sai lopulta riittävästi rohkeutta erottaakseen Hal Banksin . . . unionin kansainvälinen pomo Paul Hall esitti heikosti salatun uhkauksen Suurten Sisäjärvien sodasta tänä kesänä.

"Rauhan säilyttämisen toivossa valvontakomissioni antoi Banksin toimen hänen varapresidentilleen Leonard McLaughlinille . . . Banksin muutkin apulaiset saavat pitää toimensa valvontakomissionin alaisuudessa samalla kun Paul Hall ja Hal Banks voivat edelleen kontrolloida unioa kuliisien takaa . . .

CLC on ainakin osittain syyllinen siitä kurjasta tilanteesta, mikä johti (tuomari) Norrisin tutkimukseen ja valvontakomissionin nimittämiseen, koska se (CLC) oli osakkaana Hal Banksin ja hänen gangsteriensa tuonnissa tänne. Myöhemmin CLC teki täyskäännöksen ja otti avosylin vastaan tiedon valvontakomissionin nimittämisestä . . .

— The Toronto Daily Star, huhtik. 16 pnä.

OVET NYT AVOINNA

Moskova. — Pääministeri Nikita Hrushtshev arvosteli tänään uudelleen kommunistista Kiinaa, mutta sanoi, että Neuvostoliitto ei tule koskaan katkaisemaan välejään Pekingin kanssa . . .

Hrushtshev sanoi, että Kiinan johdon "hajoitustyö tulee epäonnistumaan" ja selitti, että Venäjä tulee "jättämään aina mahdollisuuden lähentymiselle ja yhteisymmärrykselle . . ."

— API—UPI—Reuters uutistieto, huhtik. 17 pnä.

Jättiläispelastustyö Pohjoisnavalla 30 vuotta sitten

Moskova. — 30 vuotta sitten, huhtikuun 13 päivänä päättyi kaksi kuukautta kestänyt operaatio neuvostoliittolaisen pohjoisnaparetkikunnan jäsenten pelastamiseksi. Tätä toimintaa seurattiin vuonna 1934 lähes yhtä suurella mielenkiinnolla kuin avaruuslentoja meidän päivinämme.

Pelastustoimintaan osallistui seitsemän napaseutulentäjää, joille ensimmäisinä myönnettiin 16. 4. 1934 perustettu Neuvostoliiton sankarin arvonimi. Eräs näistä lentäjistä oli nykyinen kenraaliluutnantti Nikolai Kamanin, joka työskentelee Neuvostoliiton avaruusohjelman toteuttamisjohtajana.

Helmikuun 13 pnä 1934 upposi neuvostoliittolaisen naparetkikunnan tukialus "Tsheljuskin". Miehistö ja retkikunta 104 henkilöä, joukossa naisia ja kaksi lastakin, joutui jäämään jäälle. Silloisten lentoteknillisten olosuhteiden vallitessa pelastus- ja elintarvikkeiden tuontilennot merkitsivät uskomattomien vaikeuksien voittamista. Ensimmäinen ryhmä, 10 naista ja lapset saatiin pelastettua pienillä koneilla maaliskuun 5. päivänä.

Ensimmäinen vaikeus pelastustyössä oli retkikunnan jääleirin löytäminen, sillä tuona aikana ei ollut käytettävissä lentoradioyhteyksiä eikä muuta nykyajan välineitä. Pelastuslentueen johtajan oli suoritettava 29 lentoa ennenkuin leiri löytyi.

Etelä-Rhodesian virkamieshallitus anoo brittien apua

Salisbury, Etelä-Rhodesia. — Poliisit ampuivat suoraan väkijoukkoon täällä viime lauantaina eteläafrikkalaisten osoittaessaan mieltään rotusyrjintähallitusta vastaan.

Yksi mies haavoittui hengenvaarallisesti poliisien käyttäessä haulikoita kiviä heittelevää väkijoukkoa vastaan.

Vähintään 265 neekerin ilmoitetaan olleen pidätetyn sen jälkeen kun maan asukkaiden enemmistöä edustava väki oli ryhtynyt mielenosoituksiin sen johdosta että Joshua Nkomo ja kolme muuta kansallismielistä oli pidätetty tässä Britannian siirtomaassa.

Kaikkien maan 5,630 poliisin ilmoitettiin olevan täydellisesti taisteluvalmiina. Pääministeri Ian Smithin hallituksen ilmoitettiin määränneen, että Nkomo on lähetettävä eristetylle alueelle maasta. Mr. Smith nimitettiin viime viikon maanantaina pääministeriksi Winston Fieldin tilalle, joka on maan äärioikeistolaisen hallituksen muodostavan Rhodesian rintaman mielestä liian suvaitsevainen.

Smithin virkamieshallitus on lähettänyt Britannian hallitukselle pyynnön aseväestä, jolla se voisi kontrolloida kansan liikehtimistä.

Sitä ja tätä

RUOSTUMATON MIEKKA

— Kieli on naisen miekka, jota hän kyllä käyttää niin, että se ei joudu ruostumaan!

— Toinen silmänne on normaali, mutta toisen näkökyky on ainoastaan 0.3.

— No onhan sekin kokolailla hyvä lasisilmän näkökyvyksi.

PÄIVÄN PAKINA

JIMMY HOFFAN OIKEUSTAISTELUSTA

Allekirjoittanut ei ole koskaan tavannut ajurien (teamsters) union presidenttiä, James Hoffaa. Meillä on kuitenkin sellainen käsitys, että hän on lujaotteinen uniojohtaja joka on toimintansa perusteella saanut, kuten sai John L. Lewis aikoinaan yhtäältä paljon kannattajia työläisten keskuudesta, ja toisaalta voimakkaita vihamiehiä valtapiireistä.

Vapauden lukijat ovat luonnollisesti seuranneet muiden canadalaisten työläisten kanssa suurella mielenkiinnolla mitä "salavehkeily"-syytöksen pohjalla aloitettua oikeuskampanjaa, jonka "saamapuolena" Hoffa on vuosia ollut ja on vieläkin. Tuntematta Hoffaa läheskään riittävästi henkilökohtaisesti tai edes uniotoimintansakaan perusteella, me lainaamme yhdysvaltalaisten satamatyöläisten union kuuluisan johtajan Harry Bridgesin selostuksen Hoffaa vastaan käydyn oikeuskampanjan merkityksestä. Bridges on itsekin ollut oikeusvainon kohteena — hänet yritettiin saada tekosyytösten perusteella karkoitetuksi Yhdysvalloista — ja niinmuodoin uskomme, että hän tietää henkilökohtaisesti miten Yhdysvalloissa käytetään oikeuslaitosta työväenliikettä vastaan. Bridges kirjoittaa m.m.:

Saatuamme uutisen, että Chatanoogassa, Tennesseessa on valamiesoikeus julistanut ajurienunion Jim Hoffan syylliseksi n.s. "salavehkeilyyn", meidän (satamatyöläisten) uniomme kansainvälinen keskus lähetti hänelle sähkeen: "Olemme vakuuttuneita, että pitkän päälle Bobby Kennedy (USAn oikeusministeri — K) ja hänen henkilökohtainen vainonsa (vendetta) tulee lopulta kärsimään tappion . . . Kennedy on voittanut erän, mutta me veikkaamme, että Sinä tulet voittamaan taistelun."

Meillä ei ole mitään harhakuvia. Me tiedämme mitä tuntuu olla pitkäaikaisessa taistelussa missä on kysymys suurista asioista: että "salavehkeilylaki" on paheellinen ja että Hoffaa ja hänen unioaan vastustavat piirit ovat voimakkaita ja julkeita.

"Salavehkeilysyytöksessä" ei hallituksen tarvitse todellisuudessa pystyä todistamaan mitään. "Salavehkeily"-laki, kuten olemme nähneet Mine Millin pitkäaikaisen vainon yhteydessä, on valmiiksi tehty uniovastainen ase. Sitä on käytetty siitä lähtien jolloin ensimmäinen union jäsen "salavehkeili palkankorotusten saavuttamiseksi".

Mikäli on puhe meistä, tämä syytös Hoffaa vastaan on sanan mukaisesti tekopeliä.

Se edustaa yksinomaan Bobby Kennedyn henkilökohtaista ja poliittista vainoa "saadakseen" Hoffan kiinni hinnalla millä tahansa. Suuria voimavaroja, varoja ja välineitä, sekä verotuloilla ylläpidettäviä hallituksen elimiä ja FBI:ta käytetään hyväksi Hoffan naulitsemiseksi, eli union heikentämiseksi — älkäämme koskaan unohtako tätä — ja Kennedyn henkilökohtaisen tähden nostattamiseksi.

Me tunnemme tämän kertomuksen vanhoista kokemuksista. Me olemme nähneet paljon politiikkoja — mukaanlukien useita sellaisiakin, jotka ovat siinä yhteydessä taittaneet oman poliittisen niskansa — jotka ovat yrittäneet oikeuslaitoksen avulla vahingoittaa ILWU:ta (satamatyöläisten unioa — K). Kaksikymmentä vuotta me seurasimme valan antaneita valehtelijoita, rottia ja renegaatteja, jotka (oikeuskuulusteluissa — K) antoivat "todistuksensa" raamattukasan päällä. Monissa tapauksissa me tiesimme tarkasti minkälaista painostusta käyttäen hallituselimet voivat tuoda esille joitakin näistä "todistajista" — heidät pakoitettiin maksetuiksi ilmiantajiksi — taikka. Ja Bobby Kennedy, puhelinkuuntelu - kokemuksineen sekä persoonakohtaisine vallantavoitteluineen ei ole kokematon tekaistujen syytösten käytössä poliittisen menestyksen astinlautana.

Meille ei ole tietämätöntä että miljoonat nuoremmat amerikkalaiset eivät ole ehkä tietoisia tekosyytös-mahdollisuuksista, vaan pitävät miltei uskomattomana, että korkeissa hallituselimissä olevat ihmiset, titteleillä ja kunnianarvolla varustetut ihmiset, voivat painua niin alhaiseen taktiikkaan henkilökohtaisista ja poliittisista syistä.

Mutta me olemme nähneet kerta toisen perään oikeushuoneissa, kuinka korkeimmat virkailijat, jotka ovat vannoen luvanneet puolustaa lakia, käyttävät tietoisesti hyväkseen tekosyytös-taktiikkaa.

Ei ole tarkoitus maalata Jimmy Hoffasta kiiltohaarniskaista ritaria. Hän on suuren union presidentti — ei sen parempi, eikä sen huonompi. Kennedyn tavoitteena on sen union johto ja se unio. Mutta jos hän luulee voivansa kääntää sen union rivijäsenet omaa unioaan vastaan, hän on jo saanut selvän vastauksen. Teamsters-union jäsenmäärä oli viime vuonna kaikkien aikojen ennätysmäärässä. Rivijäsenistöä ei siis ole saatu petkutetuksi. Kennedy on saanut vastauksen.

Taistelu ei ole lähestulkoonkaan päättynyt. Muistakaamme, että on useita lakeja ajurienunioa vastaan "rivijäsenten suojelemiseksi". Suojelemiseksi miltä? Siltä, etteivät he voittaisi palkankorotuksia, työolosuhteiden parannuksia ja parempaa työturvaa . . .

Kennedy tietää, että hänen käytettävissään on eräitä voimakkaita aseita. Hoffa tapauksessa hän tietää käytetyn kaikkein tehokkainta keinoa — kuten näytelmän esityksessä — 4 vuotta kestänyttä McClellan-komissionin televisiokuulustelua. Ja älkäämme erehtykö siinä, ne (televisiokuulustelut) oli todella näytämölle asetuksia. Bobby Kennedy, joka aikaisemmin oli yhteyksissä Joe McCarthyn kanssa, tietää sen, että hän voi saada paljon mailimääriä "tv:stä". Hän on nähnyt, kuinka tehokas tv voi olla poliittisen tieteen näyttämölle-asetuksessa.

Ja hänen tarkoituksenaan on rakentaa Bobby Kennedyn kuvaa. Rakentakaa se poliittiseksi johtajahahmoksi. Hänen välittömänä tavoitteenaan on varapresidentin viran saanti. Mikäli me tunnemme häntä, hän ei epäröi kenenkään hänen tiellään olevan murskaamisessa.

. . . Me tunnustamme kuitenkin että Jim Hoffa ja ajurien unio voittaa lopuksi. Mutta meillä ei ole varaa istua toimettomana sivussa toivossa, että jokin korkein oikeus korjaa tilanteen tulevaisuudessa. Jos Bobby Kennedy pysyy heikentämään ja hajoittamaan sen union, silloin on tulevaisuuden oikeusvoitto merkityksetön . . .

* * *

Todellakin, meillä kenelläkään ei ole "varaa sivussa istumiseen" silloin kun taantumus hyökkää joko oikeuslaitoksen avulla tai siitä välittämättä työväenliikkeen heikentämiseksi.

Tänä vappuna — suurena kansainvälisenä solidaarisuuspäivänä — me haluamme puolestamme sanoa, että Yhdysvaltain työtätekevät ovat Canadan työtätekevien veljiä ja siskoja — että heidän taistelunsa kansalaisvapauksien, neekerien oikeuksien, paremman elämän, puhe- ja järjestymisvapauden sekä rauhan puolesta, on myös meidän taisteluamme. Heidän tappionsa on myös meidän tappioitamme — ja voittonsa meidän voittojamme. — Kansakoura.

Urheilua

Suomi–N-liitto maaottelusta

Helsinki. — Suomen ja Neuvostoliiton voimistelumaaottelu alkoi viime keskiviikkona Helsingin Urheilutalossa. Ohjelmassa olivat Tokion kisojen pakolliset liikkeet ja vieraat ottivat joukkuekilpailussa odotetusti selvän johdon heti ensimmäisistä telineistä alkaen. Myös henkilökohtaisessa kilpailussa on vieraille turvallisen tuntuinen etumatka lähinnä Jur iTitovin ja nuoren Juri Tsapenkon ansiosta.

Suomalaisista otti parhaat pistemäärät kilpailun alkuvaiheissa nuori Olli Laiho, joka hevosella pääsi tasaamaan telinevoiton Tsapenkon kanssa. Muilla telineillä ei suomalaisilla ollutkaan alkuvaiheissa asiaa kärkipaikalle. Lähimpänä oli Kestola permannolla ja renkailla oli paras suomalainen Hannu Rantakari.

TOINEN PÄIVÄ

Neuvostoliitto korjasi odotettua suuremman voiton Suomesta voimistelumaaottelun toisena päivänä Helsingin Urheilutalossa. Jo kymmenen telineen jälkeen oli joukkuekilpailussa ero venynyt lähes kymmeneen pisteeseen: 476,9 — 467,05.

Henkilökohtaisessa kilpailussa oli toisena päivänä Neuvostoliitolla viisi miestä kärjessä ja vasta sen jälkeen tuli paras suomalainen. Suomen Hannu Rantakari paransi otettaan teline telineeltä ja menikin Laihon ohi parhaaksi suomalaiseksi. Kärjessä kävivät tiukkaa kilpailua henkilökohtaisesta voitosta maailmanmestari Titov ja Tsapenko, jotka koko ajan olivat miltei tasapäisiä.

Maaottelun toisena päivänä, jolloin vuorossa olivat omavalintaiset liikkeet, nähtiin kautta linjan todella loisteliasta voimistelua, josta tosin pääosaltaan vastasivat neuvostoliittolaiset kilpailijat. Kamppailuja oli televisioinnista huolimatta kokoontunut seuraamaan täysi katsomo.

Telinevoitot menivät edellisen päivän tapaan vieraille hyppyjä lukuunottamatta. Tällä telineellä Hannu Rantakari keräsi komealla ja ilmavalla kalahypyllään parhaan pistesaaliin 9,7.

—•—

Suomesta Tokioon 100 osanottajaa

Tokio. — Suomi tulee lähettämään noin 100 osanottajaa ensi lokakuussa pidettäviin Tokion olympiakisoihin, ilmoitettiin Tokoista viime viikolla japanilaisen uutistoimiston Kyodon mukaan.

Samalla ilmoitettiin, että Unkarin joukkueen vahvuudeksi tulee noin 180 kilpailijaa.

—•—

Olympiakylän rakennus alkanut

Tokio. — Tokiossa aloitettiin viime tiistaina rakennustyöt olympiakylässä, johon sijoitetaan lokakuun olympiakisojen aikana 6,500 urheilijaa eri puolilta maailmaa.

Olympiakylä on tarkoitus saada valmiiksi heinäkuun loppuun mennessä ja se avataan syyskuun 15. päivänä.

USAn joukkue N-liitossa

Moskova. — Neuvostoliiton koripallon maajoukkue on valmentautunut amerikkalaisia joukkueita vastaan käytäviin otteluihin. USA:n joukkueen saapumista ja sen esiintymistä Neuvostoliitossa odotetaan erityisen kiinnostuneina. Neuvostoliiton koripalloliitto on vahvistanut kilpailuaikataulun amerikkalaisille koripalloilijoille.

Huhtikuun 21. ja 22. päivinä vieraat pelaavat Moskovassa kaksi ottelua Neuvostoliiton maajoukkuetta vastaan.

—•—

NLn nyrkkeilyssä tiukat karsinnat Tokioa varten

Moskova. — Varmimmat ehdokkaat Neuvostoliiton Tokion nyrkkeilyjoukkueeseen ovat Euroopan mestarit Oleg Grigorjev (54 kg), Boris Lagutin (71 kg) ja Valeri Popentshenko (75 kg), toteaa Neuvostoliiton nyrkkeilymaajoukkueen päävalmentaja Victor Ogurenkov. — Raskaassa sarjassa tulee Neuvostoliittoa mahdollisesti edustamaan 22-vuotias Vadim Jemeljanov. Hän painaa 95 kg ja on rohkea, nopea, päättäväinen ja liikkuva nyrkkeilijä.

MONINKERTAINEN KARSINTA

— Ennenkuin lopullinen joukkue kootaan tulevat kaikki ehdokkaat kuitenkin osallistumaan kaupunkien tasavaltojen ja seurojensa mestaruuskilpailuihin. Huhtikuussa pidetään Leningradissa armeijan mestaruuskilpailut, joissa nähdään myös useita ehdokkaita. Varsinaiset karsintakilpailut pidetään toukokuun aikana neljässä eri kaupungissa ja lopulliset vasta heinäkuussa Habarovskissa.

KEVÄTKUUMETTA

— Joka kevät tulee Lolita mieleeni.

— Oletko tavannut hänet?

— En koskaan. Siksi hänestä varmaan uneksinkin.

Vappumietelmiä

Hyvin usein kuulemme keskusteluissa mainittavan kuinka hyvää kaikki oli ennen. Ei ollut sellaisia pahennuksia kuin on nykyään. Työläisten kannalta on syytä hiukan syytä tarkkailla tuota kaikkea "hyvää" ja elinkelpoista.

Vapusta on muodostunut kansainvälinen "työväenluokan katsastuspäivä" jolloin erikoisesti kiinnitetään huomiota päiväntärkeisiin kysymyksiin. Muistamme vapun Suomessa aikana, jolloin oli polttavana vaatimus 8 tunnin työpäivästä. Vappuneulassa oli kolme 8:ta, tarkoittaen: työtä 8 tuntia, itsevalistusta 8 tuntia ja 8 tuntia rauhallista unta jolla taasen kerättiin voimaa uutta päivää varten. Mikä on kummallisinta ollut kautta aikojen, työläiset eivät aina itse huomaa omaa hyväänsä. Muistan hyvin kuinka partasuut uroot pitivät tuota 8 tunnin työpäivä vaatimusta aivan hulluutena, johon ei koskaan mukamas päästä. Vuorotyöläiset tekivät 12 tunnin päiviä ja pienemmät lapset eivät nähneet isää muulloin kun sunnuntaisin ja silloinkin hyvin väsyneenä ja ärtyisenä, mikä oli luonnollista, sillä väsymys tekee ihmisen ärtyiseksi.

"Ei oikeutta maassa saa ken ei sitä itse hanki" on lausuntoja Ilkan ajoilta. Suomessa, kuten muuallakin on työväenluokan keskuudesta noussut ne voimat jotka ovat lähteneet vaatimaan parannuksia karuun ja kolkkoon elämäänsä. Jatkuvasti käydään taistelua lyhemmästä työpäivästä, siihen ovat vissit syynsä. teollinen kehitys on luonut tuotantolaitokset niin tehoisiksi, että työläinen on painumassa aivan "paariaisluokkaan". Heitä tarvitaan tuotannossa jatkuvasti aina vähemmän ja vähemmän. Vastatoimenpide on toistaiseksi työpäivän lyhentäminen että useampi työläinen pääsisi kiinni ansioon. Hyvin suuri osa työläisistä tietää jo paremman ratkaisun työttömyydelle ja se on siirtyminen Sosialismiin, silloin loppuu työttömyys kuin taika-iskusta.

Vanhan eli "vapaan maailman" edustajat pitävät kynsin hampain kiinni vanhasta pitäen sen parhaana mahdollisena, koska se takaa valtavat riisto ja voittomahdollisuudet. Voimme varmuudella sanoa, että tänäkin "vapaana" kautta maailman kuulutetaan työväenluokan edun mukaista uutta maailmaa joka lopettaa sotavarustelut ja osoittaa sosialismin paremmuuden tavoitteenamme joka muuttaa kaiken elämänkulun ja se tulee muuttumaan valtavasti siitä ajasta kun "isä lampun osti". Vapputerveisin — M. S.

V. 1000 Lief. Eerik Punaisen poika, nousi maihin viikinkeineen Amerikan rannikolla, jolle antoivat nimet "Markland", "Helluland" ja "Vinland".

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi Seura) —

Suomalaisille pahimmat alueet

Suomalaisille ja canadalaisille jää valvottavaksi Kyproksen tulenarimmat alueet, Nikosia ja Omorphitan esikaupunkialue, minkä lisäksi myös Kyrenian tien avaaminen on ilmeisesti koskeva käytännössä lähinnä suomalaisia ja canadalaisia. Tästä tulee vaikea tehtävä, sanoo muuan suomalainen upseeri. Jos ihmiset kotona kuvittelevat, että olemme täällä kesälomalla, niin he erehtyvät pahoin. (HS)

Miehillä Helsingissä elinaikaa 4 v vähemmän kuin muualla

Helsinki on vaarallinen paikka miehille. Vasta valmistunut tutkimus osoittaa, että miesten ylikuolevaisuus (miesten ja naisten kuolleisuuksien välinen ero) on selvästi suurin Helsingissä. Pienin se on Kööpenhaminassa. Myös naisten kuolleisuus on suurin Helsingissä, mutta heidän kohdallaan erot verrattaessa Tukholman ja Kööpenhaminan kuolleisuuteen ovat pieniä.

Miesten elinikä on jäljellä olevan elinajan osalta Helsingingissä n. 4 vuotta lyhyempi kuin Kööpenhaminassa tai Tukholmassa. Koko maan huomioonottaen miehistä 16,9 % ja naisista 38,2 % saavuttaa 80 vuoden iän. (SS)

Risto Luukkoselle tarjottu MM-ottelua

Helsingissä nähdään ensi kesänä huipputason ammattinyrkkeilyä, sillä tämän hetken ainoa toimiva managerimme saanee aivan lähiaikoina tarjouksen MM-ottelusta suojatilleen kääpiösarjan Euroopan mestarille Risto Luukkoselle. Vastustajaksi asettuu kesä-heinäkuussa suoritettavassa ottelussa meksikolainen sarjan ensimmäinen haastaja Jesus Pimentel. Kehätuomariksi odotetaan raskaansarjan entistä maailmanmestaria Joe Louisia. (HS)

Vapputervehdyksemme!
RITARI AGENCIES
LIMITED
Vakuutus- ja matkailutoimisto
Puh. 675-5683
7 CEDAR STREET
SUDBURY

UNIONISTINEN VAPPUTERVEHDYS
TYÖLÄISTEN MERKKIPÄIVÄNÄ
SUDBURY & DISTRICT
GENERAL WORKERS UNION
LOCAL 902
I. U. M. M. & S. W.
78 Douglas Street Sudbury

TERVEHDYKSEMME!
Star
BOTTLING WORKS LTD.
Suosittujen "PEPSI-COLA", "TEEM" ja muiden maukkaiden virvokejuomien pullottajat
PUHELIN 675-2403
252 REGENT STREET SOUTH SUDBURY

LÄMPIMIN TERVEHDYKSIN!
DAVEY FUELS
(SUDBURY) LIMITED
177 Kathleen St. West Puh. 675-5647
EMPIRE FUELS
(SUDBURY) LIMITED
54 Elm St. West Puh. 675-6344
Vapaa polttimon huoltopalvelu
Tarjoamme myös erikoispalvelun jonka avulla teidän ei tarvitse enää koskaan ostaa uutta lämmityslaitetta.

TERVEHDYKSEMME!
Jackson & Barnard
hautaustoimisto
233 LARCH STREET
SUDBURY

VAPPU 1964
Tänä työväen kansainvälisenä merkki- ja juhlapäivänä ajatelkaamme kukin, mitä voisimme tehdä auttaaksemme kansan yhteistoimintaa parempien etujen, työllisyyden ja rauhan puolesta!
"KANSAN KÄSI ON KARTTUISA"...NIIN MYÖS SEN VOIMAKIN JONKA YHTEISVOIMALLA VOIDAAN ESTÄÄ SODAT JA TEHDÄ MAAILMASTA ONNELLINEN PAIKKA KAIKILLE KANSOILLE
Vapputervehdys kaikille!
CSJ:n SUDBURYN OSASTO
Kuoro, Orkesteri, Näyttämö, Sairashuoltokomitea ym. toimikunnat
SUDBURYN NAISTEN KERHO V.- ja U.-SEURA ALERTS

Parhain vapputervehdyksin
MELVIN
WASH & DRY
K. TULLA
396 Melvin Ave. Sudbury

Vaatteenne puhtaiksi huolellisella pesulla tai kemiallisella puhdistuksella
• NOPEA PALVELU •
CASCADE LAUNDRY
& Dry Cleaners
371 LORNE ST., SUDBURY
PUHELIN 675-8363

LÄMPIMÄT VAPPUTERVEHDYKSET!
ANNI'S DRESSMAKING SHOP
ANNI PAANANEN
NAISTEN VAATTEIDEN OMPELUMESTARIT
MIESTEN VAATTEIDEN KORJAUSEXPERTIT
87½ Durham St. S. Puh. 675-8096 Sudbury

PARHAIMMAT TERVEHDYKSEMME!
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
PENTTI PENTTILÄ ja OLIVER R. LAINE
Puh. 675-6427, kotiin 674-4167, 675-2941
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
GOLDEN GRAIN BAKERY
MAUKASTA RUSKEATA JA VALKOISTA LEIPAA
Kotiinajopalvelu puh. 675-7341
133 Brady Street Sudbury

Parhaimmat Vapputervehdyksemme!
SUDBURY FOOTWEAR
• KESKIKAUPUNGIN KENKIEN KORJAAMO •
Vastapäätä Eatonia
PUHELIN 673-8856
21 Larch Street Sudbury

LÄMPIMÄT ONNITTELUMME
Sallikaa meidän ottaa valokuvanne kuvaamoissamme tai kotonanne
NIEMI STUDIO
UUSI MUOTO- JA LAPSIVALOKUVAAMO
Durham St. N. ja Beech St. kulm.
UUSI HAA-, KOTI- JA PUUTARHAKUVAAMO
211 Nepahwin Ave.
Erikoisuutena hääkuvat joko värillisinä tai mustavalkoisina
Sama puhelin 675-8824

VIETTAKAA VAPPU VANHANMAAN TYYLIIN
SIMALEIPIEN KERA
tilatkaa jo tänään
LEINALA'S BAKERY
373 Antwerp Ave. Puh. 675-6345 Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
JOHNNY'S GARAGE
AUTOPELTITYÖN EXPERTIT
AUTOLASIEN MESTARIT
333 Antwerp Ave. 674-9621 Sudbury

KEVÄTTERVEHDYKSEMME!
DAVID A. BOWLES LIMITED
Yleisien vakuutuksien toimisto
AUTOLAINOJA KOHTUULLISIN KOROIN
Puhelin 674-1951
67 Elm St. E., huone 301 Sudbury

ONNITTELUMME!
JAMES ING
Yleinen sähkömies
MONIVUOTINEN MONIPUOLINEN AMMATTIKOKEMUS
Puhelin 674-1294
341 Lasalle Blvd. Sudbury

HUPAISAA KEVÄTTÄ KAIKILLE
Muistakaa että keskuksessamme on kaikenlaista ruokatavaraa ja tuoretta lihaa. Hyvä valikoima kalastus-, rauta- ja vaatetavaraa. Myös radio- ja TV myynti ja palvelu.
AUKI SUNNUNT. AAMUISIN 9—12
JACOBSONIN KAUPPAKESKUS
- DAVE JACOBSON, Red & White ruokatavarakauppa
- C. G. JACOBSON, Rauta- ja vaatekauppa
- G. STORBECK, Radio- ja TV-myynti ja palvelu
Puhelin 692-3514
CREIGHTON JA MAANTIE 17 KULMASSA

VAPPUTERVEHDYKSET
SUDBURY MINE MILL & SMELTER WORKERS UNION LOCAL 598
I.U.M.M. & S.W.
johtokunnalta ja jäsenistöltä
19 Regent St. S. Sudbury

ILOISTA KEVÄTTÄ
toivotamme suomalaisille ystävillemme ja tuttavillemme!
KIITOKSET SUOSIOSTANNE
LOUGHEED'S
KUKKAKAUPAT
60 EYRE STREET
DURHAM ST. LARCHIN KULM.
NEW SUDBURYN KAUPPAKESKUKSESSA
PRESIDENT MOTOR HOTELLISSA

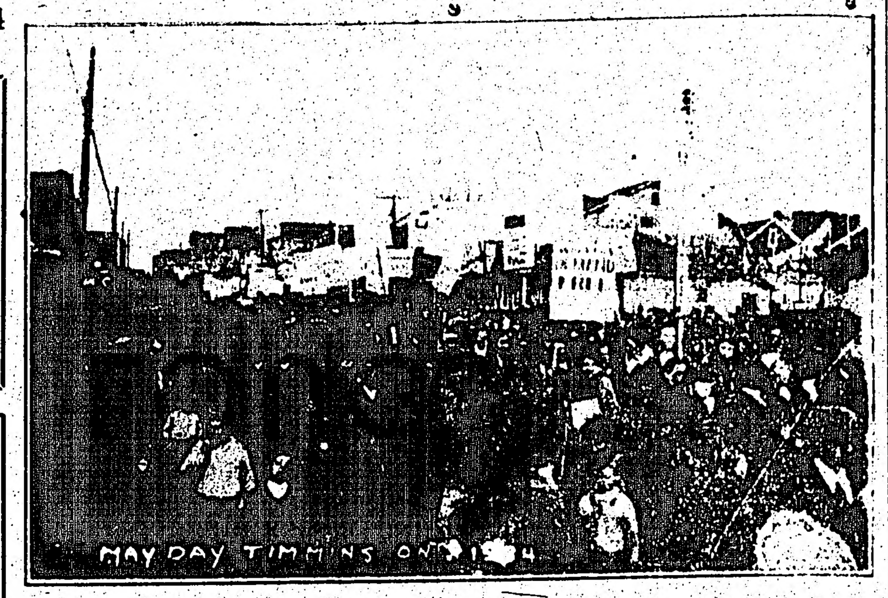

Vappujuhla Timminsissa I ja II maailamnsodan välisenä aikana.

Hallituksen olisi omaksuttava vastuunalaisuus sairaaloista

(Jatkoa sivulta 1)

uuden kriisin partaalla siitä syystä, että jotkut sairaalat ovat kieltäytyneet vastaanottamasta tarttuvia tauteja sairastavia täysi-ikäisiä potilaita.

"On ilmeistä, ja on ollut jo pitemmän ajan, että tri Dymond ei ole kykenevä täyttämään tehtäväänsä ja että hänen olisi viipymättä erottava toimestaan", sanoi Magnuson. Hän oli edelleen sitä mieltä, että mahdollisesti olisi suoritettava perinpohjainen tutkimus sairaalavakuutuskomission toiminnasta ja Metro Toronton sairaaloiden johdosta sekä terveyshuollosta alueella.

Mr. Magnuson oli sitä mieltä, että Ontarion hallituksen olisi omaksuttava täydellinen vastuunalaisuus sairaaloiden rakentamisesta riittävässä määrässä samanaikaisesti kun järjestetään siten, että sairaaloiden valvonta jäisi yhä suuremmassa määrässä paikallisiin käsiin.

"Tätä kysymystä ei saisi jättää poliittiseksi jalkapalloksi", vaan se on ratkaistava viipymättä", sanoi hän.

Muutoksia Ontario Statute Labor-lakiin ehdotettu

(Jatkoa sivulta 1)

sesti on toistakymmentä dollaria vuosittain, sen asemesta, että maanomistajat suorittaisivat päivän työtä alueella olevilla maanteillä. Miltei kaikissa tapauksissa käytetään tätä oikeutta hyväkseen.

Uuden ehdotetun järjestelmän mukaisesti maakuntahallitus olisi valmis maksamaan $2 maanteiden korjaamiseksi ja ylläpitämiseksi jokaista paikallisten asukkaiden sitä tarkoitusta varten järjestämää $1 kohden.

Tämä maakuntahallituksen antama lisääntynyt apu annettaisiin vain niille alueille jotka perivät tätä tarkoitusta varten käytetyn maantieveron rahassa — siis ei suoritetussa työssä.

Suunnitelman mukaan valittaisiin — samoin kuin nykyäänkin — kullakin alueella maantielautakunta. Paikallisille asukkaille annettaisiin tilaisuus äänestää nykyään voimassa olevan järjestelmän puolesta, minkä mukaisesti kullakin maanomistajalla on oikeus suorittaa maantieveronsa päivätyöllään.

Yleisesti uskotaan, että ehdotus laiksi tullaan hyväksymään lainlaatijakunnassa vielä tämän istuntokauden kestäessä. Maantieministeriö on jo suunnitellut kokouksien pitämistä niin pian kuin mahdollista.

Don haalin kalenteri

Toimen naiset järjestää "Kevätkahviaiset" sunnuntaina, huhtikuun 26 päivänä kello 4 iltapäivällä. Tilaisuudessa esitetään elokuva Maailman Naistenkokouksesta Moskovasta.

Näytelmäkomitean kokous pidetään tiistaina, huhtikuun 28 päivänä, kello 8 illalla.

CSJ:n Toronton osaston kokous pidetään maanantaina, toukokouun 4 päivänä kello 7.30 illalla.

Toimen naisten kokous on tiistaina, toukokuun 12 päivänä, kello 7.30 illalla.

-- **Aitienpäivää vietetään** sunnuntaina, toukokuun 10 päivänä, kello 4 ip.

Yleinen kokous ja keskustelutilaisuus Port Arthurissa

Port Arthur. — Vapauden toimittaja W. Eklund, Sudburysta, joka tulee tänne Järvienpäähän CSJ:n kansallisen keskuksen edustajana, puhuu tällä viikolla kahdessa yleisessä tilaisuudessa, missä varataan kuulijoille myös tilaisuus kysymysten esittämiseen ja omien mielipiteittensä esilletuomiseen. Ensimmäinen yleinen kokous on Nolalussa, keskiviikkona, huhtikuun 22 pnä, ja toinen Port Arthurissa, 316 Bay kadulla, perjantai-iltana, huhtikuun 24 pnä. Puheen ja keskustelun aiheena on Vapauden asema ja tehtävät nykytilanteen valossa. Tervetuloa pitkän matkan vierasta tapaamaan;

Robarts lupasi ettei tule poliisivaltiolainlaadintaa

(Jatkoa sivulta 1)

taistellessaan rikollisuutta vastaan heti siitä lähtien, jolloin se astui valtaan.

Vaikka liberaaliselta taholta vaadittiin, että hallituksen aikaansaamat kiinnityslainakauppiaslaki, käytettyjen autojen myyjien raojittava laki, velkaan perijäin laki ja kiinteimistökauppiaiden laki myös peruutettaisiin yksilöoikeuksia rajoittavina, niin uusdemokraattiselta taholta (puolueen maakunnallinen johtaja Donald MacDonald) ilmaistiin se mielipide, että poliisikomission valtuuksia rikollisuuden rajoittamiseksi tulisi lisätä kun ei vain samalla asetettaisi vaaranalaiseksi maakunnan asukkaiden yksilövapauksia.

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
PASSI SALES & SERVICE
JOHN JA VIOLA PASSI
MASSEY-FERGUSONIN TEOLLISUUS- JA FARMIKONEIDEN MYYNTI JA PALVELU
Puh. 674-6104, kotiin 686-2435
56 Alder St. Osuusmeijerin vier. Sudbury

PARHAIN TERVEHDYSIN
Lausumme monet sydämelliset kiitoksemme suomalaisille heidän osoittamastaan luottamuksesta palveluksiimme!
LOUGHEED'S
HAUTAUSTOIMISTO
62 EYRE STREET
SUDBURY, ONTARIO

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Prot Arthur. — Järvienpään järjestöjen vappukomitean järjestämä yhteinen vappujuhla on täällä Port Arthurin osaston haalilla sunnuntaina, toukokuun 3 päivänä, alkaen kello 2 ip. monipuolisella ohjelmalla, jonka varaavat kulttuurijärjestöt ja työväen unionistit, kuten jo on aikaisemmin lehdessämme selostettu. Tervetuloa kaupunkilaiset ja ympäristöläiset juhlimaan.

Viime viikolla jo lehdessämme mainittiin, että CSJ:n aluekomitean tiedotuksen mukaan on täällä vierailevalle Vapauden toimittaja W. Eklundille järjestetty yleiset puhetilaisuudet Nolalussa keskiviikkona ja Port Arthurissa osaston haalilla perjantaina huhtikuun 24 päivänä, kello 7.30 ip. Tilaisuus on avoinna kysymyksille ja keskustelulle. Terve näkemiin.

Alina ja Jack Jackson viettivät kultahäitään Neebingissä (Fort Williamin laidassa) viime lauantaina sukulaisten, järjestöystävien ja tuttavien käydessä toivottamassa onnellista ja pitkää jatkoa "nuorelle parille", joita kumpaakaan ei luulisi vielä 70 vuotta täyttäneiksi. Virallisesti onnitteluisin yhtyivät CSJ:n Port Arthurin osasto, Kaiku-kuoro ja Aikamme Naiset-kerho. Viimeaikoina on Jack suorittanut Port Arthurin näyttämöllä maskeeraustyön, mutta aikaisemmin hän on itse näytellyt Järvienpäässä lukuisten näytelmien osilla ja kirjoittanut pari yksinäytöksistä näytelmää. Alina on näiden vuosikymmenien ajalla ollut osilla hänen rinnallaan. Nykyisin on hän lehtemme asianainen Fort Williamin sivuteillä ja lupaa toimia yhdessä lehtiemme Fort Williamin kaupungin uuden asiamiehen August Saaren kanssa. Tämän vuoden Vappu-julkaisu on saatavana Saaren parturituvassa ja Alinalla Neebingissä.

Victor Lammi kuoli viime perjantaina pitkän sairauden jälkeen Fort Williamin sairaalassa. Hän oli syntynyt Tampereella Suomessa ja oli kuollessaan 67 vuoden ikäinen. Tänne oli hän tullut v. 1924. Jälkeen jäi häneltä vaimonsa Fiina, poika Oliver, tytär Katherine, veli Verner ja useita serkkuja, sekä 6 lastenlasta.

Metsämies W. Hruby osti viime syksynä auton itselleen lähteäkseen metsäkämpälle työhön, koska oli saanut kutsun. Mutta ennen kuin ehti lähteä, pari hänen tuttaviaan suoritti TV varkauden ja veivät ne **hänen avoimeen autoonsa. Kun auto** oli hänen nimissään, tuli hän vangituksi ja syytteeseen varkaudesta. Poliisioikeuden tuomari määräsi 500 dollarin takauksen, eikä hänellä ollut sitä, joten joutui olemaan neljä kuukautta vankilassa odotellen piirioikeuden istuntoa.

Mr. Hrubyn asia tuli viime perjantaina esille, todistettiin ettei hän ollut varkauden tapahtuessa ympärilläkään ja vapaudettiin syytöksestä kokonaan. Mutta syyttömästi vankilassa oloajalla oli hänen autonsa vienyt takausyhtiö koska ei hän ollut ansiotyössä, eikä maksamassa. Myös talven työmaa oli ohi jo.

Korkean takaussumman asettanut tuomari kyllä nyt pahoitteli ettei mitään todistuksia käsitelty aikaisemmin, eikä sen perusteella alennettu takaussummaa jotta hän olisi päässyt ulos puolustustaan valvomaan. — ATH.

Vapunpäivänsanoma

(Jatkoa sivulta 1)

unelma. Vapautettuamme itsemme yhdysvaltalaisista ydinasetukikohdista voimme edistyä uuteen aseistariisumisen, kaupankäynnin ja ystävyyden aikakauteen yhdessä kaikkien maiden kanssa.

Heittäkäämme sivuun ne erimielisyydet, jotka vielä jakavat työtätekevät ihmiset.

Ammentakaamme uutta luottamusta siitä vakaumuksesta, että silloin kun maamme työläiset päättävät seisoa rinta rinnan haluamansa puolesta, ei mikään mahti maailmassa voi estää heitä saavuttamasta tavoitettaan.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille tuttavillemme!
Martti ja Jukka Mäntylä
R.R. 3, Sudbury Ontario

VAPPU-TERVEHDYKSEMME
kaikille tovereillemme!
Elin ja Gust Salminen
R.R. 1, Whitefish, Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
SAM LAHTI
Esso Service
Highway 69 South
R.R. 3, Sudbury Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme
WANUP
General Store
SIRKKA JA ARVO SAARI, omistajat
R.R. 3, Site 13,
Sudbury Ontario

Parhain
VAPPU-tervehdyksemme
kaikille Järjestömme ja Liittomme jäsenille sekä kansalaisillemme!
CSJ:n Wanupin osasto
ja
V.- ja U.-Seura Visa
R.R. 3 (Wanup)
Sudbury Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme järjestötovereille, seurojen ja kerhojen jäsenille sekä kaikille rauhaa rakastaville canadalaisille!
CSJ:n Beaver Laken Osasto
Beaver Laken v.- ja u.-seura Jehu
Beaver Laken Naistenkerho
BEAVER LAKE, ONTARIO

VAPPUTERVEHDYKSEMME KAIKILLE TYÖLÄISILLE
työväen kansainvälisenä juhlapäivänä, Vappuna!
Kaikki toimintaan täydellisen aseistariisunnan ja pysyväisen rauhan puolesta!
CSJ:n LONG LAKEN OSASTO
R.R. 2 (Long Lake) Sudbury, Ontario

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!

- Port Arthur, Ontario

A. T. Hill
Väinö Hakala
John Hook
Yrjö Virtanen
Mr. ja mrs. J. Saari
Jack Isokangas
A. Lyytinen
Roy Mannila
Väinö Pelto
V. Anttila
Mr. ja mrs. N. Langila
Betty ja Olavi Ylitalo
A. Ettala
The Lees
Anna ja F. Mäkelä
H. Leikas
Reino Koski, parturi
Lovisa Anderson,
Fort William, Ont.
Yrjö Korpi
Alarik Laine
Arttu Aho
Vihtori Silta
Paavo Väänänen
Severi Siren
William Tuulos
Yrjö Ryti
Matti Pelto
Ida ja Lauri Mäki
Väinö Järvi
Toivo Uusitalo
Aino ja Jalmar Ranta
Lempi ja Jukka Nieminen
M. Sinnemäki
Kaministiquia, Ont.
Yrjö Idman
Elias Kaartinen
Toivo Rintamäki
Jalmari Mantere
Ed. Oksanen
Helmi ja Risto Roivas
Tom Herala
Erkki Idman
William Tammela,
Kaministiquia, Ont.
Jalmar Lehto
Hilda ja Oscar Niivilä
M. ja V. Koivuranta
Sanni ja T. Pöyhölä
M. Laitinen
E. Koivuranta
G. Heinäaho
Mr. ja mrs. T. Säisä
Hilma ja Nestori Paavola
Bertha ja Matti Kujanpää
Axel Mäki ja perhe
Jenny ja Urho Salmi
Hanna ja A. Pitkänen
Milja ja Kalle Sippola
Ida ja Lauri Ristanen
Milja Junnila
Hilma Ahlfors
Sylvi ja Eino Mäkinen
Jussi Komulainen
Taimi ja Onni Ikonen
Katri ja Oskar Maklin
Taneli Arvola
Anni ja Arvi Pietilä
Antti ja Jussi,
Lappe, Ont.
John. E. Anderson
Kerttu ja Jussi Hämäläinen ja Margaret
Mikko Salo
Lauri Palin
Esa Ruuska
Kosti Ranta
Vilho Hahne
Reijo Saarinen
Hugo Kolhonen
Eino Taipalmaa
Arne Sarell,
144 Machar Ave.
Margie ja Matt Koski
Anna ja Bill Hakala
Abel Vuorela
Sam Pukkala
Hilda Lahti
Jack Puukila
Ilmi Syrjä
Sofia Siren
Kaisa ja Jussi Salo
Elma ja Sulo Nahkala
Lyyli ja Vilho Toikko
Taimi Uurainen ja Lauri
Lydia ja Jalmar Mäki
Heta Heino ja perhe
For William, Ont.
Lempi ja Elo Syrjä
Ida Ahlgren
Hilma ja Eino Seppälä
Olga Alanen
Tyyne ja Herman Sillman
L. Sillman ja perhe
Aili Sandros
Anni ja Otto Kauhanen
Sylvia ja Wm. Kaukola

- R.R. 3, Port Arthur, Ont.

John Aho
Tilda ja Emil Malin
Amanda ja Frank Leino
Eino Selin
Helvi ja Walter

- R.R. 1, Kakabeka Falls ja Sunshine, Ont.

Aino ja K. Ojala
Venla ja J. Lehto
Martta ja John Rasi

- R.R. 4 (North Branch), Port Arthur, Ontario

V. Hietaniemi
J. Karjalainen
J. Laitinen
V. Laakso
E. ja E. Salminen
Lauri Harju
Eino Pudas
Oiva Pudas
G. ja Wm. Gronroos
Auli ja Ed. Doherty ja lapset
Sanni ja J. Lampainen
Sanni ja Toivo Salmijärvi

- Vancouver, B.C.

Fanny Lind
Anni ja Urho Tynjälä
Aino ja Nick Wälimaa
Elle ja Reino Saari
Hulda Grohn
Jemiina ja Henry Niska
Lisi, Bob ja Henry Kangas
Martha, Irene ja Eino Suojanen
Elsi ja Helena Norrena
Aino ja Onni Koskinen
Martha ja C. Wicklund
Emma Perälä
Eston, Sask.
Oloneuvos Lappalainen
Thomas Kurunen
Bertti Johnson
A. Impola
Anna Savola
C. Holm
Albert Tuominen
Manda ja Antti Ranta
Minnie ja Karl Vainio
Maire ja John Jokela
Vilho Nyberg
Hilma Freeman
Bertha ja Matti Pärssinen
Martha ja Mikko Terävä
Emil Wilen
Aili ja Henry Lahti ja perhe
Ina ja Janet MacLeod
Kaisa Gestrin
Hilma ja Kalle Laine
Anna ja Yrjö Mutta
Mary ja Arvo Nurmi
Aune ja Gust Rintanen
Uuno Filander
Otto Johnson
Ida ja Pentti Joukaine
Tyyne ja Herman Kielinen
Väinö Hamunen
Sandra ja Riku Honka
Charles Rapakko,
7615 Fraser St.

- Ladysmith, B.C.

Elli ja Alex Muhola
Sandra Similä
Lempi ja Karl Kuusisto
Meimi Tuomi ja lapset
Urho Lähde
Martta ja Leonard Juola
Alma Matson
Impi ja Väinö Johnson
Jenny ja Emil Raunio
Eva ja Hugo Rutti
Olga Klemola
Ida ja Ben Sarlund
Eini ja Vic. Niemi
Hulda Nelson
George Kotilla

- Sointula, B.C.

M. ja S. Korte
Lyyli ja Sulo Salo
Amanda Wartiainen
Mary ja Vilho Oksanen
Anselm Huhtala
Malcolm Maitland
Ida Gustafson
Eino Ahola
Elli ja Hj. Tainio
Katri Riksman
Aili ja Matt Anderson
Emil Halminen
Liisa ja Matti Syrjälä
Tilda Lampi
Lempi Wiitala
Alli ja Wesley Niemi
Len Pohto
Saima ja Oscar Altonen
Väinö Wirkki
Markus Jaakkola

- Websters Corners, B.C.

Ada ja Walter Rauma
Armi ja Arvo Skytte
Fanni Korpela
Ida ja Jack Turunen
Bertha ja Uuno Soderholm
Sanni Gustafson
O. Pesonen
Eva ja William Jaakkola
Oskar Salmi
Violet ja Wm. Ojaniemi
Eino R.
Aili ja Lauri Kauppinen
Anna Vesa

- North Surrey, B.C.

Annie Tapio ja perhe

- Powell River, B.C.

Elvi ja Bob Lujanen ja lapset

Hauskaa vappua kaikille kansalaisillemme!

Toronto, Ontario

Betty Hagelberg
Aapro Pärssinen
Matti Salo
Desmond, Ilona ja Raimo
Suoma ja Kassu Luoma
Ida ja Vilho Suni
Saimi ja Matti Kokko
H. ja A. Laakso
Selma ja Eino Reiju
Lydia ja Wm. Niemi
Hilja ja K. Salonen
Laura ja Väinö Kivi
Maija ja Veikko Jaakkola
Aino ja A. Seppälä
Martha Willberg
Aili ja Matti Jackson,
Hamilton, Ont.
Mary Williamson
Hilma ja Edvin Kekki
Mary ja Wm. Laakso
Laina Hangas
Ida ja John Lehtinen
Mary ja Viljo Rinne
Kaisa ja Eino Frantsi
Eero Takala
John Leveälahti
Taisto Salo
Hella ja N. Laitinen
Minerva, Greta ja Eino Hakala
Frank Niemi
M. ja Vili Holt
Sirkka Raiha
Siiri ja Matti Ikka
Irene ja Eelis Holla
Hilja Mäki ja Mamma
Hulda ja A. Ikonen
Hulda ja Onni Tervo
Hilma ja W. Wickberg
Wm. Kähärä
Tyyne ja Antti Ketola
Hilja ja Eino Junnila
Ida ja A. Kettunen
Hilma ja N. Lehto
Anna ja Herman Aho
Nancy ja Mervin Manninen
Dolores Niskanen
Kerttu ja Otto Hautala
Anna Suomela
Ida ja Kalle Rytkönen
Sally ja Wm. Heikkilä
Jean ja Henry Saloranta
Helmi ja Eino Välkki
Aili ja Jack Mairo
Aino Koskinen
Elli Johnson
George Ojanen
Rauha ja Pauli Hakala
Hilma ja Olavi Latvala
Saima Taipalus
Anni ja Matti Ojanlatva
Lempi ja Jassi Kuuttila
Reino Keto
Elna ja Martti Ahonen
Helmi ja Armas Kaipainen
Anna ja Wm. Nieminen
Ulla, Kaija ja Nepa
Helen Espeland
Mandy ja Kusti Sävel
Lempi ja Lauri Jokinen
Elma ja K. Kajander
Hulda ja Theo Repo
David, Maire ja V. Laine
Paavo Seppänen
Minna ja Victor Koskinen
Tyyne Ahvenus
Lempi ja Seth Kiviniemi
Ida ja A. Silver
Vili Santa
Aili ja Eero Ranta
Justiina ja Arvi Savo
Ester ja Emil Wallin
Martha Turkia
Olga ja Arvo Salo
W. D. Bohm
Martha ja Jack Tuovinen
Elsa ja Jalmar Tähti
Elli Karvonen
Irja ja Geo. E. Mattila
Albert Ruuska
Lempi ja A. Käkönen
Martha ja K. Kujanpää
Ake Hunnakko
Alma ja O. Saine
Anni ja K. Hobor
Lydia ja Lauri Mäkelä
Sirkka ja D. Waren
Hilma ja M. Rasmus
Edith ja R. Pitkämäki
Helmi Nikander
Kerttu Laakso
Tyyne Latva
Tekla Vuori
Hilma ja E. Luoma
Milja ja John Vataja
Emma ja N. Flink
Maiju Pirttinen
Maila, Edith ja V. Salminen
Mary ja Tom Korhonen
Inkeri ja Bill Poole
Impi Illberg
Olga ja K. Hendrickson
Sylvi ja G. Ohman
Katri Mertanen
Hilja ja O. Ojanperä
Aili ja Victor Kauppila
Sadie ja E. Erkkilä
Aino ja K. Kauhala
Alma ja Antti Hietala
Ilmi ja Vilho Helminen
Anna ja Väinö Laari
Kaisa ja Paavo Vaurio
Esther Leskinen
Ellen ja E. Hamlin
Annikki ja O. Orava
Allan, Lempi ja O. Tyyskä
E. ja W. Säilä
Aino ja Urho Oksanen

Toronto, Ont.

Brita ja Arvo Mäki
Aune ja Uuno Sorvali
Irja Salmi
Elma ja John Lähde
Tyyne ja Victor Lahti
Toini, Tauno ja Ida Heikkilä
Taimi ja A. Nummi
Ilma ja H. Rönty
Aino ja Sulo Aijö
A. Pelttari
Karl Lehto
Alli ja Ed. Kauppi
Lyyli ja Yrjö Mäki
A. ja J. Leinonen
Aino ja Gunnar Gustafson
Aino ja Eric Männistö
Martha ja M. Antila
Maija ja Uno Wuorinen
Saga ja Eino W. Salo
Meri ja Steve Smrek
Katri ja A. Jalonen
Vieno ja T. Niiranen
Hilma ja Y. Huovinen
Siiri ja Sam Havimäki
Vera ja V. Salo
Katri ja Paavo Mäkinen
Martha ja F. Laakso
Mary ja E. Randall
Ola ja Nick Ylikylä
Tyyne Sinerva
Elsa ja E. Nikkola
Elvi ja L. Penttinen
Helmi Latva
Fanny ja Lenni Seppälä
Mimmi ja J. Laari
Jenny ja Len Hjorth
Ray, Alli ja Niilo Saukko
Helmi ja N. Bostrom
Sylvia Niemelä
Toini ja Bill Gernecki
Rauha ja S. Konnu
Senja ja Vick Järvis
Hilkka Hormavirta
Emley ja C. Kerkko
Olivia ja J. Tolvanen
Elna ja Kalle Hänninen
Aino Virtanen
Dagmar ja Sam Rajala
John Mäki
Kalle Perälä
Reino Lofberg
Helvi ja Riku Forstrom
Ella ja Jalmar Luoma
A. ja J. Mielonen
Tyyne Hyytiäinen
Toini ja Alex Rannikko
Juho Nissinen

St. Catharines, Ont.

Linda ja Uuno Virtava
E. Harju ja perhe
Ida Rojola
Donald, Elli ja Arvo Wuori
Irene ja Hannes Vuori
Hilma ja Lauri Luoma
Rauha ja Kosti Närhi
Ina ja C. Mackie ja tytöt
Hulda ja Matti Ranta
Paul, Olga ja V. Viren
Betty, Sheila ja Donald Viren
Bruce, Brian, Rakel ja E. Närhi
Ester ja C. Viita
Hilda ja Anton Laari
Aune ja P. Lähde
Ester ja J. Aho
Lillian ja L. Kolari
Siiri ja W. Koski
Martta Mäki
Lempi ja E. Broijer
Linda ja J. Nissilä
Katri ja V. Litman
Mimmi ja U. Harju
Eugene, Ina, Vieno ja V. Ellmen
Kosti Raita
Fina ja J. Terho

Sarnia, Ontario

Liina ja Ivar Kitunen
Sofia ja E. Salonen
Alva ja Mikko Huittari
Unholan perhe
Lammit
Elma Reina
Elli ja Tauno Laakso
Katri ja Kusti Järvenpää
Mabel ja E. Palm
Jenny ja Walter Suonpää
Tyyne ja Sulo Vesanen
Ida ja Frank Koski
Toini ja Ed. Kuusela
M. ja E. Kumpu
S. ja F. Granlund

Windsor, Ont.

Olga ja Paavo Hintikka
Hilma ja Victor Wanhala
Milja Lehtinen
Martti Laakso
Hilda ja Eli Harjula
O. ja G. Lehti
Raakel ja Jack Nevala
Selma ja Matti Hietala
Lillie ja Toivo Niemi
Helmi ja Eric Laakso
Dorothy ja Steve Adams
Riika ja Sulo Helminen

R.R. 1, Cobourg, Ont.

Väinö Pehrman
Jenny Pehrman
Otto Lyytikäinen
Hilja Lyytikäinen

Sudbury, Ontario

Alina ja W. Eklund
Venla ja Antti Luukko,
Garson, Ont.
Impi Blom
R. R. 2, Sudbury, Ont.
Aatto Walli
E. Tiihonen,
R. R. 3, Sudbury, Ont.
Hilda ja John Raivo
Lyyli ja Jussi Pärssinen
Lempi ja Eino Mäki
Hilja ja Anton Kaisla
Olga Hymander
Olga Juvonen
Arvid Verkkonen
Hilja Smith
Ida Nordlund
Betty Kopsala
Helmi ja Ilmari Lammi
Mary ja Joonas Kivi,
R. R. 1, Worthington, Ont.
Aino ja Arvi Lahti
Elsa ja Erkki Niemistö
Uno Sirviö
Meimi ja Valpas Järvinen
V. Rintamäki
Vili Koski
David, Lillian ja George Gustafson
Sanni Hill
Anni ja August Kannisto
Mayme ja Tauno
Miriam Kauppinen
Senja ja Edwin Suksi
Brenda, Shirley, Anita ja Vilho Kotila
Hilda ja Isaac Kivistö
Sofia ja Erkki Piirainen
Mary Lehto
Tauno Lattunen
Kaisa ja Lauri Niemi
Linnea ja Jarl Lind
Elina ja Vilho Pankka
Mary Huhtala
Vilma ja Eino Lehtola
Erkki Aalto
Elli ja John
K. Mäki
Martha Penttilä
Impi ja Frank Tommila
Hanna ja Matti Saari
Kalle Tulla
Aune ja Urho Koivu
Anni ja John Peterson
Esteri ja V. Passi
Lauri Niininen
Jack Kiviniemi
Erikka ja Ivar Virtanen
Hilda Kauppila
Helvi ja Aarne Koivu
Helmi ja Ossi
Fanny ja Leo Long
Vieno ja Emil Johnson
Airi ja Wilbert Hakala
Vilho Saari
Mary Saari
Anna ja Kalle Sorjonen
Kerttu ja Taisto Länsi
Sofia Pöntiö
Laila ja Eugene Tammi
Julia Sutinen
Anja ja Kalle Kassinen
Laina ja Urho Purra
Rauha ja Aimo Mäki
Valma Ruismäki
Elvi ja Bill Salo
Hilma ja Ensio Wuori
Emil Laaksonen
Anni ja John Lievonen
Aili Roininen
Matti Mäkelä
Harold Huhtanen
Hilma ja Frank Koivu
Martta ja Mikko Laakso
Aili ja Toivo Peura
Ella ja Heikki Strom
Ida ja Oscar Männistö
Milja ja Lauri Aho
Siiri ja Kassu Sillanpää
Ester ja Unto Jouppi
Lempi ja Olavi Hirvelä
Hilda Huhtanen
Irja ja Aatu Koivula
Fanny ja Otto Majander
Olli ja Helmi Lindroos

Pioneer Manor, Sudbury, Ont.

Anna ja Topi Leskinen
A. Junkala
Edward Wanhala
Miina Toivonen
Olga Leppänen
John Laine
Eemil Aalto

R.R. 2, Kelly Lake Rd., Sudbury, Ontario

Emmi ja Hans Suomala
Yrjö Haapala
Aino Laine
Olga ja Harry Laine ja lapset
Lea Salonen

Waters Township, Ontario

Maria Elenius
Hilda ja John Niemelä
Taimi ja W. Hietanen
John Linden
Laina Tolppanen
Kusti Rinta
Fanny ja Karl Suominen
Ida ja Oiva
Eini ja Toivo Palonen

R.R. 2 (Long Lake), Sudbury, Ontario

John Salminen
Lea ja Niilo Toikka
Ida ja Atu Koivula
Aune, Toivo ja perhe
Maria Marttinen
Kalle Kuukkanen
Tyyne Kinnunen
H. Inkilä
Hanna ja Matti Poutanen
Ani ja Vilho
Anna Viita
Alma ja L. Karjalainen
Tili ja Vic. Hänninen
Maria ja Valpas Hänninen
Anselm Kuusisto
Helen ja Aime Grenon ja pojat
Mr. ja mrs L. Lampi
T. Kivi
Aune ja Matti Haveri
Tyyne ja Antti Hirvi ja lapset
Elina ja Viljo Hänninen
Terja ja Raimo Ukkola ja perhe
Hellen ja Oiva Tuomi
Onerva ja Martti Latvala
Aino ja Uuno Pilbacka
Ann ja Harry Harju ja lapset
Manda ja Ed. Hill
Hanna Koski
Ida O. Tuokko
Lila Rose, Bertha ja Kaarlo Toikka
M. A. Blich ja perhe
Helmi ja Reino

R.R. 3, (Wanup) Sudbury, Ont.

Alina ja Aksel Hakala
H. ja U. Leppäsen perhe
R. ja A. Aalto
A. Suojoki
E. Peterson
V. Sainio
Hilja ja Jaakko Laitila
Sandra ja Kusti Varjonen
Anni ja Alex Manninen
Ida Romo ja pojat
Toini ja Benny Heino
Helena Ranta
Hilda ja Herman Rinta
Velma ja Allan Kaven
Sally, Tauno ja lapset
Margit ja Wäinö Romo ja tytöt
Walter Koivisto
Siiri Lehti
Maiju ja Yrjö Airila
Maija Wauhkoaen ja Kaarlo
Lempi Malmberg
Paul Hill ja perhe

R.R. 2, Wahnapitae, Ont.

Sanni ja Matti Ponne
Hilja Kankkunen
Leo, Roy, Elli ja A. Sillanpää
Mr. ja mrs. E. Beck ja Kaarlo
Signe ja Toivo Wähämaa
Signe, Arvo ja Brenda
Teemu Kontola
Helena Ahokas
Arvi, Irene, Risto ja Taisto Hako-oja
Helmi, Helga, Karen, Ken ja Kusti Hankanen
Joan ja Karl Palomäki
Tyyne ja E. Ylinen
Elli ja Wm. Hankanen
Leo, Liisi ja Olavi Pellinen
Kylli ja Sulo Lindroos
Vili Lammi
Onni Kekki
William ja Martha Lehto
Vieno ja Ilmari Leppänen
I. ja E. Myllykangas
Lily ja Hannes Finni
Matilda Palomäki
Elma ja E. Salminen ja perhe
Hilja Laisi
Hilma ja Jussi Filpus
Hilja Hakala
Ida ja Lauri Kontola
Tyyne ja Kaarlo Harju
Sara ja Bill Santala

Estaire, Ont.

V. Rinatnen

Azilda, Ontario

Riikka ja Otto Viitasalo
Mary ja Percy Coombs
Martha ja Walter Wähämaa
Kay ja Leo Nordman ja lapset
Helmi ja Emil Ahonen
Tyyne ja George Walli
Impi ja Einar
Lillian ja Wm. Riutta
Hanna ja Charles
Hilda ja Martti
Laila ja Martin Kivari

Hanmer, Ontario

Elma ja Kalle Lahti
Hulda ja Eino Korhonen

R.R. 1, Copper Cliff, Ont.

Tilda Santala
Lydia Mäki

R.R. 1, Whitefish, Ont.

Olga ja H. Ellmen
Hanna ja Väinö Keränen
Vilma ja Vili Vickman
Esther ja Toby Hakala
Aini ja N. Grundsten
Arvi Kivi
Linnea ja Evald Tuomaala
Emil Nojonen
Anni Setälä
Arnold Mänty
Anna ja Chas. Palo
Maila ja Emil Ojanperä
Kustaava ja Aug. Ojanperä
Laila ja Bill Ojanperä
Aino Kauppinen
Aune ja Carl Saarela
Vera ja Väinö Lindholm
Taisto Saikkonen
Kalle Jokinen
Arvid Soderena
Elsie ja Henry Oja
Aini ja Eino Hill
Geo. Ahonen
Lea ja Oiva Mäki
Elin ja Kusti Salminen
Tekla ja A. Kääriäinen
Martta Kinnunen
Maikki Setälä
Aino ja Lauri Koski
Helen ja Bill Sundholm ja lapset
Mirjam ja Antti Hankonen ja lapset
Elina ja Arvi
Anton Kallio

Beaver Lake, Ontario

Manda ja Arvi Salo
Hilma ja Toivo Ranta
Senja ja Otto Paasila
John Turpeinen
Helmi Werner
Senja ja Vic Jutila
Hilja ja Karl Törmälä
Kalle Honkanen
Aino ja Tauno Kolari
W. Häkkinen
Martta Helin
Tilda Heino
Maria ja Matti Johnson
Evelyn ja Allan Johnson
Vic Hyvärinen
Vieno ja John Wiinikka
Hilma ja Martti Piispanen
Ellen ja Mike Leondoski
Laila ja Onni Rintamäki
Pirkko ja Bill Salminen
Sofia Rönkä
Niko Piispanen
Brenda ja John Piispanen
Irma Reinikainen

McKerrow, Ont.

Tilda Moisio
Lempi ja Olavi Jäntti ja lapset
Joonas Syrjälä
Einar Aho
Ansu Ojala
Signe ja Einar Elgbacka
William Lipna
Aune Heino
345 Pine St.,
Sudbury, Ont.
Saima ja Armas Laine

Worthington, Ont.

Alex Haanpää
Fanny ja Einari Hänninen
Hietikot
Elsie ja Chas. Johnson
Eugene, Maiju ja Evert Mäenpää

Nairn Centre, Ontario

Mirjam ja Antti Junkala
Elina ja Lauri Sinisalo
Hilja ja Walter Kangas
Heikki Hannula
Henry Orre
Mr. ja mrs. Jules Keto
Marjut ja Frederick Keto
Senja ja Arne Eerola
Lyyli ja Kalle Kauppinen

Levack, Ontario

Martti Honka

R.R. 1, Mattawa, Ont.

Betty Pulkka
Jenny ja Aarne Altonen
Anni Saari
Aune Oikarinen
Fred Hakala
Senja ja Einar Kangas
Mary Nordman
Uno Mäki
Eino Salo
Arvi Tiihonen
Walter Rinne
Elvi ja Toivo Jussila
Mirja ja Eero Mäki

Wawa, Ont.

Lilja ja Kusti Tiensuu
Hilma ja Gus Aho
Tyyne ja Martti Virtanen
Vieno ja Kalle Jaakkola
Sylvi ja Esko Niemi
Uuno Männistö

Kirkland Lake, Ont.

Helga Piesanen
Aarne Sikala
Selma ja Väinö Jaakkola
Betty ja Jalmar Salonen
Kusti Mäki
Toivo Sillanpää
Ella ja Jack Aho
Hilja ja Kusti Rantala,
Tarzwell, Ont.
Aili ja Antton Manttari,
Englehart, Ont.
Tyyne Marinich
Annie ja Wm. Jakku
Leo, Hilma ja Eino Vuorimäki
Hilma ja V. Wallsten
Aino ja Heikki Pitkänen
Sofia Lampi
Emma ja John Tuomi
Maija Luoma
John Wuollet
Aate Saikkonen
Siiri ja Svante Varttila,
Tarzwell, Ont.
Aino ja Yrjö Lundstrom
Martta ja M. Kopiavuori
Hilma ja E. Korhonen
Matti Stenback
Isaac Sahala
Lempi Mähönen
Saimi ja Väinö Järvi
Lempi ja Väinö Sihlman
Jussi Mäki
George Mäki
Eino Ekman
19 Kirkland St.
Eero Heikkilä
Jack Ruha
19 Kirkland St.
Martti Ollikainen
Vili Pekkola
27 Kirkland St.
Mr. ja mrs. K. Walli,
13 Premier Ave.
Hilda Ojala
Saimi Kivi
Lahja ja Antti Salonen

Cobalt, Ontario

Lempi ja Walter Myllymaa
Taimi Rajala
H., E. ja J. Niemi
Anna Wuorela
Elsa, Jack ja Allan Haarala
Helga ja Matti Mäki

North Cobalt, Ont.

Miina ja Viljo Puhakka

New Liskeard, Ont.

Fiina Mäki

R.R. 3, New Liskeard, Ont.

Lempi Rajala
Melvin Nurmi

South Porcupine, Ont.

Mary ja Eeli Niemelä
R. Vuorimäki
Kaino ja Nick Ranta
Ellen ja Heikki Väyrynen
Anselm Suurniemi
Hilda ja Lenni Laitinen
Jalmar Vainio
Ida Lindroos
Hannes Kalapudas
Leonard Salo
Emil Pakka
Harvey, Sadie, ja C. Pajala
Siiri ja Lauri Järvi
Hilda Koveronkoski
Sylvi, Laimi ja Väinö Kaukaisi
Olga ja Henry Suhonen
Mandy ja John K. Mäki
Esteri ja Hannes Purra
Selma ja Matti Visti
Antti Kärkkäinen
Selma ja Lauri Hellman
Alina Rintamäki
Paul, Elsie ja Elias Rasula
Fred Niemi
Jack Saari
Bill Korhonen
Karin ja Wm. Kontola
"Oloneuvos"
Lyyli ja Vilho Kimpisalo
Birger Lindberg
Toivo Kanerva
Eino Wuollet
Sam Mattila
Arvo Tallari
Niilo Kallio
Martti Kotomäki
Kalle Viinikka
Paul Männistö
Mikko Kainu
John Mäkikangas
Kyllikki ja Emil Hankila

Connaught Station, Ontario

Bertha ja Kalle Ahola
Hanna ja Matti Hakkarainen
Anni ja Paul Oja
Olga ja Jussi Wiljamaa
Helga ja Allan Gronroos
Martti Peltola
Toivo Salo
Elli ja Eero Tuominen

Timmins, Ontario

Vilho Kuronen
Aino ja Otto Korkola
Netta Tanner
Elsa ja A. Virkkala
Kusti Männikkö
John Isokoski
O. Hinkkuri
Anni Aho
Hilma Waldon
Martha ja Hugo
A. Erickson
Helen Rigg
Saimi ja K. Heinämäki
Hilja ja Oiva Wäisänen
Liisa ja Yrjö Erickson
Jennie ja Otto Leinonen

Pottsville, Porcupine, Ontario

Eino ja Eeli Ritola
Emma ja Eemil Mäki
Mimmi Knuuttila
Impi ja Henry Koski
Helen ja Frank Ranta
Sylvia ja Armas Vaanan
Helmi ja Heikki Lehtola
Irja ja Aarne Purra
Elna ja Yrjö Niemi
Lempi ja Kalle Wanhala

Night Hawk Centre, Ontario

Mr. ja mrs. Sam Säntti
Hugo Koskinen

Hoyle, Ontario

Aino ja Väinö Juola
Anton Laine
William Koppala
Matti Kivioja
Eeli Juoni
William Aho
Bertha ja Victor Aho

Eby, Ontario

Antti Viita
Mikko Kasi

Tarzwell, Ontario

Signe ja Emil Kangas
Taimi ja R. Wiitala
Mr. ja mrs. Koivula
Helmi ja Otto Laitinen

Hearst, Ont.

Olga ja M. Jaakola
Antti Viita
Joonas Leppikangas
Ilmari Alajoki
Taneli Partanen
Hanna ja Onni Salo
Selma, Eva ja Ernest Mäki,
Box 87, Hearst, Ont.
Heikki ja Eric Vehkalahti
Anna, Veikko ja Matti Jaakkola
Mrs. Ida Niskanen
Tyyne ja Martti Myllyniemi
Eric Kruut
Aino ja Toivo Karppi
Antti Kemppi
Arne Salo
Aune Liikala
Pekka Utriainen
Eino Kokkinen
Helen ja Anton Seablom
Walte Eilola,
Oba, Ont.
John Hautala
Enne ja Kosti
Hilja Forsell
Mirja, Helmi ja Martti Rasinperä
Nestor Wiita
Alma ja Sakari Ketonen
Väinö, Esther ja Lauri Lahtinen
Marget ja Otto Koivisto ja lapset

Nipigon, Ont.

Elna ja Kalle Lehtinen
Amalia ja John Nurkkala
Elle ja Peter Asunmaa
Mr. ja mrs. M. Palomäki
Martha Ruoho
Elina Mannila
John Salo
Louise ja Mike Aber
Seliina ja Wm. Ross
Jussilan perhe
Helmi ja Valter Kirsilä
Frank Voutila
Frank Ruoho
Elma ja Vikki Hasu
Amanda Kautto
Mariana Nevala
V. Soini

Sioux Lookout, Ont.

Frank Hakala
Betty ja Fred Hakala
Sanni ja Henry Blomqvist

Montreal, Que.

Bertha ja E. Orava
Ruotsalaiset
K. ja K. Karttunen
H. ja H. Härmä
Alexina Oksanen
Sylvia Wickstrom
Minnie Talso ja Laila
Olga ja Jussi Pyyhtiä
Fanny ja K. Hietala
K. ja B. Hilvonen
M. ja V. Kangas
J. Autio
Tekla ja K. Kauppinen
Lahja ja P. Hakamäki
Impi ja E. Erkkilä
Hanna ja T. Niemi
Martta ja Antti Rissanen
Fanny ja Wm. Haapalainen
Greta Niemi
Saimi ja Väinö Hämäläinen
Hilda ja Väinö Lunden
Kalle Hakamäki
Arvo Sandel
Aili ja Ed. Strom
M. Koverokoski
O. Oksanen
H. ja H. Erickson
Hilkka ja pojat
Taija ja I. Hirvonen
N. Heikkilä
Niittymaat
Rauha ja Ilmari Mäkelä

Malartic, Que.

Kirsti ja Lauri Kauhala
Vieno ja Victor Lahti ja perhe
Oscar Tuomi
Elsa ja Veikko
Pekka Tikkanen,
Cadillac, Que.

Kapuskasing, Ont.

Tyyne ja Felix Aho
Emil Mäki
Lauri Pirttijärvi
E. Makkonen
M. Rapo
Toivo Kangas
Kustaa Huitula
Vieno Koski
Signe ja Vikki Hulita
Hilja ja Antti Lehtisaari
Mäntyset
Jenny ja Väinö
Ruoheniemet
Jack Vuohela
Aino ja Arvi Koski

Geraldton, Ont.

Alma ja Eino Luiska
Uno Venna
Emil Olkonuora
Konrad Honkimaa
Aino ja Jussi Mäkilä
Hilja ja Martti Pieti
Saima ja J. Rinta

Nolalu, Ontario

Jack Murto
Lempi ja Kalervo Pelto
Aili ja Victor Norgord
Einar Pelto
Mamie ja Walter Hunnakko
Laina ja Arvi Kivi
Martinin perhe

Sault Ste. Marie, Ont.

Anni ja Armas Lindberg
Vilma ja V. Niskanen
Sofi ja V. Luoma
Aili ja E. Rakkola
Helga ja H. Alikoski
Hilma ja Heikki Kulmala
Ilma ja Arvi Tuumanen
Sigrid Savolainen ja perhe
Fanni ja H. Isotalo
Siiri ja E. Autiomäki
Signe ja T. Huotari
Hilja ja E. Erkkilä
Hilda Heino
Meeri ja Selmi Koskela
Linda ja Bruno Aho
Ida ja E. Muhonen
Jenny ja Wm. Kangas
Alma ja S. Merisalo
Aili ja E. Simonen
Arvo Pentinmäki

Blairmore, Alta

Siiri Mackie
Väinö Ross

Hespero, Alta

Hilja ja J. Mäki

Rocky Mountain House, Alta

Kustaa Apponen

Lac du Bonnet, Man.

Matilda ja Oscar Revoniemi,
Lac du Bonnet, Man.

Dinsmore, Sask.

Hilda ja John Särkilahti
Oscar Hauta

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

JOKISEN ROOMING HOUSE KALUSTOINEEN myytävänä, käsittäen 19 nukkumahuonetta ja sauna alakerrassa. Hyvällä liikepaikalla. Lähemmin: 28 Riverside, Kapuskasing, Ont. (16—EI—12)

MYYTÄVÄNÄ

EEKKERIN TONTTI MYYTÄVÄNÄ, hyvä kaivo ja sauna tontilla, aivan Long Lak[illegible] tien varrella. Halpa hinta. Lähemmin: puhelin 673-3045.

Sudbury Footwear

Ensiluokkainen kenkien korjaamo

NOPEA PALVELU

BILL GRODECK, omist.

21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA . . . täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu

FINA

Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.

Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa

TAUNO LUNDGREN

Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Osaston kabaretti pidetään Finnish haalilla lauantaina, huhtikuun 25 päivänä. Tarjoilu alkaa 8 ja tanssi kello 9 illalla. Soitosta huolehtii Niilo Baston yhtye.

CSJn Sudburyn osaston virallinen kuukausikokous pidetään Finnish haalilla, tiistaina, huhtikuun 28 pnä kello 7.30 illalla.

Suomikoulu harjoittaa Äitienpäivä ohjelmaa Finnish haalilla torstaisin kello 5.30 ip. Trout Laken lapset kuljetetaan Työn Puiston kohdalta kello 5.15 ip ja tuodaan takaisin.

Finnish-haalin kirjastosta lainataan kirjoja lukuhaluisille kansalaisille, joka keskiviikko kello 7-8 ill.

Sävel-kuoron harjoitukset ovat joka keskiviikko kello 7.30 illalla.

Lastenkomitea järjestää bingon Finnish-haalille torstaina, huhtik. 30 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset pidetään maanantaisin kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Panssarilaivan keksi ruotsalainen John Ericssonin vuonna 1861. Sen nimi oli "Monitor" ja sen tykit oli kierrettävässä panssaritornissa.

NYT ILMESTYNYT

aistikas, kansanomainen ja arvokassisältöinen julkaisu

VAPPU

1964

48 sivua — Hinta $1.00

Kolmivärinen kansi ja mielenkiintoinen kuvitus.

SISÄLTÖ:

Vapputervehdys
He sanovat minua vierasmaalaiseksi
Kevät
Muistoja nikkelialueelta
Osuustoiminta pulavuosilta
Korvenraivaajien jokimatka
Annan ensimmäinen vappu
Uusi maailma
Orja Orjanpoika
Tulevaisuutta kohti
Vuoristotunnelma
Toukokuu
Mark Twainin huumoria
Uudistuvaa Sointulaa
Pettymys
[illegible]
Miten minua on hainen [illegible]
[illegible] muistellessa
[illegible]
[illegible] on ollut monenlaista
[illegible]
[illegible]

Tämän arvokkaan julkaisun voitte hankkia [illegible] asiamieheltä tai tilaamalla suoraan osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

Box 69, Sudbury, Ontario

Tänä lauantaina illallistansseihin

Aika rientää aina eteenpäin ja sen mukana ovat myöskin lähestyneet tämän kevään viimeiset Finnish haalilla pidettävät "illallistanssiaiset", jotka ovat tänä lauantaina, huhtikuun 25 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Haalimme kotoisissa suojissa tarjoillaan oikein maukas lihapullaillallinen kaikkien hyvien herkkujen kera. Emännät ovat ottaneet tämän tilaisuuden valmistelut tekemisen oikein sydämen asiakseen ja voimme olla varmoja, että he siinä onnistuvatkin.

Näin keväällä kun iskee "kevätkuume", on hyvin hauskaa tanssia mainion soiton tahdissa. Siinä tanssiessaan voi silmäillä tanssittajaansa tai tanssitettavaansa jos vaikka sattuisikin olemaan se "tuleva". Tanssin tahdista tässä tilaisuudessa pitää huolen tunnettu Niilo Baston yhtye.

Sisäänpääsy ja siihen on illallinenkin mukaanluettu, maksaa ainoastaan yhden dollarin ja kaksikymmentäviisi senttiä. Tervetuloa.

Raiskaukseen syyllistyneelle RCAF:n kersantille annettiin 9 kk. tuomio

RCAF:n kersantti, joka palveli Falconbridgen asemalla, sai viime perjantaina Sudburyn alueen oikeudessa yhdeksän kuukauden vankeustuomion raiskauksesta sekä kolme kuukautta lisää pahoinpitelysyytöksestä ja tilapäisen ruumiillisen vamman aiheuttamisesta. Molemmat tuomiot tulevat kärsittäväksi samanaikaisesti.

Robert Glyn Todd, joka on kolmen lapsen isä, oli aikaisemmin tunnustanut syyllistyneensä väkivallantekoon sairaanhoitajaneitoselle naiselle toukokuussa 1963 ja eräälle sudburylaiselle naiselle viime lokakuussa. Jälkimmäinen väkivallanteko tapahtui sillä ajalla kun Todd oli takausta vastaan vapaana ensimmäisestä syytöksestä, mutta oikeudenkäynnin alkamista odottamassa määrätty.

Antaessaan tuomiota tuomari J. M. Cooper sanoi, että hän oli ajatellut paljon kovempaa tuomiota mukaanlukien raippoja, mutta puolustusasianajajan anomus sai hänet muuttamaan mieltään.

"Mutta sen 14 vuoden aikana, jonka olen ollut tuomarina, minun ei ole koskaan aikaisemmin tarvinnut olla tekemisissä noin epäinhimillisen ja raa'an tapauksen kanssa", sanoi tuomari Cooper.

Todd on ollut ilmavoimien palveluksessa 18 vuotta.

Perikää postinne!

Vapauden konttorissa on kirjeitä seuraville henkilöille. Heitä kehoitetaan perimään postinsa.

Albert Holm (Nyholm), Jaakko Beijer, John Hive, Mrs. Heino, Mr. ja Mrs. Kauko Kallio.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Alerts-Visan kokous torstaina

Ensi torstaina, siis huhtikuun 23 päivänä kello 8 illalla pidetään Alerts-Visan kokous Finnish-haalilla. Tässä kokouksessa meidän on laadittava toimintaohjelma tulevalle kesälle. Tämän kesän aikaan meidän onkin saatava paljon aikaan, että voisimme selviytyä siitä suuresta vastuusta, mikä lankeaa meille seuraavana kesänä. Kokouksessa tervehtäin — K.

Maria Soini (Mäki) kuoli lauantaina

Sudburyn seudun pitkäaikainen asukas Maria Soini (o.s. Mäki) kuoli viime lauantaina Sudburyn General sairaalassa ollessaan 72 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi yksi poika, Toivo Soini Sudburyssa.

Vainaja haudattiin maanantaina Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Pojan ruumis löytyi perjantaina

Sunnuntaina, huhtikuun 12 päivänä hukkuneen conistonilaisen 10-vuotiaan Silvio Leblancin ruumis löydettiin viime perjantaina Coniston-purosta.

Naaraajat, jotka olivat jakuvasti työskennelleet, löysivät ruumiin noin 100 jalkaa alapuolelta sen sillan, joka jakaa uuden ja vanhan Conistonin. Poika menehtyi veteen horjahdettuaan jäälautalta puroon leikkiessään kolmen muun pojan kanssa.

Lujaan pakkautunut jää vaikeutti naarauksien suorittamista, mutta dynamiitti ja vipusimet auttoivat jään liikkeelle saamisessa.

Naaraustyöt tehtiin suurimmalta osalta vapaaehtoisten toimesta ja Conistonin pormestari Mike Solski haluaa lausua heille kaikille kiitokset.

Tiesittekö, että . . .

Robert Fulton rakensi ensimmäisen sukellusveneen v. 1800. Keksijä tarjosi sitä turhaan Napoleonille.

Ensimmäisen laskuvarjon valmisti Leonardo da Vinci vuonna 1480.

Samuel Colt valmisti ensimmäisen revolverin vuonna 1831.

Vuonna 774 Kaarle vahvisti paavin oikeudet Kirkkovaltioon. Se oli paavin maallisen vallan alku.

Sydämelliset onnittelumme teille

Fanny ja Kaarlo Hietala

70-vuotissyntymäpäivienne johdosta!

AINO JA ARVID KOSKI

Kapuskasing Ontario

PERHEEN NUOREMMILLE

IRJA-TÄTI

Annette Received Very Good Marks

Deor Irja-äti, boys and girls.

In my report card I got 85 % in social studies, 90% in arithmetic and in my Spelling 100 %.

We had some snow for a while but when the sun came out it melted away. Pretty soon summer will be here and then I can go swimming. Most of the summer birds are out.

That's all for now.

Annette Alanen.

Sign of Spring

When the buds are beginning to show on the maple trees, and bits of green grass become visible you suspect that spring is here. But you are certain of that when you see the first robin of the season, and hear his cheery call as he goes about his daily routine.

You're liable to find him perching on a handy maple bough. He'll be wearing his grey feather coat with a reddish-brown vest and black feathers. A spot of white at his throat completes his smart outfit.

Robins are members of the Thrush family. This means that they are good singers, and their bill is small and slender, especially suited to fruit, worm, and insect eating. They mostly migrate during the winter months. Although quite a few members of this family prefer the deep wood for their homes and never go near the buildings the Robin is an exception — he has little fear of people, and loves to nest near their homes.

A bowl-shaped nest is made by the Robin family from mud, lined with soft grasses. Robins usually nest twice a season, laying four turquoise blue eggs.

Robins are bright, cheerful and very busy birds. They eat large quantities of harmful insects, worms and caterpillars and are a great help to those people who like to grow fresh vegetables in their own garden..

ISANI JA AITINI

On isä hyvä ja äitini hellä..
He ain' ovat ahkerat, liikkehellä.
He kotia hellin huoltaa ja häärää,
he viisaasti kaikki miettii ja määrää.

SISKONI

On parahin toveri siskoni Sirkka.
tuo herttainen, pikkuinen, leikkisä
lirkka.
Hän isän on aarre ja äidin kukka.
tuo tyttönen. keltatukka.

VEIKKONI

On veikkoni voimakas, viisas vakaa.
Hän vaaroissa meille turvan takaa;
on kodin kallihin hyvä suoja
ja uusien tuumien armas tuoja.

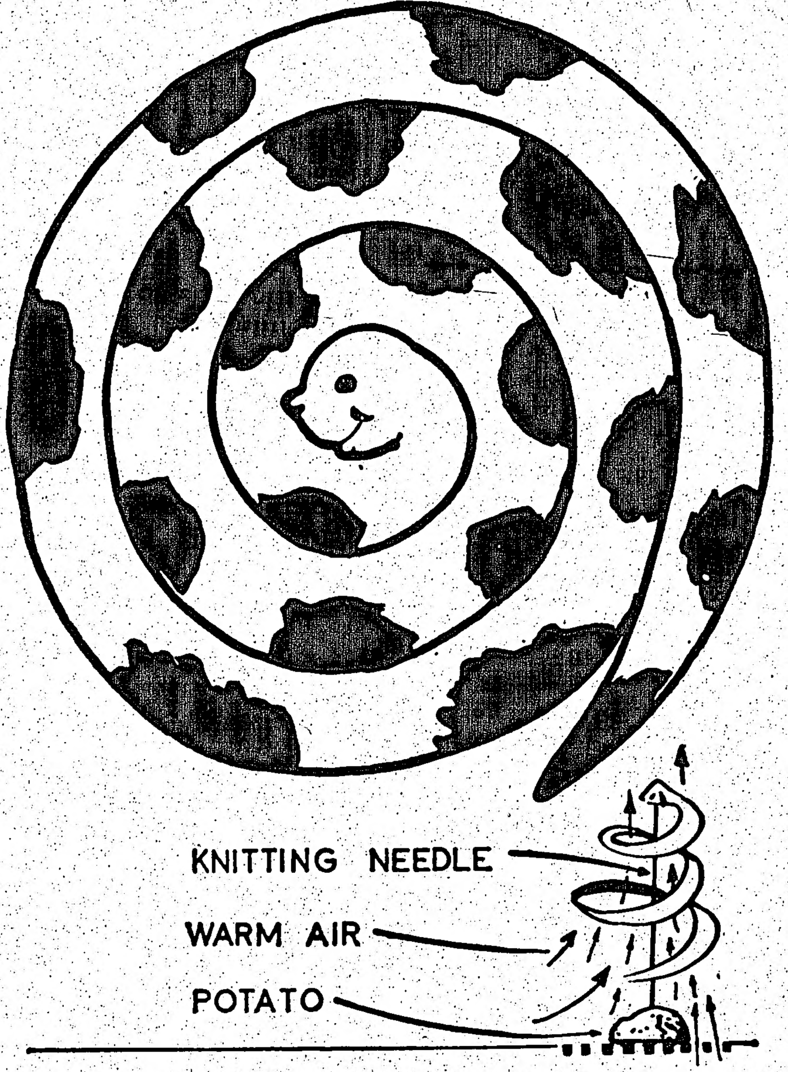

I'm Twisty the Snake. Cut with scissors along the heavy line and place my head on a knitting needle. Put me on a stand above your heating register, then watch me twist and turn!

A Workers' Holiday

A long time ago before you were born, (more than seventy years ago in fact), working men worked 12 and 14 hours a day, with very poor pay.

The workers decided that if they got together in a union and demanded an eight-hour work day for everyone the bosses would have to give in to them since there wouldn't be any other men to work the machines and run the factories.

In May, 1886, a bid demonstration took place in Chicago, Illinois. Chicago workers and their families came to big Haymarket Square for a meeting which was broken up by the police. The leaders of the demonstration were arrested, and later hung. The people were angry at this and they fought harder to win their demands for better working conditions. When they won, they decided to hold the first of May as a worker's holiday, a memorial to those who gave their lives in the struggle and as an inspiration to continue to win better working conditions for all workers, in every country.

In some countries May Day is a national holiday, and in all countries of the world it is celebrated by the working people who hold parades, concerts and meetings to mark the occasion.

Happy May day to you!

Leo Is Hoping to Get To the "Liittos" This Year

Dear Irja-täti, boys and girls.

Sorry that I haven't written sooner, but now that the holidays are over I may have more time to write.

I am going to try out in the little league baseball on Sunday. I hope I make it. I would like to be a pitcher or a catcher.

We are now starting roller skating at the rink. My big brother and I got the garden all ready. We are planting the potatoes to-morrow.

My aunt Irma and Uncle Ernie were here to visit us. It was very nice to see them. We are hoping to go to the liitto's this year to South Porcupine. It would be nice to see all our friends from Ontario and other places. That's all for now, I hope you all have a nice spring.

Keväisin terveisin.

Leo Lujanen,
Powell River. B.C.

P.S. — Terveiset Tuomaalan tädille ja sedälle.

Lot of Mumps Down Aila's Way

Dear Irja-täti, boys and girls.

How are all the boys and girls feeling? There is a lot of mumps going around here, but we haven't had them yet.

The weather here is quite warm and the snow is melting fast. Well, on Friday we will be getting our report cards. My Highest mark I got was 94 in literature.

My sister Aileen has a month of holidays from the hospital. She will graduate in June. My brother Arnold will graduate in May from Lakehead College.

Aila Alanen.

P.S. — I hope my grandpa and grandma are doing fine.

Irja-tädin postilaatikko

Hello boys and girls.

Kevätpäivä tervehdys teille kaikille. Eikös olekin ihanaa kun on taas kevät ja kesä on tulossa? Meillä täällä Sudburyssa ovat jo robinit ja pääskyset (swallows) saapuneet. Jokainen, niin aikuiset kuin lapsetkin haluaisivat olla ulkosalla. Pyytäisin kuitenkin lapsia että olkaa varovaisia kun leikitte kaduilla, ettei vain sattuisi tulemaan vahinkoa.

Tänään meillä on kolme kirjettä perheen nuoremmille, joista kiitos Ailalle, Annettelle ja Leolle. Leo kirjoittaa, että he istuttavat perunat. Kylläpä heillä on perunan istuttamisaika paljon aikaisempi kuin meillä täällä. Leo is trying out for the ball league. Well, Leo, we are all rooting for you so that you will make it.

We want to wish a very happy birthday to Brenda Nordman. She will be ten years old on April 23rd.

Leo, that is a very nice idea of yours that you wrote a few words in Finnish. Perhaps some of the other Perheen Nuorempia will try to do the same. Eipä nyt muuta kun kuulemiin. — Irja-täti.

QUICK THINKER

Teacher. — Give me a sentence with an object.

Student. — My teacher is very beautiful.

Teacher. — Whats your object in that?

Student. — High marks.

HOW FAR?

A tourist stopped his car on the road and asked a country boy how far it was the Smithville.

The boy replied, "It's 24.999 miles the way you're goin', but if you turn around, it isn t but four."

Säilyttäkää Teidän arvokkaat TURKIKSENNE meillä . . .

Ennen kuin kuuma kesä tekee tuhonsa, kehoitamme Teitä antamaan arvokkaat turkiksenne huostaamme . . . Turvallisiin Lafrancen nykyaikaisiin säilytysholveihin. Vieraanamme kesäajan, teidän turkiksenne palautetaan teille takaisin "tip-top" kunnossa . . . jälleen pitokunnossa kun vuoden kylmät kuukaudet palaavat.

SOITTAKAA PUH. 675-5645 NYT — Ystävällinen vakuutettu ajuri käy noutamassa turkiksenne

"THE CERTIFIED COLD STORAGE ASSOCIATION" vaatii, että tarkkoja standardeja noudatetaan, säilyttääkseen turkiksenne parhaimmassa turvallisuudessa. Pätevät jäähdytysinsinöörit tarkastavat aika-ajoittain meidän holvimme varmentaakseen, että niitä standardeja noudatetaan.

AMERICAN INSTITUTE OF REFRIGERATION — CERTIFIED COLD STORAGE VAULTS

UUDISTAMME uuden kuosin mukaan

Voimme tehdä ihmeitä vanhojen turkiksienne kanssa! Hyvin vähällä kustannuksella voitte saada ihastuttavan, viimeisimmän kuosin . . . niin kauniisti uudistettu, että vetää vertoja uudelle.

Hollanderizing prosessi

Expertien käsissä, joilla on vuosien kokemus arvokkaimpien turkiksien käsittelyssä. Lafrance saa turkiksenne täydellisesti puhtaiksi jälleen . . . pehmoisiksi ja silkinkiiltäviksi, että niitä on ilo pitää!

A. Lafrance & Sons Ltd.

"Tehdasturkkurit Perustettu v. 1908"

8 DURHAM ST. N.	PUH. 675-5645	SUDBURY
132 QUEEN ST. E.	PUH. AI, 3-1071	SAULT STE. MARIE
171 MAIN ST. W.	PUH. 474-3370	NORTH BAY

NOPEA . . . VAKUUTETTU TURKISTEN HAKUPALVELU

(21—28—5—12)

KIITOS

Haluamme kiittää kaikkia niitä henkilöitä, jotka saattoivat viimeiselle matkalle poikaani ja veljeäni Eino Johannes Ahokasta. Erikoiset kiitokset mrs. Santalalle, mrs. Leppälälle, pastori Heinilälle, kantajille sekä kaikille niille henkilöille, jotka auttoivat surumme hetkellä.

Helena Ahokas
Olga ja Otto Pitkänen
Sudbury, Ont.

TORONTON TOIMEN NAISTEN

KEVÄTKAHVIAISET

DON-HAALILLA, TORONTOSSA

Sunnuntaina, huhtikuun 26 pnä klo 4 ip.

Tunnin värielokuva Naisten Maailman konferenssista Moskovasta

HYVÄ KAHVI- JA VOILEIPÄTARJOILU

Tervetuloa!

CSJ:n SUDBURYN OSASTON

KEVÄTKABARETTI

FINNISH-HAALILLA

LAUANTAINA TK. 25 P.

tarjoilu alkaa klo 8, tanssi klo 9

Niilo Baston yhtyeen railakas soitto

Maukkaita lihapullia ja perunamuusia ovilipun kanssa. Älkää sivuuttako toimintakauden viimeistä kabarettia!

HAUSKAA KAIKILLE! SISÄÄNPÄÄSY $1.25

HIENO NÄYTELMÄESITYS FINNISH-HAALILLA

Viime sunnuntaina iltapäivällä sai Finnish-haalille kokoontunut salintäyteinen juhlayleisö nauttia esitykseltään harvinaisen korkeatasoisesta ja rakenteeltaan hyvin mielenkiintoisesta näyteimästä, Edward Szgilietin kirjoittamasta ja J. Szinuein suomentamasta sekä Rauha Mäen ja Irja Overmarkin ohjaamasta unkarilaisesta laulunäytelmästä "Unkarin mustalaiset".

Illan kuluessa nähtyjä useita todella hyviä näyttelijäsuorituksia täydensi suuresti hyvä näyttämölleasetus, seuranäyttämön mittapuu:a silmälläpitäen suorastaan loistavat puvut ja paikoin erinomaisesti onnistunut maskeeraus sekä joitakin pikkuheikkouksia lukuunottamatta hyvin esitetyt yhteislaulut.

Ensimmäisessä osassa olisivat ehkä jotkut esiintyjistä saaneet puhua hieman kuuluvammin, mutta tämäkin heikkous korjaantui pian ja niin sujui näytelmän esitys hyvässä vauhdissa loppuaan kohti, vetäen alusta pitäen suuren katsomon mukaansa, milloin itkemään ihmiselämän suruille ja tuolloin nauramaan ilojen aiheelle tai inhimillisille heikkouksille. Vaikka esitys kesti lähes kolme tuntia, niin vielä esiripun kiinnimenon jälkeen istui suurin osa yleisöstä paikoillaan kuin lumottuna vaatien näyttelijöitä, ohjaajia, säestäjää (Helen Grenon) ja kuiskaria (Lyyli Pärssinen) ramppivalojen taakse junlaväen kiitettäväksi.

Rikkaana tilanhaltijana esiintynyt George Gustafson oli kuin luotu nuoren mutta hienon maailmanmiehen osalle ja Anselm Kääriäinen onnistui ainakin tämän kirjoittajan tietämän mukaan vanhan Kurtan osan esityksessä paremmin kuin missään edellisissä suorituksissaan. Eero Kinos, edellisen veljenpoikana, ilahdutti jälleen yleisöä miellyttävillä lauluillaan. Talonpoika Martonin osalla oli Olavi Lindroos niin luonnollinen lököpöksy, että sääliksi kävi salinkin puolella, mutta hänen vaimonsa Rebekka, jota esitti Ester Hakala, olikin sellainen kotikauhu, juonitteleva äkäpussi ja livertäjä, ettei paremmasta väliä, jotavastoin hänen tyttärensä Evi, eli Rauha Mäki oli kauniine lauluineen kuin itse viattomuus. Vanhan mustalaisen Zzigan osalla on todella vaikea seuranäyttämöllä petrata sitä suoritusta, jonka siinä antoi Edwin Suksi. Taisto Länsi antoi edellisen haaveilevasta ja "epäkäytännöllisestä" soittajapojasta hyvin uskottavan kuvan. Irja Overmark, jolle osan esitys miehensä äskeisen kuoleman vuoksi oli varmaan kaksinverroin raskas tehtävä, selvisi suorastaan liehuvin lipuin vaativan Rozsin (mustalaistytön) osan esityksestä. Vaikka luihun tilanhaltijan osa ei ehkä olekaan hänelle kaikkein edullisin, niin Bill Salo loi kuitenkin uskottavan kuvan Ferkestään.

Erikoisen miellyttävää oli ainakin allekirjoittaneen mielestä että ns "apuväki" oli puettu ja maskeerattu yhtä hyvin kuin "pääroolienkin" esittäjät, laulaen ja esiintyen hiotttuun tapaan. Oli ilo kuunnella miesten yhteislaulua kulissien takaa ja tyttöjen viehkeätä yhteislaulua "hääpaikalla", sekä heidän kaikkien yhteisvoimin esittämiään — eräitä pikkukommelluksia lukuunottamatta todella miellyttäviä laulusuorituksiaan. "Tyttöjen" roolilla nähtiin näytelmässä Senja Suksi, Aune Leppänen, Impi Mähönen, Helvi Koivu ja Miriam Kauppinen; "puhemiehenä" E. Johnson, "vanhuksena" Toby Hakala ja "oikeuden palvelijana" Aarne Koivu sekä Aimo Mäki. — W.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Illbury
488 Brock Ave. Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

MIKA WALTARIN riemukkain elokuva

"MILJOONAVAILLINKI"

Pääosissa: Helge Herala, Pirkko Mannola, Jussi Jurkka, Ansa Ikonen, Pentti Siimes ja Liana Kaarina.

Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:

TORONTO, Hungarian House, 245 College St., keskiviikkona, huhtik. 22 pnä klo 6.30 ja 9 ill.
SUDBURY, Finnish Hall, perjantaina, huhtik. 24 pnä klo 8 ill.
TORONTO. Finnish Social Club haalilla, sunnuntaina, huhtik. 26 pnä klo 6.30 ja 9 ill.
WANUP, Finnish Hall, sunnuntaina, toukok. 3 pnä klo 1 ip.
LONG LAKE, Suomiranta Hall, sunnuntaina, toukok. 3 pnä klo 7.30 ill.

CANADIAN FINNISH MOVIES

VAPAUS
May Day Issue -- Section II
Vappunumero -- Osa II
Tiistaina, huhtik. 21 p. — Tuesday, April 21, 1964
Sivu 7

Vapputervehdys paremman huomisen ja pysyvän rauhan puolesta

Walde Malinen:

Yli 70 v. vappuperinteet --Suomesta katsoen

Suomen rakennustyöläisten ammattiyhdistysliikkeen äänenkannattajasta — Rakentajat-lehden — viime vappunumerosta lainattu oheinen artikkeli kuvaa työväen kansainvälisyyden merkkipäivän, vapun kunniakkaita perinteitä erikoisesti Suomen olojen historiallisen kehityksen perusteella Pitäen mielessä sitä, että työväen yhtenäisyys on tämänkin vapun yksi tärkeä tavoite, Suomessa aikaisemmin järjestetyt yhteiset vappumielenosoitukset ovat kuin tien varrelle jääneitä valopilkkuja osoittamassa suuntaa, mihin meidän kaikkien pitää vaikeuksista ja vastuksista huolimatta pyrkiä.

Ajatus vapun viettämisestä työväenluokan juhla- ja mielenosoituspäivänä on jo yli sadan vuoden vanha. Ensi kerran ajatus syntyi Australian työläisten keskuudessa 1856, jolloin se johti myös työssä poissaolopäätökseen vappuna ja tämän päivän omistamisesta huvitteluihin ja kokoustilaisuuksiin kahdeksan tunnin työpäivävaatimuksen puolesta. Aikomus rajoittui vain sen kertaiseen mielenosoitukseen, mutta juhlan vietolla oli suuri innoittava vaikutus Australian työläisiin, josta johtuen vappua päätettiin viettää joka vuosi.

Esimerkki levisi Australiasta Amerikkaan jossa työläiset päättivät määrätä toukokuun 1. päivän työstä poissaolo- ja mielenosoituspäiväksi ensi kerran 1886. Tänä päivänä lähti noin 200,000 työläistä pois työstä ja vaati 8 tunnin työpäivää. Lakko jatkui vaatimuksen puolesta vapun jälkeenkin. Samoin jatkuivat mielenosoitukset. Hallitus turvautui väkivaltaan ja provokaatioon, jossa syytettiin liikkeen johdossa olleita työläisiä ja heistä kolme tuomittiin ilman todisteita kuolemaan ja hirtettiin marraskuun 11 päivänä 1887.

Kuitenkin jo seuraavana vuonna Amerikan työläiset uusivat päätöksensä ja määräsivät vuoden 1890 toukokuun 1. päivän mielenosoitus- ja juhlapäiväksi.

Samanaikaisseti oli työväenliike Euroopassa kasvanut valtavasti. 1889 Pariisissa pidetyssä työväenliikkeen edustajien kansainvälisessä kongressissa, johon osallistui 400 edustajaa, päätettiin ryhtyä vaatimaan ensisijassa 8 tunnin työpäivää. Tällöin ranskalainen ammattijärjestön edustaja, työläinen Lavigne Bordeaux'ista teki esityksen, että vaatimus tuotaisiin julki kaikissa maissa yhtenäisinä työväen juhlapäivän muodossa. Asiaan kiinnitti huomiota myös Amerikan työläisten edustaja esittäen Amerikan työläisten samaan pyrkivän päätöksen, jolle toukok. 1 päivä 1890 oli määrätty esiintymispäiväksi.

Esitysten johdosta kongressi päättikin määrätä em. päivän kansainväliseksi proletariaatin ~~juhla-~~ ja mielenosoituspäiväksi. Päätös tässäkin tapauksessa merkitsi vain vuotta 1890, eikä juhlan vieton uudistamisesta vielä tässä yhteydessä puhuttu. Kuitenkin toukokuun ensimmäisen päivän, vapun vietto vakiintui työväen juhla- ja mielenosoituspäiväksi, jolloin työväki kaikkialla maailmassa esiintyi vaatimustensa puolesta.

ALKUTAIVAL SUOMESSA

Kutsu, jonka kansainvälinen työväen kongressi osoitti maailmalle, kantautui myös Suomeen, ja esim. Helsingin työväki vietti ensimmäistä vappujuhlaansa Korkeasaaressa 1890. Tämä juhla ei kuitenkaan vielä silloin ollut luonteeltaan mielenosoitus, vaan alkuaskeleitaan yhdessä edistyksellisen porvariston kanssa ottavan Suomen työväenliikkeen luonnetta kuvaava kävelyretki ja yhdessäolotilaisuus.

Ensimmäinen varsinainen työväen vappumielenosoitus pantiiin toimeen Helsingissä 1895. Mielenosoitus ei kuitenkaan vielä tällöinkään muodostunut taistelujuhlaksi, vaan pikemminkin eräänlaiseksi "kunnianosoitukseksi" eräille työväenliikettä kohtaan "myötämielisesti" suhtautuville porvareille.

1906 SELVILLE RAITEILLE

Työväenpuolueessa käsiteltiin useammassa edustajien kokouksessa mielenosoituspäivän viettoon liittyviä asioita. Viipurissa 1901 pidetyssä ensimmäisessä kokouksessa kyllä oltiin juhla- ja mielenosoituspäivän kannalla, mutta erimielisyyttä aiheutti päivän valinta. Enemmistö asettui asiasta suoritetussa äänestyksessä kesäkuun 1 päivän kannalle, kun taas vähemmistö katsoi, että juhlaa on vietettävä myös kansainvälisissä merkeissä ja niin ollen toukokuun 1 päivänä, vappuna, jolloin muidenkin maiden työläiset osoittivat mieltään vaatimustensa puolesta. Päätökseksi tuli, että kesäkuun 1. päivänä jäädään työstä pois ja vietetään juhla- ja mielenosoituspäivänä.

Tämän päätöksen jälkeen Suomen työväki vietti kevätjuhlansa sekä kesäkuun 1. päivänä että vappuna. Vaikka kesäkuussa olikin suotuisampi sää juhlien viettoon, ei maamme työväki kuitenkaan hyväksynyt yleisemmin tätä aikaa. Se vaati mielenosoitus- ja juhlapäiväksi vappua, jolloin myös muiden maiden työläiset olivat liikkeellä. Näistä mielialoista kirjoitti "Työmies" lehti selostaessaan v. 1905 kesäkuun kokouksia, että "aika näyttää vaativan tällaisten kesäparaatien siirtämistä oikeiksi proletaarien päiväksi, vapuksi". V. 1906 työväenpuolueen puoluehallinnon asettama agitatiotoimikunta päättikin, että kaikkialla maassa on vapunpäivänä järjestettävä työväen mielenosoituskokouksia. Tästä lähtien yhtenäistyi kaikkialla maassa vapun päivän työväen poliittisen ja ammatillisen liikkeen joukkuekatselmus- ja vaatimusten puolesta tapahtuvaksi mielenosoituspäiväksi.

PORVARISTON ASENNE

Valtaporvaristo myös Suomessa suhtautui alunperin vihamielisesti työväen vappumielenosoituksiin.

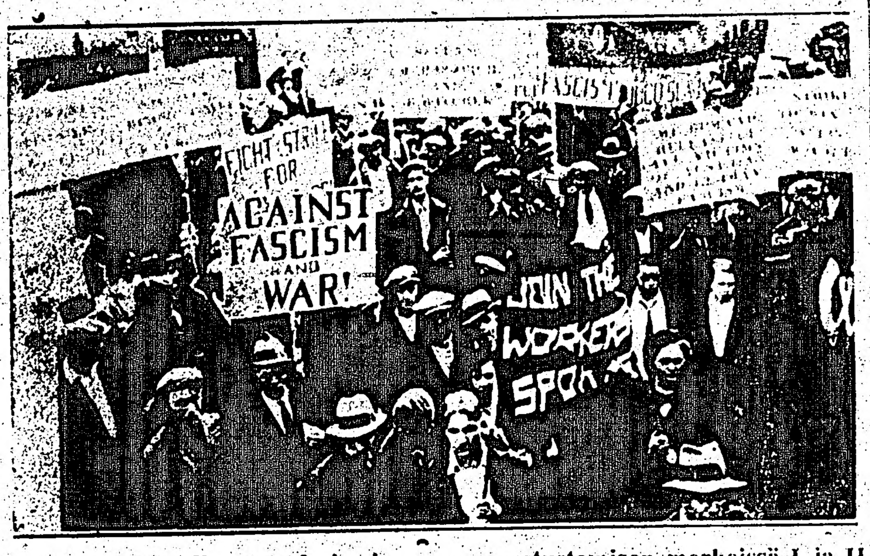

Vappujuhla Sudburyssa fasismin nousun vastustamisen merkeissä I ja II maailmansodan välillä.

Vappujuhliin osallistuneita erotettiin työstä ja yritettiin estää työväkeä ja työväenliikkeen rinnalle astunutta torppariväestöä osallistumasta vappumarsseihin.

Ennen lokakuun vallankumousta porvariston rinnalla varsin kovinkin ottein puuttuivat asiaan myös tsaarin Venäjän viranomaiset ja santarmit, mutta mustimman historian aikakausi liittyy kauteen 1918—1944, jolloin Suomen kapitalistit käyttivät estottomasti valtaa hyväkseen.

TYÖVÄEN VAATIMUKSET

Työläisten vappujuhlissa esittämät vaatimukset ja niiden puolesta käymä päättävä joukkoesiintyminen ovat suuntautuneet alkuhapuroinnista selviytymisen jälkeen voimakkaaksi protestiksi yhteiskunnallisia epäkohtia ja niiden aiheuttajaa, vallassa olevaa luokkaa vastaan. Sille on työväki vaatimuksensa esittänyt. Kahdeksan tunnin työpäivä, säätylaitoksen kukistaminen, äänioikeus ja yksikamarinen eduskunta; Siinä aikukauden keskeisimmät vapputunnukset, joiden toteuttamiseksi työväki taisteli. Myös työväen kansainvälinen veljeys ja rauhan vaatimus ovat olleet ja ovat edelleen kirjoitettuina vappukulkueiden tunnuksiin.

SYNKKIÄ VUOSIA

Suomen työväen vapunvieton historiaan liittyy huomattava joukko myös synkkiä päiviä. Vuonna 1918 vappuna eivät liehuneet työväen punaiset liput marssirivistöissä. Ei näkynyt työläisiä kaduilla ja toreilla sillä suuri osa heistä virui vankileireillä ja haudoissa luokkasodan voittaneiden porvareiden koston uhreina. Se oli porvariston vappujuhlaa, mutta ei pysyvästi, sillä jo seuraavana vuonna marssivat mm. Helsingin työläiset yli viisikymmentätuhantisena joukkona Kyläsaareen punaisten lippujen alla. Kaikkialla maassa pidettiin jälleen vappumielenosoituksia. Työväen tunnus voimien kokoamisesta kansalaisoikeuksien ja parempien elinehtojen puo-

(Jatkuu sivulla 8)

ONNITTELUMME JUHLILLE!
MERRIFIELD AND HERITAGE
PLUMBING & HEATING
Öljy- ja kaasupolttimoita — Putki- ja vesijohtoliike
Suikeudumme palvelukseenne
Puhelimet: Päivällä DI 5-8411 — Illalla DI 4-3238
555 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

HAUSKAA KEVÄTTÄ
toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!
CANADIAN NORTHERN HOTEL
BILL KAUZLARICH, omistaja ja liikkeenhoitaja
PUHELIN DI 5-5011
Bay ja Cumberland kulm. Port Arthur, Ontario

Hauskaa vappua kaikille asiakkaillemme!
SUOMALAINEN RAKENNUSTARVIKELIIKE
WANSON LUMBER
Company Limited
277 John Street Port Arthur Puhelin DI 5-6589
"Kaikkea rakennusalaan kuuluvaa löydätte Wansonilta"
"TEHKÄÄ SE NYT"
Suunnittelemme kotinne uudistamista, tulkaa neuvottelemaan kanssamme uudistussuunnitelmista ja rakennustarvikkeista.
Me välitämme SHERWIN-WILLIAMS MAALEJA

PARHAIN ONNITTELUMME!
THE BANK OF NOVA SCOTIA
W. A. MACMULLEN, johtaja
Cumberland ja Arthur katujen kulmassa
PORT ARTHUR, ONTARIO
KAIKKEA PANKKIALAN PALVELUSTA,
TALLETUKSIA, LAINOJA Y.M.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
S. J. Hill & Sons
LIMITED
International kuorma-autoja ja Allied Equipment, Freuhauf perävaunuja ja kuorma-autojen koreja, Volkswagen, Karman-Ghia, Porsche ja Rolls-Royce autoja — Firestone renkaita
MYYNTIÄ JA KORJAUSTA
Suomalainen myyjä Teidän palveluksessanne jokaisella osastolla.
PORT ARTHUR DI 5-5488 | GERALDTON Puhelin 612 | FORT WILLIAM MA 3-6457

HAUSKAA VAPPUA
toivottaa
NICK'S WATCH REPAIR
MYYNTIA JA KORJAUSTA
69 S. Cumberland Street
Port Arthur Ontario

Ellen's Ladies' Wear
toivottaa
HAUSKAA VAPPUA
KAIKILLE!
Hyvä valikoima LEHINKEJÄ ja KÄVELYPUKUJA ... kevään muoti- ja värisävyt. Kauniita PUSEROITA, SVETEREITÄ. Lilveissä hyvä valikoima. Lasten vaatteita halvalla. Sukkia monipuolinen valikoima.
Puhelin DI 5-9632
275 Bay St.
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
MAGEE'S Shell Service
PIDÄMME AUTONNE AJOKUNNOSSA
807 Red River Road
(Clarktonin kulmassa)
Port Arthur Ontario

Juhlatervehdyksemme!
Langila Hardware
LIMITED
Puhelin DI 4-3508
215 Van Norman St.
Port Arthur Ontario
MEILTÄ SAATTE LAHJOJA JA MUISTOESINEITÄ
Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa

HAUSKAA VAPPUA kaikille!
BAY FOOD BAR
HULDA KOSKI, omistaja
Aina tarjollaan maukkaita aterioita, virvokkeita, kahvia ja virvokkeita.
Avoinna joka päivä klo 6 ap.—klo 10 illalla
Port Arthur Ontario

JUHLAONNITTELUMME!
IRON RANGE BUS LINES LTD.
"Kaikkein arvokkaimman lastin maailmassa kuljetamme me — TEIDÄN LAPSENNE."
Puhelin DI 5-7378
321 John Street
Port Arthur Ontario

Juhlatervehdyksemme!
Don-Wayne Shoes
(WAINO W. LAAKSO, omistaja)
"JALKINEITA KOKO PERHEELLE"
Dial DI 4-3651
14 S. Cumberland Street
Port Arthur Ontario

HAUSKAA VAPPUA
kaikille osuusmeijerimme jäsenille ja asiakkaille!
THUNDER BAY CO-OP DAIRY LTD.
PORT ARTHUR ONTARIO
"YHTENÄISYYS ON VOIMAA"

TÄYDELLINEN VAATTEIDEN PUHDISTUSPALVELU

MRS. HAZEL JOKELA, joka on meidän Port Arthurin liikkeemme johtaja, on auliisti valmis tarjoamaan Teille apuaan kaikkien seuraavien DRESSWELL palvelujen järjestämiseksi:
- Samana päivänä suoritettu puhdistaminen ja prässäys
- Korjaukset
- Perhe- ja poikamiespyykkipalvelu
- Samanpäiväinen paitojen pesu (5 paitaa dollarilla)
- Deluxe-puhdistus ainoastaan (4 paunaa 99 senttiä)
- Asiantuntemuksellinen verhojen, mattojen ja huonekalujen puhdistaminen
- Kesä säilytys

Kesäilmojen saavuttua sallikaa DRESSWELL'in puhdistaa kevät- ja kesätakkinne. Kaikki vuorisaumat prässätään käsin, napit neulotaan tarvittaessa uudelleen, samoin kaikki saumat ilman lisämaksuja.
Saadaksenne tämän ERINOMAISEN palvelun soittakaa tänään vapaata hakua ja kotiin jäteen toimittamista varten:
DI 4-5941 tai MA 3-6453
Nykyaikainen puhdistamomme sijaitsee:
1101 S. Syndicate Ave., Fort William
ja näita vastaanottokeskuksia:
1101 S. Syndicate Ave. Fort William
187 S. Algoma St. Port Arthur

Vapputervehdyksemme!
Työväen kansainvälisenä juhlapäivänä tervehdimme kaikkia työläisiä ja kutsumme viettämään yhdessä Vappujuhlaa sunnuntaina, toukokuun 3 päivänä, kello 2 ip. Port Arthurissa haalillamme
Tunnuksemme on:
- Työtätekevän väestön solidaarisuuden lujittaminen!
- Rauhanomainen rinnakkaiselo kansojen kesken!
- Ydinaseet vietävä pois Canadasta ja maa on julistettava ydinaseista vapaaksi alueeksi!
- Toimittava työläisten ja farmarien elintason parantamiseksi!

CSJ:n PORT ARTHURIN OSASTO
Johtokunta — Valistustoimikunta — Näyttämö- ja huvitoimikunta
316 BAY STREET PORT ARTHUR, ONT.
AIKAMME NAISET - SEKAKUORO KAIKU
V.- ja U.-SEURA ISKU
Luokaamme kaikkien suomalaisten yhteistoiminta kulttuuritoiminnassa!

HOITO
KULUTUS-RUOKALAN
TOVERILLINEN TERVEHDYS
kansanvälisenä työväen juhlapäivänä
JA ONNITTELUMME VAPPUJUHLILLE!
HOITO KULUTUS-RUOKALA
JOHTOKUNTA JA PALVELUSKUNTA
314 Bay Street Port Arthur, Ontario

Lämpimät tervehdyksemme tänä työväen päivänä!
Toivomme teille kaikille menestystä taistelussa paremman huomisen puolesta!
Tehkää kaikki ostoksenne OSUUSKAUPASTANNE!
INTERNATIONAL CO-OPERATIVE STORES LIMITED
Seuraavat kaupat palvelevat Teitä:
PORT ARTHUR — FORT WILLIAM — GERALDTON — KAMINISTIQUIA
NOLALU — SOUTH GILLIES — DEVON

HAUSKAA VAPPUA ASIAKKAILLEMME!
SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ
BAY JEWELLERS
AMMATTITAITOINEN KELLOJEN KORJAAJA
MYÖS MYYTÄVÄNÄ SORMUKSIA JA KELLOJA
301 Bay St. Puhelin DI 4-5522 Port Arthur, Ont.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA ASIAKKAILLEMME!
MID-CITY EQUIPMENT LTD.
JOHN DEERE TUOTTEIDEN VÄLITTÄJÄ
Puhelin DI 4-9691
770 Memorial Avenue Port Arthur, Ontario

Hauskaa vappua kaikille asiakkaillemme!
DEWE AVENUE STORE
SUOMALAINEN SEKATAVARAKAUPPA
Puhelin MU 3-8071
314 Dewe Avenue Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME VAPPUJUHLILLE!
VENDOME HOUSE
LIIKKEENJOHTO JA PALVELUSKUNTA
127 S. Cumberland Street Port Arthur, Ontario
TERVETULOA MEILLE, HUONEITA VUOKRATAAN HALVALLA
HYVÄ PALVELUS

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!
DON'S SHELL SERVICE
DON GUERRERI
429 Fort William Rd. Puhelin 344-1638 Port Arthur, Ont.
- Täydellinen Shell-palvelu.
- Kaikenlaatuisia korjauksia, asiantuntemuksella ja takuutyönä.
Palveluksessamme on suomalainen mekanikko, jonka kanssa voitte asianne toimittaa suomeksi

JUHLA-AJAN TERVEHDYKSEMME!
LASKIN'S
FURNITURE & APPLIANCE
89 Cumberland Street Port Arthur, Ontario

Hauskaa vappua kaikille asiakkaillemme!
AARNIO'S RESTAURANT
319 Bay Street, Port Arthur, Ontario
- Erikoisuutemme maukkaat kyljys- ja pihvipaistit
- Kahvia ja voileipiä Avoinna joka päivä

ONNITTELUMME SUOMALAISTEN JUHLILLE!
CANADIAN PITTSBURGH INDUSTRIES LIMITED
Intercity varastotalo ja kauppa
Puhelin DI 5-6593
1056 Memorial Avenue Port Arthur, Ont.
Port Arthurin kauppa
(PUHUTAAN SUOMEA)
Puhelin DI 5-5931
268 Arthur Street Port Arthur, Ont.
Suosittuja maalaus-, koristus- ja taidemaalarien tarpeita — peilejä ja ikkunalaseja

JUHLA-AJAN TERVEHDYS SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
LAKEHEAD SUPERMART LTD.
Teidän R.C.A. VICTOR ja yksinomainen
R.C.A. WHIRLPOOL-tuotteiden välittäjä
259 Arthur Street Puhelin DI 4-2474 Port Arthur, Ontario

HAUSKAA KEVÄTTÄ SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
NOR-SHOR MOTOR HOTEL
MICHAEL R. ZALE, OMISTAJA
TEHKÄÄ TILAUKSENNE PUHELIN DI 4-9621
450 Memorial Avenue Port Arthur, Ontario

HAUSKAA VAPPUA JA ONNITTELUMME JUHLILLE!
UNIVERSAL AUTO PARTS
Käytettyjä osia kaikenlaisiin autoihin ja trokeihin jne.
406 FORT WILLIAM ROAD PUHELIN DI 5-5631 PORT ARTHUR, ONTARIO

Juhlaonnittelumme!
LAKEHEAD
TV centre
NÄKÖRADION
MYYNTI JA AMMATTITAITOINEN PALVELUS
Puhelin DI 4-2881
139 S. Algoma Street
Port Arthur Ontario

HAUSKAA JUHLA-AIKAA
SAASTO'S MEN'S WEAR
Suomalainen miesten vaatetusliike
294 Bay St. Port Arthur
Puhelin DI 5-5012
635 Simpson St. Fort William, Ont.
Puhelin MA 2-2251

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
KIVELÄ BAKERY
PUHELIN DI 5-6233
111 Secord Street
Aino ja Matti Nyström
MATT'S BAKERY
PUHELIN DI 4-7172
305 Bay Street
Port Arthur Ontario
SAATAVANA MAUKKAIMMAT LEIVOKSET, KOVALEIPÄ JA KORPUT
HYVÄ RUISLEIPÄ

Juhlaonnittelumme!
ANDREW McCORMACK
Insurance Limited
VAKUUTUSTOIMISTO
204 Arthur St. Port Arthur
Puhelin DI 4-6686
Myy kaikenlaisia vakuutuksia, kuten palo-, henki-, tapaturma- ja autovakuutuksia luotettaviin yhtiöihin.

COBALTISSA ERIKOINEN VOIMALAITOS

Ehkä Vapauden lukijakunnassa on henkilöitä, jotka eivät tiedä minkälainen laitos täällä Cobaltissa kehittää kaivoskoneiden käyttövoimaa. Seuraavassa kuvailen miten se toimii ja kuinka se on rakennettu.

Tämä voimanvalmistuslaitos sijaitsee Raggat Chute nimisen Montreal joessa olevan kosken rannalla, noin 7—8 mailin etäisyydessä Cobaltista. Tämän kosken rannalla on tehty kallioon kaksi 300 jalan syvyistä kuilua, jotka ovat noin 1000 jalkaa toisistaan erillä. Näiden kuilujen välillä niiden alapäässä on tunneli, jonka yläpuolelle on tehty kammio. Ylimmäisen kuilun yläpuolelle on poikki joen rakennettu pato sellaisin sulkulaittein, että niillä voidaan säännöstellä veden juokseminen ylimmäiseen kuiluun. Tämä ylimmäinen kuilu on pystysuora ja se on täynnä teräsputkia, jotka ovat läpimitaltaan noin 12 tuumaa. Alimmaisesta kuilusta vesi tulee takaisin joen pohjalle.

Kun sulkulaitteista päästää tarpeellisen määrän vettä kuilussa oleviin putkiin, niin vesi mennessään ja kiertäessään putkissa vie ilmaa mukanaan. Tunnelissa ilma eroittuu vedestä ja nousee sen yläpuolella olevaan kammioon. Kammiossa puristustilassa oleva ilma jatkaa matkaansa suurien putkien sisällä Cobaltin kaivosalueille, joissa se jakaantuu pienempiin putkiin, jotka vuorostaan kuljettavat ilman eri kaivannoille.

Niissä putkissa on voimakas ilmanpaine — noin 120 paunaa neliötuumaa kohti. Suurimmat putket ovat tulleet maksamaan noin $800 kappale paikalleen asennettuina. Putket on valmistettu Saksassa, sillä Canada ei kuulemma pystynyt siihen aikaan sellaisia valmistamaan.

Erään kerran oli iso putki katkennut ja ilman paine oli ollut niin voimakas, että oli miehen pään kokoisia kiviä lennätellyt satojen jalkojen päähän.

Tämän laitoksen huoltamisessa tarvitaan ainoastaan yksi mies, jonka tehtävänä on säännöstellä putkiin putouksella menevä vesimäärä.

Tässä samassa Montreal-joessa on ainakin kuusi eri sähkölaitosta jotka aikoinaan on rakentanut Northern Ontario Light and Power-yhtiö. Mutta useita vuosikymmeniä sitten Ontarion Hydro Comissjoni **osti nämä kaikki voimalaitokset** $11,000,000 hinnasta.

Mainitsemani puristetun ilmalaitoksen rakentamisen yhteydessä oli tapahtunut sellainen vahinko, että ei oltu muistettu laittaa valtaputkeen varaventtiiliä, jonka kautta olisi liika ilmanpaine päässyt pois. Seurauksena oli se, että kun kammioon oli kehittynyt kova paine, niin se oli puhaltanut ylimmäisen kuilun päällä olleen betonirakennuksen ilmaan. Rakennuksessa olleet rautaiset parrutkin olivat vääristyneet kieroon ja väärään ilmanpaineen johdosta.

Nyt siellä on kuitenkin varaventtiili, joka muutaman minuutin väliajoin syöksee ilmaan valtavan suuren patsaan ilman ja veden sekaista massaa. Tätä käyvät monet turistit ihmettelemässä ja myöskin muita ihmisiä vierailee paikalla.

Tällaisen laitoksen omistajat eivät voi kuitenkaan olla ylpeitä siitä, että se olisi ainoa samanlaatuinen maailmassa. Toisen samanlaisen pitäisi olla jossain Etelä-Amerikan maassa. — J.N.

NLn perinteelliset vappotunnukset

Moskova. — Huolimatta siitä, että Kiinan johto on kiristänyt välinsä Neuvostoliitoon ja muiden kommunististen puolueiden kanssa äärimmilleen, kohdistaa Neuvostoliiton kommunistinen puolue perinteellisissä vapputunnuksissaan Kiinan kansalle lämpimän tervehdyksensä. Samanlainen tervehdys osoitetaan myös Albanian kansalle.

Vapputunnuksia on kaikkiaan 109, joista järjestyksessä 49. on **kohdistettu** Suomelle: "Eläköön Neuvostoliiton ja Suomen kansojen välinen ystävyys ja yhteistyö."

USAn, Ranskan ja Britannian kansoille osoitetussa tervehdyksessä toivotaan näiden maiden ja Neuvostoliiton kansojen ystävyyden ja yhteistyön lujittumista ja kehittymistä maailman rauhan lujittamisen nimessä. Tunnusten kansainvälisessä osassa sanotaan Moskovan osittaista ydinkieltosopimusta tärkeäksi askeleeksi kansainvälisen jännityksen laukaisemisessa sekä kehotetaan kansoja taistelemaan yleisen ja täydellisen aseistariisunnan toteuttamiseksi. Niin ikään kaikkien maiden kansoja kehotetaan vaatimaan Saksan rauhansopi**muksen solmimista ja Länsi-Berliin muodostamista** demilitarisoiduksi vapaakaupungiksi.

Yli 70 v. vappuperinteitä -- Suomesta . . .

Jatkoa 7. sivulta

lesta oli yhdistävä ja toimintaan innoittava seuraavinakin vuosina. Tänä aikana poliisien patukat heiluivat ja ratsut korskuivat tavanomaisena "ohjelmana" työläisten vappumielenosoituksissa, mutta tilaisuuksia vietettiin sittenkin ja työväen sekä poliittinen että ammatillinen järjestövoima kasvoi.

HALLITUKSEN VAPPUKIELTO

Vuonna 1930 kiellettiin hallituksen erikoispäätöksellä työläisten vappujuhlien järjestäminen. Työläiset eivät kuitenkaan ilman muuta alistuneet hallituksen perustuslakien vastaiseen päätökseen. Esimerkiksi Helsingissä muodostui kielletty mielenosoitus avoimeksi poliisien ja monituhatlukuisien mielenosoittajien joukon väliseksi yhteenotoksi.

Mielenosoittajat päättivät siirtyä vietämään juhlaa Mäntymäelle, jossa työväenlauluja laulavat työläiset ryhmittyivät puhujakorokkeen ympärille. Mutta kuka puhujaksi? Väki vaati, että jonkun pitää puhua ja puhuja löytyi. Puhujakorokkeelle astui Armas Äikiä, joka juhlayleisön suojelmana piti vappupuheen, jossa hän kehotti työläisiä pitämään oikeuksistaan kiinni, tuomitsi fasismin ja kehotti työtätekeviä yhtymän. Puheen päätyttyä puhuja katosi väkijoukkoon ja poliisin pamput alkoivat heilua. Siinä eivät säästyneet iskuilta edes lapset.. Näin suojeli kapitalistinen valtakomento demokratiaa ja kansalaisvapauksia (kapitalistien riistovapautta) silloisena vappuna.

YHTEISET VAPUT

Suomen työväki vietti vappumielenosoituksensa ja juhlansa luokkasotaan saakka yhteisin rivein. Luokkasodan jälkeen vuoteen 1945 saakka ei myöskään vappumielenosoituksissa saavutettu yhtenäisyyttä sos-dem.-puolueen johdon kielteisen asenteen vuoksi. Yhtenäisyyden kaipuu eli kuitenkin työväen keskuudessa voimakkaana, sillä silloin, jos koskaan työväki tunsi yhtenäisyyden tarvetta taistelussa fasismia ja sotaa vastaan, taistelussa työväen demokraattisten oikeuksien ja parempien elinehtojen puolesta.

VUOSI 1945

Vuoden 1945 Vappu osoitti Suomen työväen yhtenäisyyden halun käytännössä. Yhteinen esiintyminen perustui työväen poliittisten ja ammatillisten järjestöjen yhteistyöhön, joka kiteytyi seuraavaan SAK:n SKDL:n ja sos.dem.puolueen yhteiseen vappujulistukseen, jonka loppuponnet kuuluivat:

"Alas sota ja natsilainen raakalaisuus!"

"Eläköön kansojen veljeys ja vapaus!"

"Eläköön Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys!"

"Eläköön demokraattisten voimien keskitys ja voitto!"

"Eläköön kansanvaltainen ja sosialistinen rakennustyö!"

Yhteisiä ajatuksia kuvaa sattuvasti "Palkkatyöläinen" 27. 4. 1945 kirjoittaessaan pääkirjoituksensa loppuponnessa: "Vappu tulee nyt olemaan työväestön päivä ehkä enemmän kuin koskaan aikaisemmin, kohoava, yhdistävä ja suuriin tehtäviin kutsuva."

"Työväestö esiintyi vappuna valtavin joukoin suurten, yhdistävien tunnusten ja vaatimusten merkeissä." Näin otsikoi toukokuun 11. päivän "Palkkatyöläinen" selostuksensa vappumielenosoituksia ja jatkoi . . . "Kaikkialla oli kulkueissa ja juhlissa osanottajia ennätysmäärin. Kaikkialla oli todellista kevään tuntua, iloa sen johdosta, että oli päästy sodan ja taantumuksen puristuksesta ja työväenluokka yhtyneenä ryhtynyt luomaan onnellisemman tulevaisuuden perusteita."

Niin hedelmällistä kuin 1944 alkanut yhteistyö Suomessa työväestölle ja koko työtätekevälle kansallemme olikin, eivät yhteiset vappujuhlat voineet jatkua pysyväisesti. Sos. dem.puolueen johto ryhdistäytyneenä "kommunismin" vastaiseen taisteluun yhdessä muiden maamme oikeistoainesten kanssa kykeni vaikuttamaan siten, että kaikkialla maassa ei enää 1948 vappuna vietetty yhteisiä juhlia ja mielenosoituksia.

Hajaannus on jatkunut tuosta vuodesta lähtien. Työläisten kaipuu yhteiseen esiintymiseen ei ole kuitenkaan lakannut. Tämä nähdään jokaisena — ja myös tänä vappuna — niissä vappujuhlissa, jotka työväki kansoittaa yhtenäisyyden, kansojen veljeyden ja päättävän kapitalismin vastaisen taistelun tunnusten merkeissä. Vielä koittaa myös se vappuaamu, jolloin työväki jälleen marssii yhteisin ja sankoin rivistöin punaisine lippuineen ja ihmiskunnan valoisaa tulevaisuutta osoittavine tunnuksineen.

JUHLATERVEHDYS!
CENTRAL TAXI
DI 5-6531
WILF HAINES, omistaja
24 TUNNIN PALVELU
KAIKKI MATKUSTAJAT VAKUUTETTU
64 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

JUHLATERVEHDYS!
VIOLET FLORIST
Suomalainen kukkakauppa
Kukkia kaikkiin tilaisuuksiin!
Puhelin DI 5-7931
Muutettu uuteen paikkaan:
390 Bay St., Port Arthur

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!
A. J. IKOLA
KIINTEISTÖVÄLITTÄJÄ
YLEISIÄ VAKUUTUKSIA
Puhelin DI 5-1425
283 Bay St. Port Arthur

Juhlatervehdyksemme!
STAN'S Service Station
Trans-Canada perä- ja asuntovaunujen valtuutettu vuokra-asiamies
Viritys (Tune-Up) ja moottorien höyrypuhdistuspalvelu
310, Fort William Road
Port Arthur Ontario

HAUSKAA VAPPUA kaikille!
TONY PALLEN JA PERHE
PARTURILIIKE
315 Bay Street
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
POUNCY'S PORTRAIT STUDIO
53 Algoma Street North
(Vastapäätä St. Joseph-sairaalaa)
Ikuistuttakaa hää- ja juhlatilaisuudet
Puhelin DI 5-9152
Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME JUHLILLE!
LOWERYS LIMITED
Konttorivarusteita - Pöytiä - Tuoleja - Kabinetteja - Posliini- ja muita lahjaesineitä
Puhelin DI 4-1521
30 S. Cumberland Street Port Arthur, Ontario

HAUSKAA JUHLA-AIKAA
suomalaisille asiakkaillemme!
McNULTY'S LIMITED
MIESTEN, NAISTEN ja LASTEN PUKIMO
LAATUVARUSTEITA KOKO PERHEELLE
JALKINEITA, MATKALAUKKUJA, KANKAITA
Puhelin DI 5-7324
228-230 Arthur Street Port Arthur, Ontario

HAUSKAA VAPPUA
suomalaisille ystävillemme!
RUTTAN-BOLDUC-ADDERLEY LTD.
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
KIINNITYSLAINOJA
Puhelin DI 5-6585
16 Court Street Port Arthur, Ont.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
BILTRITE SUPPLY LIMITED
SUOMALAINEN RAKENNUSTAVIKELIIKE
Puhelin DI 4-8428 8:sas Avenue, Interctiy
(Poikkikatu Memorial Avenuelta länteen)
Rakentakaa hyvin Biltriten tuotteilla!
KAIKKI RAKENNUSTARPEET TAATAAN
Neuvoja vapaasti rakennusasioissa — Meillä on kykenevä ja huolellinen työkunta aina palvelemassa.

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
CREST HOTEL
J. P. PETRICK — W. WIEJAK, omistajat
Port Arthurin nykyaikaisin ja uusin hotelli
Uudenaikaisimmin kalustetut huoneet · Matot yli lattian
Ravintola, jossa on erinomaiset ateriat
Puhelin DI 5-1244
Red River Road — Highway 17A — Port Arthur, Ont.
HYVÄ PYSÄKÖIMISPAIKKA YMPÄRILLÄ

ONNITTELUMME JUHLILLE!
ACME & ALGOMA LAUNDERERS & DRY CLEANERS
Vanhin puhdistus- ja pesulaitos Järvienpäässä
10% alennus kaikesta kemiallisesta puhdistuksesta yli $1.00 – Ainoastaan 4 paunaa 99 senttiä
182 S. ALGOMA ST. PUHELIN DI 4-1522 PORT ARTHUR, ONT.
209 McVICAR ST. PUHELIN MA 3-8033 FORT WILLIAM, ONT.

Juhla-ajan tervehdys suomalaisille asiakkaillemme!
McEWEN FUELS
PETROLEUMITUOTTEITA
Keskuslämmitys- ja polttimopalvelu
777 Memorial Ave. at Intercity Puhelin DI 4-2466 Port Arthur, Ont.

Hauskaa juhla-aikaa
suomalaisille asiakkaillemme!
DELMAR'S LADIES' WEAR
Naisten ja lasten vaatteita
Puhelin DI 5-8242
Muuttaa uuteen paikkaan:
240 ARTHUR STREET
Port Arthur Ontario

TERVEHDYKSEMME!
R. C. ADDISON
VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖJÄ
Puhelin DI 5-9251
95 N. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

JUHLATERVEHDYS!
MERLA-MAE SNACK BAR
346 Memorial Ave.
Port Arthur Ontario
"MERLA-MAE"-jäätelöä kuumiakoiria, kahvia ja leivoksia

HAUSKAA VAPPUA kaikille!
MATSON'S HARDWARE
Puhelin DI 5-6428
High ja Oliver Roadin kulmassa
Port Arthur Ontario
Myymme PITTSBURGH-MAALEJA

Onnittelumme juhlalle!
OIKONEN'S RADIO TAXI
KOSKA VAIN MINNE VAIN
Soittakaa:
DI 5-7721 tai DI 5-8621
KAIKKI MATKUSTAJAT VAKUUTETTUJA
191 Lorne Street
Port Arthur Ontario

Juhlatervehdyksemme!
ED'S TRIANGLE ESSO SERVICE
PANEMME AUTONNE KESÄAJOKUNTOON
Memorial Ave. ja Fort William Rd. kulmassa
Port Arthur Ontario

JUHLAONNITTELUMME!
International Transit Ltd.
"PALVELEMME LUOTEIS-ONTARIOTA"
Lippu- ja muita tietoja varten soittakaa tai kirjoittakaa
269 Arthur Street DI 5-8231 Port Arthur, Ontario

Hauskaa vappua ja onnitteluni juhlille!
GEORGE'S PAINTING
Ottaa vastaan kaikkea maalausalaan kuuluvaa työtä
Myös öljymaalauksia ja (Mural) seinämaalauksia
Puhelimet: päivisin DI 5-5012 — iltaisin DI 5-8625
94 Albert Street Port Arthur, Ont.

Hauskaa vappua
kaikille asiakkaillemme!
LANGEN GLASS SERVICE
461 John Street
Port Arthur Ontario
Auton laseja, ikkunalaseja ja kaikenlaista muuta lasityötä
PUHELIN DI 5-6424

HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!
LAKEHEAD PHOTO
264 Bay St. Puh. DI 5-6286 Port Arthur, Ont.
Valmistetaan nopeasti kaikenkokoisia valokuvia

HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!
ENO'S ELECTRICAL SERVICE
SUORITAMME KAIKKEA SÄHKÖALAN TYÖTÄ
Tulkaa tai soittakaa: Puhelin DI 5-8212
321A Bay Street Port Arthur, Ont.

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
STAR WELDING
W. Vesterinen, omistaja
Tarpeen vaatiessa olen palveluksessanne
Kaikenlaista juotto- ja terästyötä
PUHELIN DI 4-3611
956 Red River Road
Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME VAPPUJUHLALLE!
LAURI'S MEN'S WEAR
SUOMALAINEN MIESTEN VAATETUSLIIKE
Kaikki on laatutavaraa! Tulkaa katsomaan!
266 Bay St. Puhelin DI 4-3743 Port Arthur, Ont.

JUHLA-AJAN TERVEHDYS YSTÄVILLEMME!
Lakehead Monument Company
W. Kellaway, omistaja
Puhelin DI 5-7713 258 Algoma St., Port Arthur, Ont.
Parasta laatua hautapatsaita ja muistomerkkejä — Eksperttityö
Kohtuulliset hinnat
AVOINNA ILTAISIN TILAUKSEN MUKAAN

Tervehdyksemme Vappujuhlalle!
SALONEN'S ESSO SERVICE
Puhelin DI 4-0287
120-128 S. Algoma St.
Port Arthur Ontario
Autoilijat! Parhaimman huoltopalvelun autollenne saatte meiltä. Tuokaa autonne nyt kevätkunnostusta varten.

Hauskaa juhla-aikaa asiakkaillemme!
CENTRAL TV SERIVCE
615 Memorial Ave., Port Arthur, Ont. Puh. DI 4-5011
Olemme palveluksessanne päivin ja öin
Varustamme kaikkia malleja

Juhla-ajan tervehdyksemme suomalaisille!
Canadian Imperial BANK OF COMMERCE
Haarapankit Port Arthursisa: Arthur & Cumberland Sts. Branch, Cumberland & Parks Sts. Branch; Bay & Algoma Sts. Branch; Inter-City Plaza Branch
Fort Williamissa: 409 Victoria Ave. — Victoria & Brodie

HAUSKAA VAPPUA ASIAKKAILLEMME!
KIISKILÄ SERVICE
Puhelin DI 5-5263
John St. ja Empire Ave. Port Arthur, Ontario
Nyt on aika suorittaa autossanne kevätkorjaukset

HAUSKAA JUHLA-AIKAA ASIAKKAILLEMME!
City Feed Company Limited
111-115 S. Algoma St. Puh. DI 5-8531 Port Arthur, Ont.

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE ja onnittelumme juhlille!
HOUSE OF DENMARK
Puhelin MU 3-6811
Nipigon tien varrella, Green Point
Port Arthur, Ontario
Tarjoillaan aterioita, voileipiä, kahvia ja virvokkeita
Asuntoja (Cabins) vuokrataan

Hauskaa vappua ja onnittelumme juhlalle!
Canada Paint & Wallpaper Store
Puhelin DI 4-6741
Teidän "Super Kem-Tone" ja "Kem-Glo" välittäjät
49 S. Cumberland St. Port Arthur, Ont.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA ASIAKKAILLEMME!
George Wardrope Agencies Ltd.
244 CAMERON ST. — DI 5-7361
Kiinteimistöjä - Vakuutuksia - Lainoja
SUOMALAISIA PALVELEE E. NISKANEN
Haarakonttori: 148 S. Algoma St. — Dial 4-1128
RUDOLF E. HULKKO

TERVEHDYS VAPPUJUHLILLE!
Superior Motors (Lakehead) Ltd.
EVINRUDE ULKOLAITA MOOTTOREITA
PIONEER — CANADIAN CHAIN SAWS
127 S. Algoma St. Puhelin DI 4-7291 Port Arthur, Ont.

ONNITTELUMME VAPPUJUHLILLE!
OLIVER ROAD ESSO SERVICE
Korjaustyötä — Sytyttäjä- ja jarruekspertit
Oliver Road Puhelin DI 4-6342 Port Arthur, Ontario

Rauhanenkelin tapaaminen

Kirjelmässä pyydettiin minua tapaamaan Rauhanenkeliä, ja jos mahdollista, haastattelemaan häntä.

Olin tietoinen, että minulle oli annettu hyvin vaikea tehtävä. Rauhanenkeli samoin kuin joku muukin vastuuntuntoinen enkeli on ensiksikin näkymätön ja sen vuoksi sillä ei ole edes varjoakaan. Mutta kuitenkaan minun tapani ei ole antaa periksi tai luopua yrityksestä.

"Minä teen sen", sanoin ja aloin heti toimia asian suhteen.

Liikaa kertomustani kuormittamatta turhilla yksityisseikoilla, minä jätän selittämättä kuinka onnistuin saamaan yhteyden taivaaseen radiopuhelimen välityksellä tai kuinka monta kertaa minulle sanottiin, että "Rauhanenkeli on liikematkoilla". Hän oli joko "Irakissa", tai oli lentänyt "Laosiin" tai ei ollut palannut matkaltaan "Etelä-Viet namiin". Kerran hän oli Kuubassa ja hiljakkoin hän oli liikematkalla Dallasissa. Minä olin tulossa kärsimättömäksi, sillä näytti aivan mahdottomalta saada häneen yhteys omalla pääkallonpaikallaan. Yksi epäonnistuminen vielä ja minä olin valmis jättämään asian sikseen, mutta äkkiä minulle sanottiin:

"Me yhdistämme teidät, voitte puhua asianne."

Minä kuulin rauhallisen, miellyttävän ja matalan äänen.

"Rauhanenkeli puhuu. Miten voin teitä palvella?"

Minä kerroin hänelle kuka minä olin ja sen jälkeen selitin hänelle hyvin hermostuneesti pyyntöni.

Vastaukseksi sain pienen naurun minkä jälkeen minulta kysyttiin:

"Ja kuinka te ehdotatte, että me tapaisimme?"

"En tiedä", minä vastasin. "Te voitte valita tavan, minä olen valmiinä tekemään mitä hyvänsä."

"Totta puhuen te ette voi tulla minua tapaamaan taivaaseen", sanoi Rauhanenkeli samanlaisella hiljaisella naurulla sitä säästäen kuin aikaisemminkin.

"Miksi ei, onhan meillä avaruuslaivoja."

"Mutta ettehän te ole kosmonautti ja mikäli minä tiedän, avaruuslaivoissa ei kuljeteta matkustajia", sanoi Rauhanenkeli.

"Mitä minun sitten pitäisi tehdä?"

"Haluatteko te tavata minua ojkein tosissanne?"

"Aivan tosissani", minä sanoin sellaisella äänenpainolla, että Rauhanenkelillä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin uskoa minun puhuvan totta.

"No hyvä on, tavataan sitten maassa."

"Kyllä te olette niin hyvä kuin enkelin pitääkin olla. Missä minä voin odottaa teitä?"

"No missä sellainen tapaaminen tavallisesti tapahtuu? Mahdollisesti jossain ravintolassa. Huomenna minä olisin vapaa kello 3 iltapäivällä. Sopikoo se teille?"

"Erinomaisesti!"

Minä annoin Rauhanenkelille suosimani ravintolan nimen ja osoitteen ja sen jälkeen meidän puhelinlinjamme katkaistiin . . . Ja sitten minä löysin itseni istumassa ravintolan pienessä pöydässä hiljaisessa nurkkauksessa odottamassa Rauhanenkeliä. Kelloni näytti viittätoista minuuttia vaille kolme. Minun täytyi tunnustaa, että olin hermostunut. Minä en ollut koskaan nähnyt enkeliä maapallon ilmapiirissä, enkä myöskään taivaassakaan. Mitä jos puolinaisellinen, lihaksikas olento, valkoinen kaapu ja siivet selässä sekä sädekehä pään ympärillä ja pajunoksa kädessä ilmestyisi yht'äkkiä? Vaikka hän onnistuisikin pääsemään ovimiehen ohitse, niin tarjoilijat huomaisivat hänet heti. Millainen nähtävyys! Ja mitä minun pitäisi tilata hänelle. Ryypyn likööriäkö pitäen mielessä hänen naisellisuuttaan, vai jotakin väkevämpääkö, ajatellen hänen miehuullisuuttaan.

Lopuksi minä päätin tilata lasillisen viiniä ja hedelmiä. Tasan kello kolme ei mikään pitkä, mutta tukevarakenteinen ja muutenkin hyvin kehittynyt nuorimies vakaa kasvoiltaan, käveli ravintolaan. Hän heitti katsauksen ympäri huonetta ja antoi sen pysähtyä minuun. Hymyillen hän käveli kohti minun pöytääni. Hän tuli pöytäni luokse ja istuutui rauhallisesti minun viereeni.

"Oletteko te hän", kysyin minä kuiskaten, koska olin täydellisesti yllättynyt.

Ystävällinen hymy kasvoillaan hän nyökkäsi päätään vastaukseksi.

Lyhyen hetkisen olimme aivan hiljaisia ja kun katselin häntä kasvojaan niin minuutit kuluivat ohitse ja pidin hänestä yhä enemmän. Hänellä oli tukeva leuka ja jonkinlainen väsyneenmäköinen, mutta ystävällinen katse silmissään. Minä olin ihmeissäni hänen hiuksissaan kulkevasta harmaasta juovasta, hänen tummat hiuksensa oli kammattu taaksepäin, mikä paljasti voimakkaan viisaan näköisen otsan. Hän huomasi katseeni ja sanoi:

"Sinä katselet minun hiuksissani olevaa harmaata juovaa? Se on muisto Karibian meren kriisin ajalta."

Kun en tiennyt kuinka olisin aloittanut keskustelun, niin ehdotin, että joisimme lasillisen viiniä. Hän otti pienen kulauksen lasistaan asettaen sen takaisin pöydälle ja laski käsivartensa hellästi olkapäälleni.

"Huomaan, että sinä olet hermostunut. Se on aivan luonnollista. Minulla on jotain mielessäni, mitä haluaisin sanoa sinulle, jos sinulla ei ole mitään sitä vastaan?"

"Olkaa niin hyvä."

"Minä haluaisin, että sinulla olisi kirkas ja täydellinen kuva Rauhanenkelistä", hän sanoi hymyillen. "Nykyaikaisesta enkelistä. Olenko minä Rauhanenkelin näköinen. Minä käsitellen kokonaisen jättiläismäisen ja kamalan määrän työtä, niin kaiken työn niiden ihmisten keskuudessa, joilla on hyvä tahto. Niinkuin sinä muistat he työskentelevät väsymättömästi hetkeksikään pysähtymättä rauhan säilyttämiseksi tämän planeetallamme, mikä minun mielestäni suoraan sanoen on yksi kaikkein suurenmoisin. Minä aikaansaan Nikita Hrushtshevin ajattelun ja autoin aikanaan edesmennyttä John F. Kennedyä hänen viisaassa ajattelussaan. Minä olen sanoja, tekoja, kiihtymistä, rauhallisuutta, intohimoa ja tyydytystä. Minun työlläni on monta suuntaa. Sinun täytyy tunnustaa, että et ollut tyytyväinen kun sinulle sanottiin, että olin matkoilla, että saanut minun heti yhteyttä?"

Minä kohautin olkapäitäni.

"Tietenkään sinä et ollut tyytyväinen. Kyllä minä ymmärrän sen täydellisesti. Mutta huomaatko, minä en voi pysytellä konttorissani silloin kun jossain maassa alkaa kipinöidä. Tässä työssä ei löydä loppua. Aseistariisuntaneuvottelut yksistään pistävät pään pyörimään ympäri. Ja sanomalehtikirjoitukset, puheet, ja kamppanijat. Minä otan osaa kaikkeen ja työskentelen kaikkien kanssa. Mutta kaikkein vaikein on suoristaa ihmisten ajatusmaailmaa."

Silloin minä kysyin Rauhanenkeliltä, että eikö hän voisi selittää laajemmalti mitä hän tarkoittaa.

Tässä on mitä hän sanoi:

"Huomaathan, monet ihmiset ovat tehneet tavallaan vieraan käsitteen rauhasta. Tähän käsitteeseen nojaten sodan pitäisi pysyä kylmänä ja rauhan kuumana. Tässä tapauksessa raja rauhan ja sodan välillä on horjuva ja näennäinen ja kuuma rauha voi huomaamatta kääntyä kuumaksi sodaksi aivan samalla tavalla kuin kemikaalisessa kokeessa syntyy räjähdys. Nämä ihmiset pitäisi oikaista, he, kaikesta huolimatta, eivät hyväksy sellaista ajatusta ja sen vuoksi minun on käytettävä kaikki kärsivällisyyteni heidän suhteensa. Sitten on olemassa niitä, jotka kytevät sodanlietsonnan liekeissä ja heidän ajatuksensa tunkeutuvat läpi graniitinkin. Voitko sinä kuvitella kuinka paljon pitää tehdä työtä saadaksemme sellaiset henkilöt lauhtumaan. Lyhyesti sanoen, ei ole helppo olla Rauhanenkelinä meidän päivinämme, se on kaukana helposta. Mutta mitä muutakaan voisin tehdä? Minulla ei ole oikeutta väsyä!

Hän katsahti minuun ja hymyili sanoessaan. "Otetaan ryyppy meidän työmme kunniaksi ja rauhan saavuttamiseksi."

Me kilistimme lasejamme ja maistoimme niistä.

Rauhanenkeli nousi seisomaan.

"Suo anteeksi, mutta minun on mentävä. Olisitko hyvä ja näyttäisit minulle tien ulos?"

"Tietenkin" sanoin minä ja huomasin vasta silloin, että en ollut saanutkaan Rauhanenkeliltä haastattelua. Mutta nyt se oli jo liian myöhäistä, sillä olimme matkalla kohti ulko-ovea.

Minä kysyin häneltä, "Mihinkä te menette nyt?"

"Me emme ryhdy siitä nyt keskustelemaan", hän vastasi ystävällisesti

Ravintolan eteisessä hän pisti tavallisen kevättakin ja hatun ylleen ja käveli kadulle.

"Hyvästi", sanoi Rauhanenkeli ja me puristimme käsiä. Yht'äkkiä tulivat siivet ulos hänen selästään (mahdollista, että hänen takissaan oli näkymättömiä osastoja). Ne olivat valkoiset, tukevat ja paljon käytetyn näköiset, todellisen työläisen siivet. Hän heilautteli niitä ja syöksyi kohti taivasta ääntä nopeammin. Minä seisoin jalkakäytävällä suu auki ja pää takakenossa katsellen taivaalle. Jalankulkija, joka ei nähnyt mitään tuli kohdalle ja vahingossa tönäisi minua, minun vielä tuijottaessani taivaalle.

Silloin minä ryhdistäydyin ja kiiruhdin kotiini kirjoittamaan haastattelua, jota minulla ei ollut mahdollisuus suorittaa. — Leonid Lench

VAIN HERKKUSUILLE:

Vapputervehdykseni
ystävilleni ja tuttavilleni kansainvälisen juhlapäivän johdosta!
Heino Saarela
R.R. 4, Port Arthur, Ontario

HAUSKAA JUHLA-AIKAA PALLON PELAAJILLE
POOL ROOM
J. Leppämäki - A. Rantala
Tupakkaa ja virvokkeita
218 Bay Street
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
D. J. KELLY LIMITED
Ruokatarjoiluvälineitä vuokrataan häätilaisuuksiin ja illanviettoihin. Hotellien, ravintolain ja muitten tarjoilupaikkojen kalustoa.
PUHELIMET:
MA 2-1952 ja MA 2-1311
408 Victoria Avenue
Fort William Ontario

Juhlaonnittelumme!

SEVEN-UP BOTTLING (Lakehead) Ltd.
Puhelin 2-2512
131 Archibald Street North
Fort William Ontario

HAUSKAA VAPPUA ja onnitteluni juhlille!
AUG. SAAREN PARTURITUPA
529 Simpson Street
Fort William Ontario

JUHLATERVEHDYS!
NU-FASHION BEAUTY SALON
Fort William 809 Victoria St. Puh. MA 3-3542
Port Arthur 6 Court St. S. Puh. DI 5-6131
UUSI HIUSTEN KUOSI
UUSI VÄRITEKNIIKKA
Kylmät kiharat erikoisalamme
Suuri ammattitaitoinen henkilökunta

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE ASIAKKAILLENI!
OSCAR LEHTINEN
edustaa C. MAPLEDORAM AGENCIES LTD.
Vakuutus- ja kiinteimistötoimisto - Välitämme kiinteimistöä yli Ontarion
125 May St. S. Puh. MA 3-6439 - Kotiin MA 3-7582 Fort William, Ont.

Hauskaa juhla-aikaa asiakkaillemme!
PALM DAIRIES LTD.
Puhelin MA 3-8483
640 Balmoral Street Fort William, Ontario

Tervehdyksemme suomalaisille asiakkaillemme!
Pilkington Glass Limited
and
Pilkington Paints Limited
LASEJA JA MAALEJA KAIKKIIN TARKOITUKSIIN
910 Victoria Ave. Fort William, Ontario Puhelin MA 2-7701

HAUSKAA JUHLA AIKAA
suomalaisille asiakkaillemme!
Supreme Cleaners Lakehead Ltd.
425 Syndicate Ave. S. Fort William, Ont.
Puhelimet: MA 2-6411 — MA 2-2921
Lähettäkää vaatteenne puhdistettavaksi hyvissä ajoin ennen juhlia

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!
TWIN CITY BOTTLING CO.
HYVÄÄ JANOON: SQUIRT, HIRE'S ROOT BEER
UP-TOWN, NESBITT'S ORANGE JA
ROYAL CROWN COLA
SOKERITTOMIA JUOMIA
701 Harold Cres. Puh. MA 2-4532 Fort William, Ont.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA SUOMALAISILLE!
Chapples LIMITED
Puhelin MA 3-6011
Fort William Ontario
DEPARTMENT STORES

HAUSKAA JUHLA-AIKAA
suomalaisille asiakkaillemme!
O'BRIEN AGENCY
LIMITED
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä — Matkailutoimisto
100 SIMPSON ST.
(Vastapäätä Montrealin pankkia)
PUHELIN MA 3-9571 FORT WILLIAM, ONT.

BRAUNSTEIN FURRIER
Tieteellinen turkisten säilytys
2% OMASTA ARVOSTANNE
Sopivat hinnat jokaiselle
REPAIRING
RESTYLING
RELINING
Puhelin MA 3-8841
141 Simpson Street
Fort William Ontario
S. Braunstein MANUFACTURING FURS FORT WILLIAM

HAUSKAA VAPPUA SUOMALAISILLE ASIAKKAILLEMME!
THUNDER BAY LUMBER
(FORT WILLIAM) LIMITED
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA — HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
KUULUISA PALVELUKSESTAAN
516 Simpson Street Puhelin MA 3-7469 Fort William, Ont.
CILTONE SATIN, sisäseinämaali on ainoa, mikä Teidän olisi valittava. — Hinnat ovat sopivat ja värit kauniita.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille ystävillemme!
ILOMÄET
Puhelin WA 3-4469
506 Brunswick Avenue
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
kaikille!
SAMPO MOTORS
Kaikenmerkkiset autot korjataan
HINNAT KOHTUULLISET
Hinausta varten, soittakaa WA 2-7658
P. Poikolainen — WA 2-7658
Nurvo — kotiin 243-2310
5 Robert St., Toronto 4, Ontario
1 katu länteen Spadina-Collegesta

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
Kaikenlaista tuoretta lihaa ja maksaa saatavana liikkeestämme
SUOMALAISIA SUOLASIENIÄ
NORDIC DELICATESSEN
489-0162 — 483-0287
2½ Manor Road, Toronto, Ontario
Erkki Montonen, omistaja

HAUSKAA VAPPUA
asiakkailleen toivottaa
Suomalainen Verhoiluliike
Teemme kaikkea alaan kuuluvaa työtä huolellisesti ja kohtuuhinnalla. Myös verhot ja irtopäälliset.
MASTERCRAFT
Custom Upholstering
Puh. EM 8-5171 - Ilt. OX 1-6800
J. SANDELL
600 King St. W., Toronto, Ontario

Mcmillan torjui aatelisarvon

Lontoo. — Englannin entinen pääministeri Harold Macmillan on torjunut kuningatar Elisabetin hänelle tarjoaman aatelisarvon, kerrottiin arvovaltaisista lähteistä Lontoossa.

Hänelle oli myös tarjottu Englannin vanhimman, Sukkanauharitarikunnan ritarinarvoa, mutta hän pyysi saada kieltäytyä myös tästä, kerrottiin samoista lähteistä. Tämän ritarinarvon myöntää Englannin hallitsija henkilökohtaisena lahjanaan.

Hauskaa Vappua
toivotamme kaikille ystävillemme!
Aino ja Emppu
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
suomalaisille asiakkailleen toivottaa
Henry Harris, R.O.
Henry Harris Optical Co.
SILMIEN TARKASTUSTA
Puhelin WA 3-9553
275 College Street
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille ystävillemme!
Elsa ja Raimo
Toronto Ontario

HAUSKAA VAPPUA
kaikille!
Finnish Grocery and New Hardware
K. PAANANEN, omistaja
153 McCaul St.
Toronto 2-B Ontario

Kansansuosiota vieläkin nauttiva canadalainen radio- ja TV-esiintyjä Don Messer viettää tänä vuonna 30-vuotisjuhlaansa. Hän aloitti radiointitoimintansa CHJS radioasemalla Saint Johnista, N.B., v. 1934. Kuvassa nähdään hänen ensimmäinen yhtyeensä, Backwoods eli Takametsän Trio. Seisomassa (vasemmalla) Don Messer, Duke Neilson, kuuluttaja George Cromwell ja Charlie Chamberlain. Istumassa on Ned Landry, joka soitti siihen aikaan huuliharppua, mutta tunnetaan nyt viuluniekkana. Kuuluttaja Cromwell on vielä radioalalla, CHSJ radio- ja TV-aseman liikkeenhoitajana Saint Johnissa.

Sachenhausen natsien ensimmäinen keskitysleiri

Berliini, maaliskuussa.

Harvinaisen kaunis kevätpäivä on äkkiä menettänyt merkityksensä. Tuntuu siltä kuin aurinko ei enää paistaisikaan ja seudun yli pohjoista kohti lentävät joutsenet saisivat haaskalinnun hahmon. On mahdotonta tuntea enää — 20 vuoden jälkeen — poltetun ihmisruumiin hajua, mutta kuitenkin sen tuntee — tai on tuntevinaan. Natsien komentosanat ja laukaukset ovat yhä ilmassa, samoin se mielenosoituksellinen hiljaisuus, jonka vallitessa seurattiin jonkun vankitoverin hirttämistä. Kaikki kunnia niin keskitysleirihelvettiä kuvaavalle dokumentti- kuin kaunokirjallisellekin aineistolle, jos kohta vain harvassa tapauksessa ne pystyvät välittämään sen tunteen, jonka kokee itse paikalla entisen keskitysleirin maaperällä. Kulkipa Saksan Demokraattisessa Tasavallassa mihin ilmansuuntaan tahansa niin on matkailijalla tilaisuus tähän kokemukseen. Se on oikeastaan isäntien nimenomainen toivomus. Lähes jokainen vähänkin virallisella vierailulla DDR:ssä oleva huomaa tehdas-, koulu- ja maaseutukäyntien jälkeen kunnioittavansa jonkin muistomerkin äärellä keskitysleiriin menehtyneiden tai niissä murhattujen aikalaistensa muistoa. DDR:n nykyiset vallanpitäjät ovat työväenluokan, talonpoikaiston ja sivistyneistön niitä edustajia, joita varten keskitysleirit rakennettiin. He eivät esittele entisiä keskitysleirejä kuitenkaan marttyyreina, vaan vähin elein, jotka ovat samalla myötätunnon ja anteeksipyynnön ilmaus kidutuksen kohteeksi joutuneille Euroopan muiden kansojen edustajille. Sen osan, mikä tähän mustaan historiaan liittyy kansallista häpeää, he ovat valmiit kestämään vakuuttäen, että se ei enää toistu. Siksi he ovat entistäneet jokaisen keskitysleirin viimeistä hirsipuuta a piinapenkkiä myöten ja sitä vasten tarkasteltuna tulee myös ymmärtää, jos uusfasismia vastaan käytävä taistelu saa DDR:ssa joskus jopa fanaattiset puitteet.

NÄIN SE ALKOI

Sachenhausen merkitsi koko järjettömän systeemin alkua. Oli kesä 1936, Berliinissä olivat olympiakisat menneillään rehdin kansainvälisen kilvan ja ystävyyden hengessä. Olympiaosanottajat ja kisoja seurannut yleisö löysi ruokailupaikoiltaan, stadionin katsomon penkeiltä ja majapaikoistaan lentolehtisiä joissa kehotettiin taistelemaan fasismia vastaan. Ehkä silloin ei täysin ymmärretty, miten vakavasti tämä varoitus olisi pitänyt ottaa. Saksalaiset fasisminvastustajat ymmärsivät, sillä 30 kilometriä Berliinin ulkopuolella Sachsenhausenissa rakennettiin jo ensimmäistä keskitysleiriä. Sitä ei ollut tarkoitettu ainoaksi alallaan, sillä hetimiten rakennettiin leirin yhteyteen keskitysleirikomendanttien, leiri- ja ryhmänjohtajien koulutuskeskus ja siellä oli myös koko sodan ajan keskitysleirijärjestelmästä vastaavien SS miesten ylin johto.

Sachsenhausenin keskitysleirialue on suuren kolmion muotoinen. Sitä ympäröi aikoinaan betonimuuri ja korkeajännitteellä ladattu piikkilanka aita sekä 18 vahtitornia, joissa oli joka hetki 3—4 SS-miestä ampumavalmiina. Näiden turvallisuustoimenpiteiden lisäksi kiersi piikkilanka-aitaa metrin levyinen valkoinen vyöhyke, jossa oli pääkallonkuvia ja sanat: tälle vyöhykkeelle astuja ammutaan varoituksetta. Vankien asemaa ajatellen sillä ei voinut olla muuta merkitystä kuin varoittaa heitä menemästä vapaaehtoiseen kuolemaan. Sitä ei toivottu, sillä kuolemankin piti tapahtua "järjestyksessä". Sivuutettakoon vankien epäinhimilliset työpäivät, ala-arvoinen ravinto ja eläimelliset asunto-olosuhteet ja ajateltakoon, ettei Natsi-Saksa kyennyt eikä halunnut niitä paremmin järjestää. Tämän jälkeen tulee vasta kaikki se, mikä saa ihmisen kuin ihmisen kysymään, miten kaikki on ollut mahdollista, mikä saa saksalaisen radiomiehen punehtumaan häpeästä ja vastaamaan: me emme tienneet, emme tienneet, meillä ei ollut aavistustakaan, mitä tuon betonimuurin takana tapahtui. Se tarkoittaa kymmeniä erilaisia tapoja kiduttaa ihmisen hitaasti hengiltä, sadismia ja mielenvikaisuutta, josta tuli SS-miesten ja kaikkien keskitysleirikoneiston palveluksessa olleiden henkilöiden joukkosairaus. Sachsenhausen ei ollut keskitysleireistä suurimpia, mutta kaikki menetelmät siellä tunnettiin.

BUNKKERI JA JUOKSURATA

Leirin takapihalla oleva kaivon näköinen laitos oli yksi niistä. Se on maabunkkeri johon rangaistavat vangit heitettiin "arestiin". Tosiasiassa sieltä ei palannut kukaan takaisin. Ruoatta ja juomatta saivat vangit kärsiä arestiaan kunnes menehtyivät. Tavallinen hirsipuu oli lopuksi natseille myös liian kivuton laitos. Kaameimman kuoleman ansainneet kiinnitettiin päästään hirttosilmukkaan ja jaloistaan penkkiin. Kuolema tuli hitaasti siten, että ruumiinosat irtosivat vähitellen toisistaan. Mikäli joku sai armon tulla hirtetyksi tavallisella tavalla, tehtiin siitä koko leiriä käsittänyt rituaali. Paikalle, jossa vangit laskettiin kolme kertaa päivässä, tuotiin kuljetettava hirsipuu ja kaikkien vankien oli oltava tapahtuman todistajina. Siinä he seisoivat — kyläpappi, metallimies, ammattiyhdistystoimitsija, kommunisti ja sosialidemokraatti. Oli sitten polttava auringonpaiste, kirvelevä pakkanen, rankkasade tai lumimyrsky, se oli yhdentekevää. Oli vain tämä hetki, jona yksi poistui heidän joukostaan, eikä kukaan tiennyt, kenen vuoro oli seuraavalla kerralla. Hirsipuu ei tosin ennättänyt tulla kovinkaan monen osaksi, sillä Sachsenhausenissa oli lukemattomia mahdollisuuksia. Monet pääsivät kärsimyksistään keskitysleirin juoksuradalla, missä "kokeiltiin" armeijalle tarkoitettuja saappaita. Kun nahka loppui, oli kenkäteollisuuden ruvettava käyttämään keinoaineita, joiden kestävyydestä vankien oli annettava kuva. Juoksuradalle on tuotu yhdeksää eri maalajia. Siinä oli vankien juostava 14 tuntia yhteen menoon selässään 15 kilon painoinen taakka.

OIKEALLE TAI VASEMMALLE

Eniten pelättiin kuitenkin joutumista "lääkärintarkastukseen" asema Z:aan. Z on saksalaisten aakkosten viimeinen kirjain. Se, samoin kuin aseman piipusta päivin ja öin nouseva, ihmisruumiilta lemuava savu antoivat ymmärtää että se todella oli asema, josta ei ollut paluuta. Mutta sikäli kuin sairaus teki työkyvyttömäksi, ei asianomainen enää voinut välttää Z-asemaa. Hänet vietiin "lääkäriin". Ensimmäisessä huoneessa potilasta odotti valkotakkinen mies, joka tarkasti hänen suunsa. Jos siellä oli kultahampaita, siveltiin potilaan kädet ja jalat öljyllä. Sitten hän sai kehotuksen astua joko oikean tai vasemmanpuoleiseen huoneeseen. Edellisessä tapauksessa hän luuli tulleensa suihkuhuoneeseen, johon alkoi virrata hetken kuluttua tappavaa kaasua, jälkimmäisessä tapauksessa hänet vietiin "mitattavaksi" kuin koululainen ja toimituksen aikana hän sai luodin niskaansa. Kun kultahampaat oli poistettu, vietiin ruumiit polttouuneihin.

* * *

Sachsenhausenin keskitysleiri oli pystyssä yhdeksän vuotta. Siellä oli kaikkiaan 200.000 vankia, joista lähes 100.000 kuoli tai murhattiin. Yhdeksän vuotta on pitkä aika, varsinkin jos kuolema on jokapäiväisenä toverina. Siinä tilanteessa olisi vankien luullut ajattelevan vain itseään ja sitä, miten selvitä hengissä seuraavaan päivään. Niin ei kuitenkaan ollut, sillä leirin maanalainen vastarintaliike oli hyvin järjestyksessä. Se toimitti ruokaa niille vangeille, jotka aiottiin tappaa nälkään, järjesti vastoinkäymisiä ja "onnettomuuksia" s o t a tarviketehtaissa, toimitti tietoja ulkopuoliseen maailmaan. Vaikka natsi-armeija oli jo Moskovan porteilla, tiesivät lähes kaikki Euroopan maita edustavat vastarintaliikkeen jäsenet Sachsenhausenissa, että fasistit ovat siitä huolimatta väärässä, eivätkä vakaumukselleen uskolliset antautuneet. Sachsenhausenilaiset vapautuivat huhtikuun 22 päivänä 1945 puna-armeijan toimesta. Tämä koski kuitenkin vain niitä, jotka olivat lähes liikuntakyvyttöminä jätetty leiriin. Suurimman osan leiriläisistä natsit yrittivät "evakuoida" ennen omaa tuhoaan. Tarkoituksella hukuttaa leiriläiset Itämereen, lähetettiin heidät pitkälle marssille Pohjois-Saksan halki. Itämerta he eivät koskaan saavuttaneet amerikkalaisten joukkojen ehdittyä paikalle, mutta lukemattomat kaatuivat kuolleina teiden varsille muutamaa hetkeä ennen kuin vapautuminen olisi koittanut.

"Pilarin" kapteeni kertoo:

HEMINGWAYN MUKANA KARIBIAN MERTA RISTIIN JA RASTIIN

24—3 Hemingwayn mukana Karibea

Kun tammikuussa 1962 ajoin upealla dollarihymyllä Havannan lähellä sijaitsevaan Cojimarin kalastuskylään etsimään suuren amerikkalaisen kirjailijan Ernest Hemingwayn ystäviä, jäi matkani tässä mielessä tuloksettomaksi. Kiersimme leppoisana ja lämpimänä tammikuisena talvipäivänä pikku kylän katuja, mutta emme tavanneet ainoatakaan henkilöä, joka olisi avannut sanaisen arkkunsa ja kertonut tavanneensa Hemingwayn täällä silloin, jolloin hänen tunnettu teoksensa Vanhus ja meri syntyi. Löysimme talon, jossa "Papa" oli asunut, mutta isännät olivat nyt poissa.

Olin ilmeisesti liian aikainen. Cojimar, josta pienoisromaanin kalastajavanhus, maailmankirjallisuuden eräs vaikuttavimpia hahmoja, on peräisin, muisti vain puoli vuotta käyntini jälkeen tämän romaanin luojaa pystyttämällä meren rannalle kuuluisan vieraansa muistoksi hänen muotokuvansa. Sen jälkeen on Havannasta löytynyt myös erittäin tärkeä merkkihenkilö: vuosikausia Hemingwayn mukana Karibean merellä purjehtinut Gregorio Fuentes, kirjailijamestarin tunnetun jahdin Pilarin kapteeni.

KOHTAAMINEN KILPIKONNASAARILLA

— Olin vuonna 1928 kuubalaisen laivan Joaquin Siston kapteenina. Purjehdimme Haitin pohjoisilla rannikkovesillä, kun meidät yllätti melkoinen myrsky — ei mikään harvinaisuus näillä vaarallisilla ja karikkoisilla vesillä. Suuntasimme Kilpikonnasaaren suojaan odottamaan myrskyn laantumista. Tapasimme paljon kalastajia, jotka olivat etsiytyneet sinne samassa tarkoituksessa. Seuraavana päivänä eräs kalastaja tuli luokseni ja kertoi joutuneensa viiden ystävänsä kanssa tänne liian kauaksi tukikohdastaana ja kuluttaneensa loppuun sekä ruokatarvikkeensa että polttoaineensa. Autoin luonnollisesti miestä. Apua pyytänyt kalastaja oli amerikkalainen ja hänen nimensä oli Ernest Hemingway . . . Mutta tämä nimi ei merkinnyt vielä silloin minulle mitään. Tapasin hänet jälleen seuraavana päivänä ja hän kertoi minulle kalastelevansa vain huvikseen ja pitävänsä varsinaisena työnään kirjoittamista . . . Ilma ei vain ottanut parantuakseen ja niin Hemingway oli täällä vielä kahdeksantenakin päivänä. Silloin hain hänet käsiini ja kysyin halusiko hän vielä tuona päivänä palata Key Westiin.

— Se on mahdotonta, vastasi hän.

Menin takaisin laivalleni ja otin radioyhteyden Key Westin laivastotukikohtaan ja muutaman tunnin kuluttua saapui paikalle amerikkalainen moottoritorpedovene, joka vei seurueen Floridaan.

TAPAAMINEN KYMMENEN VUODEN KULUTTUA

— En tavanut häntä kymmeneen vuoteen, jatkaa Fuentes. Tiesin kyllä, että hän kävi useasti Kuubassa ja olisi halunnut tavata minut. Työskentelin silloin tieteellistä tutkimusta suorittavassa Atlanticassa, joka kävi vain harvoin Havannassa. Sain kuulla, että Hemingway oli mukana Espanjan sisällsisodassa ja palasi sen jälkeen Yhdysvaltoihin. Vuoden 1938 kesällä Hemingway kirjoitti eräälle havannalaiselle ystävälleen, satamaluotsille, että tämä etsisi jonkun sopivan henkilön, joka ottaisi hänen jahtinsa hoitoonsa. Luotsi, joka oli hyvä ystäväni, otti yhteyttä minuun, koska tunsi ja tiesi, että olin vuosikausien ajan purjehtinut näillä vesillä ja tunsin ne kuin omat tuskani. Olin kuitenkin edelleen Atlanticassa enkä ajatellut jättää hyvää työpaikkaani. Hemingwayta ehdotus kuitenkin oli miellyttänyt ja parin päivän kuluttua hän lensi Havannaan ja kun laivamme sattui juuri silloin tulemaan satamaan, hän etsi minut käsiinsä. Tervehdimme toisiamme kuin olisimme tavanneet viimeksi eilen eikä suinkaan kymmenen vuotta sitten Kilpikonnasaarilla. Hemingway teki ehdotuksensa, mutta mitä olisin vastannut? Sanoin saman mitä luotsillekin: en halua jättää Atlanticia. Mutta Hemingway ei antanut periksi. Hän meni kapteenin puheille ja niin päädyin lopultakin Pilarin kapteeniksi.

— Mutta en ollut vain kapteeni, olin samalla kokkina ja matruusina, kaikkea samassa persoonassa. Huolehdin vieraista, joita Hemingway usein kutsui veneen matkoille. Muistan, että mukana oli eri kansallisuuksien edustajia, mutta en tiedä nimiä, se ei minua silloin kiinnostanut. Joskus matkassamme oli jopa 10—12 henkeä. Tiedän, että kerran oli mukana Gary Cooper, joka oli "Papa" Hemingwayn hyvä ystävä, joskus Ava Gardner ja joskus kuuluisa espanjalainen toreadori Antonio Ordonez.

KAKSI VUOTTA SUKELLUSVENEJAHDISSA

— Sodan aikana metsästimme parin vuoden ajan saksalaisia sukellusveneitä Meksikon lahdessa. Hemingway, hänen sihteerinsä ja minä sekä yhdeksän matruusia, jotka olivat saapuneet Kuubaan eri puolilta maailmaa. Meillä oli suuret määrät teknillisiä laitteita, jotka paljastivat pitkien matkojen takaa sukellusveneitten diesel-moottoreiden äänet. Jos kuulimme jotain, ilmoitimme lentotukikohtaan, josta lähetettiin lentokone metsästämään sukellusvenettä. Toimintamme oli tuolloin varsin seikkailurikasta ja meidän

(Jatk. siv. 11)

Hauskaa Vappua kaikille!
HILJA RAJALA
Matachewan Ontario

Mietteitä vappuna

Port Arthur. — Vappupäivä, tuo työläisten juhlapäivä, on taas ovella. Sen juhlimista varten tehdään kovalla kiireellä valmisteluja ympäri maailmaa ja varsinkin Neuvostoliitossa, jossa voidaan vappu-juhla viettää koko kansan yhteisenä juhlana.

Viime vuonna seurasin TV:stä Moskovan vappuparaatia ja voin sanoa, että se oli mahtava, sellainen jota ei voi sanoin kuvata. Sen paraatin näkeminen teki erikoisen vaikutuksen mieliin ja varmaankin se herätti osanottajiensakin mieliin ajatuksen, että olisipa kaikki maailman kansat yhtä vapaita osallistumaan vappujuhliinsa. Jospa kaikki työläiset ympäri maailmaa olisivat vapaat jättämään työpaikkansa tänä työväen juhlapäivänä. Täällä sellainen ajatus kyllä tällä kertaa jää ainoastaan unelmaksi. Toivotaan että monet vielä saisivat tulevaisuudessa osallistua näihin vappumarsseihin osoittaakseen voimiaan rientäessään rinta rinnan tulevaisuutta kohti.

Muistissani on monia vappupäiviä, joita täälläkin on vietetty. On ollut valtavia kulkueita, mutta siitä on jo vuosia kulunut kun viimeksi on marssittu rinta rinnan, monet eri kansallisuudet yhtyneinä.

Muistan erään vapun noin 30 vuotta sitten kun vappukulkue hajoitettiin raa'an kapuloita käyttävän poliisivoimien toimesta. Poliisit löivät ketä vain, joka sattui heidän kapulansa läheisyyteen. Siinä ei saanut armoa naiset sen enempää kuin miehetkään. Ratsut melkein tallasivat heikoimpia jalkoihinsa. Tämän jälkeen en muista koetetunkaan järjestää vappukulkuetta. Vappua on vietetty pienempänä juhlana, jonkinlaisena ohjelma- ja puhetilaisuutena. Vaikka vappu on se päivä, jolloin töiden pitäisi seisahtaa, niin ei siihen ole kuitenkaan täällä päästy.

Monilla työläisillä ei ole kyllä ollut pitkään aikaan työpaikkaakaan. Mutta on niitä vielä sellaisiakin onnellisia, jotka ovat saaneet pitää työpaikkansa. Luonto on kuitenkin ollut kuluneen talven työläisten puolella, sillä ei ole ollut kylmiä ilmoja muuta kuin maalis-huhtikuun vaihteessa.

Nyt olemme pääsemässä kevääseen ja voimme olla toivossa, että elämä kääntyy paremmille raiteille. Kevät tuokin aina tullessaan ihmisluonteelle uusia toiveita paremmasta tulevaisuudesta ja jos näin ei olisi niin kaikki voisi ruveta näyttämään harmaalta.

Uuden ja paremman elämän toivossa toivotan kaikille lukijoille iloista vappua ja uskoa sekä luottamusta siihen, että työläiset varmaan saavuttavat etsimänsä paremman maailman ja viettävät vielä vappuakin kaikin yhdessä.

— TASN.

Parhain
vapputervehdykseni
kaikille tuttavilleni!
MARTTI HEDMAN
Pewassan Ontario

HAUSKAA VAPPUA
pysyvän rauhan merkeissä
toivotamme
kaikille ystävillemme!
Hugo Malminen
Tyyne ja Antti Ahvonen
Nemegos Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille
tovereillemme!
Hilja ja John E. Koski
Box 188, Emo Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille
tuttavillemme!
Martha ja Antti Piirainen
Box 87, Swastika Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme
kaikille tuttavillemme ja
rauhaa rakastaville
ihmisille!
Ida ja Vilho Hakanen
135 High St., North Bay, Ontario

PARHAIN
TERVEHDYKSEMME
kaikille tovereille
työväen kansainvälisenä
juhlapäivänä, Vappuna!
Hilda ja Arvi Holm
Hawk Junction Ontario

VAPPUTERVEHDYS
kaikille tovereille pysyvän
rauhan ja täystyöllisyyden
puolesta!
Aliina ja Sam Rautanen
Balsam Creek Ontario

Hauskaa vappua
toivotamme
kaikille ystävillemme
— ja tovereillemme!
Väinö Rostela
Aino Ahlgren
Norembega Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotan
kaikille tuttavilleni!
Eino Lammi
Michipicoten Harbour,
A.C. Ry., Ont.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille asiakkaillemme!
FINNISH STEAM BATH
Puhelin EM 4-2571 56 Widmer St. Toronto Ont.

TERVEHDYKSEMME
kansainvälisen juhlapäivän
VAPUN
merkeissä kaikille urheiluliittomme jäsenille ja ystäville!
Tervetuloa ensi kesän SUURJUHLAAN "Eteläpäähän"!
SUOMALAIS-CANADALAINEN AMATÖÖRI URHEILULIITTO
TORONTO, ONTARIO

VAPPUTERVEHDYS
PYSYVÄISEN RAUHAN PUOLESTA!
Tänä kansainvälisenä juhlapäivänä, Vappuna, tervehdimme kansalaisiamme kaikkialla. Tänäkin Vappuna sadatmiljoonat ihmiset kautta maailman juhlivat tätä perinteellistä työväen juhlapäivää väriin, rotuun tai kansallisuusrajoihin katsomatta yhteisin tunnuksin: **Vapauden, ystävyyden ja rauhanomaisen rinnakkaiselon puolesta!**
Pysyväinen rauha turvaa paremman ja valoisamman tulevaisuuden kaikille kansoille!
CSJ:n TORONTON OSASTO
957 Broadview Ave. Toronto 6, Ontario

ONNITTELUMME!
D. J. ROBB
Funeral Home
102 N. Victoria
Sarnia Ontario

VAPPUTERVEHDYS
kaikille rauhaa rakastaville kansalaisillemme
tänä työväen kansainvälisenä juhlapäivänä!
CSJ:n Sault Ste. Marien osasto
SAULT STE. MARIE ONTARIO

Hemingwayn mukana

Jatkoa 10. sivulta

onnistuikin paljastaa seitsemän saksalaista vedenalaista.

Eikö tämä ollut vaarallista puuhaa?

Gregorio Fuentes myöntää, että näin oli asianlaita.

— Meillä oli mukana aimo annos hyvää onnea, sillä sodan alkaessa oli tässä puuhassa mukana kolmekymmentä jahtia, sodan päätyttyä oli jäljellä enää kolme!

AINA VALMIINA LÄHTÖÖN

— Sodan loputtua Hemingway, joka oli ollut päättämässä sotaa Ranskan rintamalla, palasi takaisin Kuubaan. Sen jälkeen purjehdimme yhdessä jälleen hyvin usein, yhteensä viitisentoista vuotta, vuoden 1960 kesään asti. Joskus hän matkusti Eurooppaan tai Yhdysvaltoihin, kerran pitemmäksi aikaa Afrikkaan, mutta yleensä hän oleskeli Havannassa. Tällöin olimme päivät pitkät merellä. Kalastimme yhdessä, söimme ja joimme. Olimme kuin hyviä ystäviä. Kun Hemingway matkusti jonnekin, hän luovutti laivansa minun haltuuni, antoi rahaa, ja minä huolehdin siitä, että Pilar olisi aina valmiina lähtöön. Ja aina kun "Papa" saapui takaisin matkoiltaan, kiirehti hän ensi töikseen merelle. Tulimme usein vasta myöhään yöllä takaisin Cojimariin. Kaloista veimme vain osan kotiin, muut hän jakoi ruuan puutteessa oleville.

— Tapasin Hemingwayn viimeksi vuoden 1960 kesällä. Heinäkuussa hieman ennen hänen Espanjan matkaansa. Sanoin hänelle, että hän jäisi kotiin, sillä hän oli jo silloin kovin sairas. "Papa" sanoi tulevansa pian takaisin Havannaan. Mutta hän ei tullut enää koskaan.

* * *

Vanha, suolaisen meriveden ja tuulien ahavoittama Gregorio Fuentes on nyt tavallaan kuuluisa mies. Hän on tavallinen merenkävijä, tavallinen ihminen, juuri sellainen, josta Hemingway piti, jotka hän tunsi ja joita hän on niin mestarillisesti pystynyt kuvaamaan kirjoissaan.

Fuentesin tapaa nyt milloin tahansa Havannasta, mutta myös Cojimarista, josta pari vuotta sitten turhaan hain suuren kirjailijan ystäviä. Siellä rakastamansa meren äärellä, rakastamiensa ihmisten keskellä seisoo nyt ehkä hieman liiankin ihannoivasti nähty Hemingway: pronssiin valettu muistomerkki, johon cojimarilaiset ovat tekstanneet omistuskirjeensä:

Ernest Hemingwayn muistolle, — Cojimarin asukkaat eivät unohda Vanhus ja meri-teoksen kuolematonta kirjoittajaa. Heinäkuun 21. päivänä 1962, syntymän 63. vuosipäivänä. — Sakari Selin.

Kuuden viikon tauko aseistariisuntaneuvotteluissa

Geneve. — Geneven aseidenriisuntakonferenssi keskeytetään huhtikuun 24 päivänä kuudeksi viikoksi, ilmoitettiin luotettavalta taholta maanantai-iltana.

Samalla kerrottiin konferenssin kahden puheenjohtajan, neuvostoliittolaisen Semjon Tsarapkinin ja amerikkalaisen Adrian Fisherin keskittävän huomionsa nimenomaan seuraaviin kysymyksiin:

1) Vanhojen pommikoneiden tuhoamiseen Yhdysvaltojen ehdotuksen mukaisesti. Tämä toimenpide muodostaisi ensimmäisen vaiheen kaikkien pommikoneiden tuhoamisessa, jota puolestaan Neuvostoliitto on ehdottanut.

2) Ydinaseiden levittämisen estämiseen. Neuvostoliiton mielestä Yhdysvaltojen suunnittelema NATOn ydinaseistaminen on ristiriidassa tämän pyrkimyksen kanssa.

3) Ydinaseiden "jäädyttäminen", jota Yhdysvallat on suositellut ja jota Keski-Euroopan osalta on ehdottanut Wladislaw Gomulka. Tämä merkitsisi maanalaisten ydinkokeiden kieltämistä. Kielto koskisi ainakin sellaisia kokeita jotka voidaan havaita tietyltä etäisyydeltä ja jotka eivät vaadi kansainvälistä valvontaa.

Hauskaa vappua
toivotamme
kaikille asiakkaillemme!
TIMMINS STEAM BATH
Puhelin 264-0195
59 Algonquin Blvd. East
Timmins Ontario

VAPPUTERVEHDYKSEMME
kaikille kansalaisillemme
rauhan ja yhtenäisyyden puolesta!
CSJ:n TIMMINSIN OSASTO
ja
NAISTEN KERHO
Timmins, Ontario

HAUSKAA VAPPUA JA VIIHTYISÄÄ KESÄÄ
toivotamme
kaikille järjestöihmisille sekä kovaa harjoitusta urheilupojille ja -tytöille, koska juuri tänä kesänä te mittelette voimianne täällä meidän kentällämme!
V.- ja .U.-seura Viesti
ja
CSJ:n South Porcupinen os. No. 12
SOUTH PORCUPINE, ONTARIO

V.- JA U.-SEURA VIESTI
järjestää
MAHTAVAT KEVÄTTANSSIT
HAALILLAMME
Lauantaina, huhtikuun 25 pnä
Ovet avataan klo 7. — Tanssit alkavat klo 9 illalla.
Soittaa:
GEORGE NICORUKIN ORKESTERI

Toukokuun alkupuolella näyttelijämme esittävät suurnäytelmän
"VELJESTEN SEIKKAILUT"
Kansankomedia neljässä näytöksessä

Onko mahdotonta olemassa?

Matka Pohjoisnavalle — se on vain unennäköä.
MAHDOTONTA!
Ihminen ei voi koskaan lentää, koska ilmaa raskaampi esine ei voi pysyä ilmassa. Yhtä mahdotonta on tehdä itsestään kulkevia ajoneuvoja.
MAHDOTONTA!
Vain kirjailijain mielikuvituksessa on mahdollista nähdä ja kuulla Euroopassa se mikä samanaikaisesti tapahtuu Amerikassa.
MAHDOTONTA!
Ihmisen suorituskyvyllä on rajat, joita ei voi ylittää, sataa metriä ei voi uida minuutin lyhyemmässä ajassa.
MAHDOTONTA . . .
MAHDOTONTA . . .
MAHDOTONTA . . .

Alkuihmisen kaikkein vaarallisin vastustaja oli mammutti ja luolakarhu.

Ihmisen paino: keskimäärin 70 kiloa.

Karhun paino: 350—400 kiloa.

Ihmisen pituus (siihen aikaan), 160 senttiä.

Mammutin korkeus: 3—4 metriä.

Ihminen ja nämä eläimet eivät siis suinkaan taistelleet "samassa painoluokassa". Siitä huolimatta ihmisen onnistui usein selvitä vaarallisista vastustajistaan.

Yksin se ilmeisesti alkuaikoina olisi ollut täysin mahdotonta. Mutta kun 20—50 ihmistä yhdisti voimansa mahdoton muuttui mahdolliseksi.

TUHATKASVOINEN MAHDOTTOMUUS

Mahdoton on omalaatuinen, tuhatkasvoinen käsite, joka voi muuttua yhdessä hetkessä, vaikka eräät mahdottomana pidetyt asiat ovat saattaneet pitää pintansa vuosisatoja.

Voimme vain kuvitella, miten mahdottomalta tuntui Kolumbuksen yritys, kun hän astui Santa Mariaan ja lähti etsimään uutta maata suuren valtameren takaa. Kaiken järjen mukaan hänen olisi pitänyt tavoittaa siellä maailman loppu. Maako pyöreä ja ympärikierrettävä. 1500-luvulla tällainen ajatus tuntui yhtä mahdottomalta kuin tällä hetkellä se, että valon nopeudella lähtevässä avaruuslaivassa vanhenevat sata kertaa hitaammin kuin maan pinnalle jääneet.

Huhtikuun 21. päivänä 1961 alkoi varsinaisesti avaruusaikakausi. Gagarinin jälkeen ovat jo useat ihmiset kiertäneet avaruudessa ja kymmenen ensimmäisen joukossa oli myös nainen.

Nämä avaruusjuttujämme tunnemme. Mutta Vostokien pääsuunnittelijan nimeä emme tunne. Joskus myös tämä nimi nousee vielä lehtien uutissivuille. Hän on se, jonka johdolla tiedemiehet avasivat uuden avaruusaikakauden, tekivät mahdottomasta mahdolliseksi.

IHMISEN VOIMAKIN RIITTÄÄ

Mutta aina eivät mahdottoman muuttumiseen mahdolliseksi ole tarpeen teknilliset apuvälineet. Joskus myös ihmisen omien voimien avulla pystytään muuttamaan aikaisempia käsityksiä. Tästä on erinomaisena esimerkkinä urheilijain saavutusten parantaminen yhä kiihtyvässä tempossa.

Aikoinaan pidettiin aivan mahdottomana 10 sekunnin rajan alittamista 100 metrillä, 14 minuutin alittamista puolella peninkulmalla, 60 metrin ylittämisen moukarinheitossa. Monipuolisen ja tehostuneen valmentautumisen sekä itse teknillisen suorituksen täydellistymisen ovat johtaneet siihen, että tällä hetkellä jo kolme miestä on alittanut 10 sekunnin rajan, 14 minuuttia on vain keskinkertainen tulos ja moukarinheitossakin on pari miestä jo ylittänyt 70 metriä.

KESTÄVYYDEN IHMEITÄ

Usein ihmiset ovat joutuneet sellaisiin olosuhteisiin, joissa he ovat joutuneet kamppailemaan silmäinsä edessä ja ylittämään siten kaikki oletetut kestävyyden rajat. Tällaiseen ei edes voi valmentautua — siihen tarvitaan apuvälineeksi vain voimakasta tahtoa.

Vuonna 1961 maailman lehdistössä kierteli hämmästyttävä uutinen: neljä neuvostoliittolaista sotilasta oli ajelehtineet 49 päivää haaksirikkoisina Tyynellä merellä. Heillä ei ollut elintarvikkeita ja vettä kuin nimeksi ja he söivät jopa omat saappaansa — mutta kestivät eivätkä menehtyneet.

Länsi-Saksassa Lengedessa sattui kaivosonnettomuudessa joutuivat 11 kaivosmiestä olemaan kaivokseen suljettuina puolitoista viikkoa. Kymmenen päivää he elivät ilman ruokatarvikkeita, pimeässä, ahtaassa loukussa, mutta pääsivät kuitenkin lopulta elävinä maan pinnalle.

PALUU TOISESTA MAAILMASTA

Pari vuotta sitten joutui Leninin ja Nobel-palkinnon saanut neuvostoliittolainen tiedemies Lev Landau eräänä sunnuntaina talviyönä auto-onnettomuuteen. Hän sai vaikean kallovamman ja sydämen ja keuhkojen toiminta pysähtyi. Ensiapulääkäri antoi hänelle kuitenkin ruiskeen ja hänet vietiin sairaalaan, jossa hänen sydäntään ja keuhkojaan saatiin uudelleen toimimaan. Tiedemies joutui makaamaan sairaalassa kuukausia ja koki vielä kolmasti kliinillisen kuoleman, mutta joka kerta hänet saatiin takaisin eloon.

Keinosydän ja -keuhkot jouduttiin pitämään toiminnassa siksi kunnes vaurioituneet elimet uudelleen kuntoutuivat ja kun oma sydän alkoi pumpata verta suoniin. Landau aukaisi silmänsä!

Jälleen oli ylitetty mahdottomana pidetty raja. Mutta mitä kaikkea tähän olikaan tarvittu!

Sydänmoottori, rautakeuhkot ja useita muita teknillisiä hienouksia. Elämän palauttaneiden professorien ammatillisen tietouden tähän asti saavuttamaton taso, jonka täytyi pitää sisällään kaikki tällä tieteenalalla tähän mennessä saavutettu tieto. Ja edellytyksiin liittyi myös ensiapulääkärin ajan, lääkärin, joka ei häkeltänyt potilaansa sydämen pysähtymisestä, vaan ryhtyi toimenpiteisiin, jotka eivät vanhan ajattelutavan mukaan olisi olleet lainkaan tarpeellisia.

RIKAS IHMISKUNTA

Elokuun 6 päivänä 1945 räjähti atomipommi Hiroshiman yllä. Atomiytimessä olevat voimamäärät vapautuivat ja yhdessä hetkessä sai seitsemänkymmentä tuhatta ihmistä surmansa.

Tänään tiedemiehet työskentelevät kuumeisesti kesyttääkseen tämän atomiytimessä piilevän hirvittävän voiman. Tämän hetken suurimpia kysymyksiä tieteellisessä maailmassa on, miten voitaisiin vapauttaa tavallisessa vedessä tavattava ns. "raskas" vety — ei räjähdyksenomaisesti, vaan rauhallisessa tempossa. Jos tämä pulma pystytään ratkaisemaan, voidaan merien rannoille rakentaa suunnattomia voimalaitoksia, jotka tulevat mullistamaan koko tähänastisen voimatalouden.

Vesi ei todellakaan ole kallis voimalaitoksen raaka-aine. Mutta tämä kuvitelma tuntui kuitenkin vielä tällä hetkellä tavallisesta ihmisestä täysin mieletömältä. Kuitenkin tiedemiehet ovat jo vuosi kausia pohtineet sen parissa. Koska murtuu jälleen yksi "mahdottoman" raja?

MITÄ TÄHÄN TARVITAAN

Ihmiskunta kamppailee tällä hetkellä monien suurien ja ennennäkemättömien kysymyksien parissa. Olemme kurkottaneet katseemme kuuhun ja muille taivaankappaleille, uudet kansat maapallollamme kamppailevat ihmisarvoisen elämän puolesta, koko ihmiskunta on kiinnostunut nälän ja tautien hävittämisestä, tehtävää on todella paljon ja ne ovat suuria. Mutta näihin suuriin tavoitteisiin ei päästä helpolla. Siihen tarvitaan myös uudenlaiset ihmisten keskeiset suhteet, uusi, sodista vapaa yhteiskuntajärjestelmä, joka pystyy takomaan ihmisille onnellisemman tulevaisuuden.

LUNA — "Terä"

Pohjoismaiden tuomio E-Afrikan rotutuomiolle

Kööpenhamina. — Pohjoismaiden ulkoministerit vahvistivat Pohjoismaiden tukevan Yhdistyneitten Kansakuntien rauhanturvaamistoimintaa Kööpenhaminassa 14—15 päivänä huhtikuuta pidetyssä ulkoministerien kokouksessa. Kokoukseen ottivat osaa Tanskan ulkoministeri Per Haekkerup, Suomen ulkoministeri Jaakko Hallama, Islannin ulkoministeri Gudmundur Gudmunsson Norjan ulkoministeri Halvard Lange ja Ruotsin ulkoministeri Torsten Nilsson.

Ulkoministerit keskustelivat myös mm. Etelä-Afrikan kysymyksestä ilmaisten huolestumisensa Etelä-Afrikan hallituksen jatkuvasta haluttomuudesta yhteistyöhön Yhdistyneitten Kansakuntien kanssa. Kokouksessa pohdittiin samoin kysymystä aseidenriisuntaongelman kehityksestä.

Vahvistaessaan tukensa rauhanturvaamistoiminnalle ministerit samalla korostivat kansainvälisten ristiriitojen ratkaisemisessa käytettävien kansainvälisten YKn joukkojen merkitystä.

Rahoitusmenetelmä, johon Kypros joukkojen tapauksessa turvauduttiin, toi selvästi esille miten tärkeätä on YKn piirissä pikimmiten saavutettava yksimielisyys YKn toimenpiteiden rahoitusjärjestelyissä. Ministerit pitivät sangen tärkeänä, että YKn piirissä seuraavaan yleiskokoukseen mennessä saavutetaan yksimielisyys YKn peruskirjan mukaisesta ratkaisusta.

Ministerit yhtyivät YKn Etelä-Afrikan hallitukselle osoittamiin toistuviin vetoomuksiin luopua toimeenpanemasta julistettuja kuolemantuomioita ja keskeyttää käynnissä oleva oikeudellinen vaino ja vapauttaa poliittiset vangit. Ministerit pitivät erittäin tärkeänä, että kysymys oli tullut Turvallisuusneuvoston käsiteltäväksi.

Ministerit keskustelivat aseidenriisuntaneuvottelujen kehityksestä. Vaikka ydinasekieltoa koskevan sopimuksen solmimisen jälkeen on saatettu havaita jatkuvaa pyrkimystä jännityksen lieventymiseen, ei tämä kuitenkaan vielä valitettavasti ole ilmennyt todellisina tuloksina Geneven aseidenriisuntaneuvotteluissa.

He katsoivat, että erityistä huomiota pitäisi kiinnittää sellaisiin osajärjestelyihin, joissa eri puolien kannanotot ovat niin lähellä toisiaan, että niiden pohjalta saatetaan päästä sopimuksiin.

HAUSKAA VAPPUA
toivotan
kaikille tuttavilleni!
Eino Mäkipää
Eby Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille tuttavillemme!
Mr. ja mrs. Hj. Haapasaari
Eby Ontario

HAUSKAA VAPPUA
kaikille tuttavilleni ja tovereilleni!
Felix Kulmala
South Porcupine Ontario

VAPPUTERVEHDYS
kaikille tuttavilleni ja tovereilleni!
Heikki Heinonen
South Porcupine Ontario

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme
kaikille tovereillemme!
A. ja L. Kuusisto
Montreal Quebec

VAPPUTERVEHDYKSEMME
KAIKILLE JÄRJESTÖTOVEREILLE
JA VAPAUDEN LUKIJOILLE
CSJ:n Kirkland Laken osasto
KIRKLAND LAKE ONTARIO

VAPPUMIETELMIÄ

Kirj. O. S—la

Olin ensimmäisen kerran vappujuhlassa vuonna 1907. Siihen aikaan kävin vielä kansakoulua. Osa meistä lapsista päätti kuitenkin mennä vappujuhliin. Tiesimme missä kulkue pysähtyisi ja menimme sinne. Pysähdyspaikassa oli kahvitarjoilu marssijoille ja siellä laulettiin lauluja, jotka vaikuttivat innostavasti lapsen mieleeni. Näistä voin mainita etenkin Marseljeesi, jonka loppusanatkin minäkin innostuin laulamaan, "ja vaikka kuolohon, on voitto meidän on".

Tämän vapun jälkeen hankin itselleni Työväen laulukirjan, joka minun piti tarkasti piilottaa vanhemmiltani. Sitten seuraavana päivänä toiset lapset koulussa peloittelivat meitä, jotka olimme osallistuneet vappukulkueeseen, että meidät lähetetään Siperiaan. Äitini oli myöskin pahoillaan ja sanoi, että on kummallista kun tuon tytön mieli tekee noiden jumalankieltäjien seuraan. Ehdin kuitenkin olla jo useissa vappumarsseissa mukana ennen kuin lähdin 17-vuotiaana Suomesta.

* * *

Vuonna 1961 olin jälleen mukana syntymäpitäjäni työläisten vappukulkueessa, minkä juhlallisuudet oli järjestetty kotikyläni työväentalolle. Tapasin siellä toverin, joka on minulle ensimmäisen jäsenkortin kirjoittanut. Hän ei enään jaksanut osallistua marssiin, mutta sanoi olevansa iloinen kun vielä näki minut marssijoiden joukossa. Vastasin hänelle, että ohjeet, jotka olen saanut syntymäkyläni Työväenyhdistykseltä elämäni alkutaipaleella, ovat olleet ratkaisevia elämäni varrella.

* * *

Monissa mieleeni jääneissä vappujuhlissa olen ollut mukana Canadassakin.

Kaikista valtavimman vappujuhlan näin Leningradissa vuonna 1962. Sain tilaisuuden mennä sinne Uuden Naisen asiamiesten valtuuskunnassa. Kun saavuin Simonkadun B. kohdalle ja näin linja-autojen kyltit, joissa luki Helsinki—Leningrad, niin olin täynnä intoa ja jännitystä.

Matkalla pysähdyimme rajalla Vaalimaalla tullitarkastuksessa ja Viipurissa, jossa meitä oli vastassa kaksi herttaista Irina ja Liisa. Viipurissa meille tarjottiin erikoisen hyvä päivällinen. Matkalla Viipurista Leningradiin oli meillä paljon mielenkiintoista nähtävää jota Irina meille selosti. Kaikkialla oli teiden varsilla juhlaliputus sillä oli vapun aatto.

Saavuimme Leningradiin illalla kello 10. Siellä oli hotelli Eurooppa meidän kotinamme seuraavan kolmen vuorokauden ajan. Söimme illallisen hilpeän mielialan vallitessa ja orkesterin soittaessa kauniita kappaleita mm. "Säkkijärven polkan".

Vappu-aamuna meidät vietiin eräälle aukiolle, josta sitten saimme nähdä koko kulkueen. Tällä aukiolla oli kuusi merkkimiesten suurikokoista kuvaa, yksi niistä oli Otto Ville Kuusisen. On mahdotonta kuvata sitä tunnelmaa, mikä vallitsi tätä marssia katsellessani. Olin kyyneleihin asti liikutettu monta kertaa sitä seuratessani.

Siinä marssi lapsia, vanhuksia, perheitä, isät kantaen harteillaan pienempiä, nuorisoa, koululaisia, eri ammattikuntia, urheilijoita ja voimistelijoita. Tulin vakuuttuneeksi, että koko Leningradin asutus oli mukana kulkueessa ja miten ystävällisiä nämä neuvostoihmiset olivatkaan meille. He juoksivat pois marssijoiden riveistä ja toivat meille kukkia sekä huudahtivat "suomalaisia"!

Ilotulitus oli illalla ja silloin satoi vettä kuin saavista kaataen, mutta ei se juhlijoita pelästyttänyt. Kansaa oli vaikka kuinka paljon. (Katselin ilotulitusta taxista, joten en kastunut.)

Kävimme Pushkinissa, Katariinan palatsissa, talvipalatsissa ja Iisakin kirkossa ja kuulimme selostukset niiden historiasta. Tulkkimme olivat mainioita puhujia. Näimme myöskin Aurora laivan samalla paikalla Neva-joen suussa kun se oli silloinkin kun siitä ammuttiin merkkilaukaus vallankumouksen alkamisesta. Aurora oli myöskin juhlaliputettu Vappua varten.

Matkustimme Metrossa ja voin sanoa, että se on hieno. Sen pääteasema jäi erikoisesti mieleeni, sillä se on omistettu sodan päättymisen muistolle. Siinä koristaa paljon puhuvat maalaukset ja lause "RAUHA KAIKKIEN MAIDEN KANSOILLE".

Tällä matkallani varmistuin edelleenkin, että on toimittava järjestöissä joidenka tavoitteena on MAAILMAN RAUHA ja KANSOILLE PAREMPI HUOMISPÄIVÄ. Leningrad juhli jo silloin väestönsä parempaa huomispäivää ja sen näkeminen jätti innostavan vaikutuksen.

Tuli aika lähteä paluumatkalle ja sanoimme hyvästit Leningradille sekä sen ystävällisille ihmisille. Kun linja-automme lähti lauloimme yhdessä laulua:

Iltahan tummentuvaan,
kaupunki Nevan jo uinahtaa.
Sulle Leningrad laulaa,
lauluaan.

* * *

Yön laulu ylläsi soi,
puistoissa koivut huminoi.
Kaupunki oot työn,
kuulean kesän yön.
Taistojen, muistojen.
Leningrad.

* * *

Vaihtuvat vuossadat nuo,
rauhallisna virtaa Nevan vuo.
Laulu nuoruuden,
laulu ikuinen.
Mulle oot kallehin,
Leningrad.

Avaruusalusten ilmaa tutkitaan

Moskova. — Andrian Nikolajev Neuvostoliiton avaruuslentäjien ryhmän uusi päällikkö, sanoo Neuvostoliiton avaruuslentäjien valmistautuvan suorittamaan entistä vaikeampia avaruustekoja, joihin kuuluu myös kuulento. Viimemainittu vaatii kuitenkin vielä paljon työtä: maasta kuuhun johtavan "tien" olosuhteiden tutkimista, kuuhun laskeutumisen viimeistelyä sekä tietysti turvallisen takaisinpaluun valmistelua, huomautti Nikolajev Tassin toimittajalle.

Kun Nikolajev korostaa erikoisesti ohjattavan "Poljot 1" avaruusaluksen merkitystä, voisi tehdä johtopäätöksen, että seuraavaan avaruuslentoon liittyisi kahden eri radoilla kiertävän avaruusaluksen kohtaaminen.

Tassin runsaassa avaruuspäivän ainehistossa on paljon uutta asiatietoa. Eräs liittyy keinotekoisen ilmaston aikaansaamiseen avaruusaluksissa. Kokeet, joissa koehenkilöt olivat jopa 25 vuorokautta kammiossa jonka ilmassa typpi oli korvattu heliumilla, osoittivat, että ihminen kestää sen normaalisti. Eräs odottamaton yllätys ilman kokoomuksen muutoksesta kuitenkin seurasi: koehenkilöiden puheääni kohosi noin oktaavia ylemmäksi. Myös ilman hiilihappopitoisuutta tutkitaan. Kokeissa on todettu, että hiilihappokaasun lisääntyminen on 40—70-kertaiseksi ei ole vaikuttanut koehenkilöiden työkykyyn ja ihmisen elimistö voi mukautua hiilihappopitoisuuden lisääntymiseen.

Baletin vierailu oli "vahingollinen"

Länsi-Berliini. — Länsi-Berliinin viranomaisten toimenpiteiden johdosta Leningradin baletin solistivierailu, joka oli tarkoitus järjestää huhtikuun 11—12 päivänä, on peruutettu, Länsi-Berliinin senaatti ilmoitti, että huoneistoa, jossa baletin piti esiintyä ei saa vuokrata neuvostoliittolaisille taiteilijoille. Viomaiset uhkasivat sulkea sen länsiberliiniläisen konserttitoimiston, joka otti järjestääkseen Leningradin baletin vierailun.

Länsi-Berlinin senaatti on puolustellut päätöstään kolmen länsivallan asetuksella, joka kieltää kaupungissa kaikenlaisen toiminnan joka "voi vahingoittaa kaupungin kulttuuri-, talous- ja poliittista elämää".

Maailman turuilta

RANSKANLEIVILLÄ VUORATTU VORO

Hagforsin poliisi Ruotsissa joutui eräänä yönä pidättämään humalaisen, joka samalla osoittautui leipävarkaaksi. Miekkonen, joka vaikutti hyvin tukevalta oli piiloittanut ranskanleivät vaatteittensa sisään koko vartalonsa ympäri. Voro teki raivokasta vastarintaa, jopa puri erästä poliisia niin, että tälle oli sairalassa annettava ruiske jäykkäkouristusvaaraa vastaan.

"ISÄNNÄTTÖMIÄ"

Ruotsin pankeissa on 3.4 milj. kruunun arvosta talletuksia, joiden ulkomaalaisista haltijoista, ei vuoden 1945 jälkeen ole kuultu mitään. Ruotsin pankkitarkastusvirasto suosittelee, että tällaiset talletukset luovutettaisiin säätiölle, joka jakaisi avustuksia Ruotsissa oleville natsi Saksan aikoinaan vainoamille ulkomaalaisille. Tätä menettelytapaa on noudattanut Sveitsi. Ruotsin ohella se oli niitä puolueettomia maita, joihin natsit "kaiken varalta" sijoittivat varojaan.

Hollantilaiset perustivat New Yorkin vuonna 1612, jonka nimi oli aluksi Uusi Amsterdam.

Ensimmäisen kuulalaakerin valmisti Ph. Vaughan vuonna 1794.

Vapputervehdyksemme
ystäville ja tuttaville
kansainvälisen
työväenjuhlapäivän
merkeissä!
Martha ja Pekka Kraft
R.R. 1, Kaministiquia Ontario

Vapputervehdyksemme
ystävillemme ja
tuttavillemme!
Cynthia, Arthur, Keven, Theresa, Margaret ja Bill Martin
Nolalu Ontario

Vapputervehdyksemme
suomalaisille ja onnittelumme
vappujuhlille
TUNNUKSEMME ON: Ydinaseet pois Canadasta ja pitäkäämme Canada ydinaseista vapaana alueena, saavuttaaksemme täydellisen aseistariisumisen!
CSJ:n NOLALUN OSASTO
NOLALU — SILVER MOUNTAIN ALUE

Vapputervehdyksemme
KAIKILLE TYÖLÄISILLE
täydellisen aseistariisumisen ja
pysyvän rauhan puolesta!
CSJ:n MONTREALIN OSASTO
JA
MONTREALIN NAISTEN KERHO

INTIASTAKIN URAANIMAA

Bombay. — Intiasta tuli viime viikolla viides maa, joka valmistaa plutoniumia uraanista, kun Trombayssa, Bombayn esikaupungissa valmistui uusi plutonium-tehdas.

Plutonium on äärettömän arvokasta halkaistavaa ainetta, josta valmistetaan atomipolttoainetta. Neljä maata, joissa on aikaisemmin toiminut plutonium-tehdas, ovat Yhdysvallat, Englanti, Neuvostoliitto ja Ranska.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille suomalaisille asiakkaillemme!
Broadway Hotel
Puhelin MU 1-3445
Cor. Hastings & Columbia Sts. Vancouver, B.C.
- Kohtuulliset hinnat
- Hyvä paikka tavata ystäviänne

HAUSKAA VAPPUA KAIKILLE!
TED HARRIS
PAINT AND WALLPAPER
Puhelin MU 4-1105
757 East Hastings St. Vancouver, B.C.
Valkoista ja värillistä "Latex"-maalia erikoishinnalla — vain $2.95 gal.

VAPPUTERVEHDYS
kaikille kansalaisillemme, järjestötovereille ja Vapauden lukijoille!
- Innoittakoon työväen kansainvälisen juhlapäivän, Vapun, vietto kaikkia toimintaan työväen yhtenäisyyden, aseistariisumisen ja rauhan puolesta!

CSJ:n VANCOUVERIN OSASTO
2605 East Pender St. Vancouver 6, B.C.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille suomalaisille asiakkaillemme!
RANKIN, DEAN & MUNROE
- LAKIMIEHET
- ASIANAJAJAT
- NOTARIOT

Puhelin 682-2781
202 FORD BUILDING
193 East Hastings St. Vancouver 4, B.C.

SAIMAAN KANAVAN YLI KOLME SUURSILTAA

Lauritsala. — Lauritsalan kauppalan ja koko Saimaan kanava-alueen siltanäkymät tulevat kanavarakennustyön yhteydessä kovasti muuttumaan. Kanavan ylle kohoaa kaikkiaan 4 kiintosiltaa, joiden kokreus on 25 metriä veden pinnasta. Näiden jättiläissiltojen lisäksi kanava saa 7 läppäsiltaa ja yhden kääntösillan. Siltatyöt, jotka alkavat ensi vuoden aikana, antavat kanavarakennustyöhön uutta väriä ja vauhdittavat elämää, joka Saimaan kanavan ympäristössä on virkeänä elpymässä. Tämän päivän myönteinen elämän rytmi on kevätauringossa kylpevän kanavan piirissä lähtöisin Suomen ja Neuvostoliiton kansojen ystävyyssuhteiden hyvästä kehittymisestä. Hyödyllisen kanavasopimuksen syntymiselle on luonut perustaa ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimus, jonka 16. vuosipäivää on juuri Suomessa vietetty.

ENTISTÄ EHOMPI KANAVA

— Vuonna 1856 valmistuneen Saimaan kanavan piirissä oli ennen sotia vilkas liikenne. Puutavaraa vietiin ja muita tuotteita tuotiin siinä määrin, että sululle syntyi ruuhkia ja sulkujen välille pitkiä alusjonoja, kertoi Mustolan sululta tavoittamamme kanavaveteraani August Jahma, joka on jo vuosikymmeniä saanut ansiotulonsa kanavatöistä. Sitten seurasivat naapurivihan kylvön katkerimmat vuodet ja niitä kanavan sulkeutuminen sekä elämän tyrehtyminen kanavan partaalla. Nyt ovat Suomen ja Neuvostoliiton suhteet päässeet oikeille raiteille. Tuloksena on ollut kanavan käyttöä koskeva sopimus ja uuden elämän alku kanavan piirissä. Valtaosa seutukunnan asujamistosta tervehti sopimusta tyydytyksellä. Oli kuitenkin muutamia, jotka epäilivät, mutta nyt, kun kanavatyöt ovat alkaneet ja elämänsyke viriämässä, on epäilijöiden piiri nopeasti huvennut, totesi August Jahma, jonka sydäntä lämmitti, että Itä-Suomen järvialueelle tärkeä Saimaan kanava on päässyt pannastaan ja kuntoutumassa entistä ehommaksi.

TYÖT EDISTYNEET SUUNNITELMIEN MUKAAN

Työt Saimaan kanavalla alkoivat marraskuun puolivälissä, kertoi Mälkiällä sijaitsevassa rakennuskonttorissa kanavan rakennuspäällikkö insinööri Ortamo. Urakoitsijoita on kaikkiaan neljä, joista viimeisin, Maanrakennusteknikot Kuusela on aloittanut työt 450 metriä pitkällä kanavaosuudella Tuohimäen tienoilla. Soskualle tulevat uuden sulun maastossa alkavat kanavarakennustyöt ensi kuun loppupuolella. Rakentaminen on edistynyt suunnitelmien mukaan. Valmista kaivantoa, jossa osa on jo luiska-verhottu, on noin 2500 m. Lopullisesti valmista kanavaosuutta ei ole vielä yhtään. Kanavan laitamille siirretyt ja siirrettävät maamassat tasataan läjityssalueelle, istutetaan ja nurmetetaan. Tarkoituksena on, että kanava-alue rakennetaan maastoltaan yhtä kauniiksi kuin kanavamaasto oli ennen laajennustyöhön ryhtymistäkin sanoi ins. Ortamo.

KONEIDEN KILPAILU

Kanavan rakennustyöt, jotka alkavat kanavasuulla Lauritsalassa, ovat paitsi uurastavan ihmistyön niin ennen kaikkea suurten koneiden suorittamaa mahtavaa rakennustyötä. Pitkäkauloiset ja suurikauhaiset kaivinkoneet, järeät katepillarit ja puskutraktorit tekevät nopeasti puhdasta jälkeä. Kanavan rakennuskalustoon myös eräänlainen kanavarakennustyön "hyvän tahdon" yhteenliittymä. Raivauskoneista on länsimaista ja itäistä alkuperää, on amerikkalaisia, ruotsalaisia, suomalaisia ja neuvostoliittolaisia koneita. Vesi-Pekan työosuudella on koekäytössä 3 neuvostoliittolaista kaivinkonetta, pyörökuormaajaa ja 2 katepillaria.

"Kyllä tässä voima riittää", totesi kaivinkoneen kuljettaja Teuvo Kylmä-Aho, jonka näppärässä ohjauksessa liikkui ketterästi yhden kuution tilavuisen laahakauhan omaava kaivinkone "Metallityöläinen". Haastattelemamme totesi, että neuvostoliittolaiset koneet ovat yksinkertaisia ja ajo-ominaisuuksiltaan hyviä.

SILTASUUNNITELMIA

Kanavan siltarakennustöistä kertoi rakennuspäällikkö Ortamo, että suunnitelmissa on maantiesillan rakentaminen Lauritsalaan. Silta rakennetaan nykyisen rautatiesillan läheisyyteen. Uudesta sillasta tulee kiintosilta, jonka aukko on 25 m kanavan vedenpinnan yläpuolella. Rautatiesilta, joka on kääntösilta, muutetaan kiintosillaksi ja korotetaan nykyiseltä tasolta 8 m korkeammaksi. Mälkiän sulun kohdalla oleva maantiesilta korotetaan 3 metrillä. Nuijamaan kirkolla rakennetaan kanavan yli niinikään kiinto silta, jonka aukko on 25 m kanavan veden pinnan yläpuolella. Mustolan ja uudelle Soskuan sululle, sekä Neuvostoliiton puolella olevalle 5 sululle rakennetaan läppäsillat ja Kansolaan ylikulkua varten kääntösilta. Läppäsillat rakennetaan sulkutöiden yhteydessä. Toiset sillat rakennetaan vuosien 1965—67 aikana. Suursilloista on ensimmäisenä vuorossa Lauritsalaan rakennettava uusi maantiesilta, kertoi rakennuspäällikkö Ortamo siltarakennustöistä.

Edellä on kerrottu huhtikuun alkupäivien näkymiä kanavarakennustyömaalta. Kanava on suurtyömaa, jonka maisemat muuttuvat tuota pikaa. Saimaan kanava on tärkeä Itä-Suomen elinkeinoelämälle. Kanavan rakennustyön merkitys myös Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyssuhteita lujittavana on suuriarvoinen. Tällä hetkellä ahertaa kanavan rakennustyön parissa kuukisensataa työläistä. Työntekijöiden määrän odotetaan lähiaikoina huomattavasti nousevan.

— T. Kapiainen.

Autoradiot
AINOASTAAN
$ 39.95
täydellisenä paikalleen asennettuna
Uusia ja käytettyjä
radioita ja televisioita
Tehtaan takauksen suorituspalkka
Skandinavialaisia levyjä
Hastings Radio & TV Service Ltd.
Puhelin AL 5-6141
2641 East Hastings St.
Vancouver 6 B.C.

Parhain vapputervehdyksemme kaikille tovereillemme!
Effie ja Art Siven
Vancouver B.C.

HAUSKAA VAPPUA kaikille!
SYKES
"Kaikkia kukkien alalta"
Puhelin MU 1-3855
Kotiin 433-1633
Vancouver B.C.

Hauskaa vappua
toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!
UKRAINSKA KNYHA
2643 E. Hastings Street
Vancouver 6 B.C.
TUOTTAJAT JA VALITTAJAT
Kelloja, valokuvauskoneita ja käsitöitä Neuvostoliitosta
- Posliinituotteita
- Hajuvesiä
- Kankaita
- Vuodepeitteitä
- Taidetuotteita

Hauskaa vappua
kaikille suomalaisille asiakkaillemme!
PRIOR
Garage & Service
Täydellinen autojen huolto ja korjaus
Myös korityötä
Puhelin MU 3-2926
219 Prior St.
Vancouver B.C.
LEE, omistaja

Charles Spencer Chaplin

Koko meidän ilkeä, epäluotettava, ristiriitainen ja mielipiteiltään voi miten vaihteleva maapallomme tervehtiä miestä, joka on tasan puolen vuosisadan ajan ilahduttanut ihmisiä maailman kaikissa kolkissa riemastuttavalla, mutta usein myös haikealla, hirtehisellä ja samalla syvällisellä taiteellaan. Huhtikuun 16 pnä hän täytti seitsemänkymmentäviisi vuotta.

* * *

Taidehistoria tuntee lukuisia miehiä, jotka ovat lahjoittaneet maailmalle nerokkaita luomuksiaan, mutta joiden henkilökohtaiset vaiheensa ovat olleet traagisia. Suhteellisesti eniten löydämme kai tällaisia nimiä elokuvan historiasta. Georges Melies, David Wark Griffith, Sergei Mihailovitsh Eisenstein — vain muutamia mainitaksemme. Toisten kohtalona on ollut se, että heidän nerokkuutensa (kuten japanilaisen Yshujiro Ozun) on huomattu suuressa maailmassa vasta heidän elämänsä iltana tai heidän kuolemansa jälkeen. Ainutlaatuinen poikkeus on tässä suhteessa Charles Spencer Chaplinin nimi.

Tampereelta Timbuktuun ja Vladivostokista Venezuelaan ovat lapset ja aikuiset vuosikymmeniä nauraneet ja itkeneet katsellessaan Chaplinin filmejä ja vaikka hänen luomansa ainutlaatuinen hahmo on paljon muuttunut vuoden 1914 ensimmäisistä lyhyistä komedioista v. 1952 valmistuneeseen suureen elokuvaan Kuningas New Yorkissa asti, niin hänen vertauskuvanaan ihmisten mielessä pysyvät edelleen kaikille niin tutut knallihattu, viikset, kävelykeppi ja loppuunkuluneet isot kengät.

* * *

Huhtikuun 16 pnä 1889 syntyi Lontoossa köyhässä taiteilijaperheessä poika, joka sai nimekseen Charles Spencer. Nyt hän sananmukaisesti — ja ansaitusti — lepää laakereillaan perheensä piirissä Sveitsissä. Hänen taipaleensa köyhyydestä ja kurjuudesta maineen huipulle voisi olla esimerkkinä päättäväisestä ja energisestä oman uransa luomisesta millä alalla tahansa, mutta erikoisen ainutlaatuista se on elokuvataiteen piirissä missä suhdanteet, mielipiteet ja yleisön suosiot ovat poikkeuksellisen vaihtelevia. Jos kerättäisiin yhteen kaikki Chaplinista kirjoitetut kirjat, tutkielmat, esseet ja artikkelit sekä arvostelut hänen elokuvistaan, niin ne muodostaisivat huomattavan kokoisen kirjaston, eikä kaikki, mikä hänestä on kirjoitettu, ole suinkaan ollut pelkkää ylistystä. Joukossa on paljon väärinkäsitysten, kateellisuuden ja suoranaisen vihan sanelemaa tekstiä. Suurilla miehillä on aina myös paljon pieniä ja suuriakin vihollisia.

* * *

Mitkään vihan ja kateellisuuden purkaukset eivät ole pystyneet kumoamaan sitä suurta inhimillistä linjaa, joka kulkee läpi koko Chaplinin tuotannon alkaen ensimmäisen maailmansodan aikana valmistuneista Kulkurista ja Hiljaisesta kadusta, läpi Kultakuumeen, Kaupungin valojen, Nykyajan ja Diktaattorin aina Kuningas New Yorkissa-elokuvaan saakka (1957). Vuodesta 1959 on Chaplin tiettävästi työskennellyt uuden elokuvansa Ihminen kuussa parissa ja jos kohtalo suo, että hän saa tämänkin työnsä päätökseen, ei meidän tarvitse epäillä, ettemme siinäkin löytäisi samaa taiteilijaneroa ja suurta inhimillistä henkeä, joka on ollut aina tunnusmerkillistä Chaplinin elokuville, kertoipa hän köyhistä Amerikan siirtolaisista (Siirtolainen, 1916) sirkuselämästä (Sirkus, 1928), pienestä virkailijasta, josta ankara aikakautemme teki suuren rikollisen (Monsieur Verdoux, 1936) tai vanhenevasta v a r i e t e e taiteilijasta (Ramppivalot, 1952).

* * *

Viime vuosina on puhuttu paljon "tekijän elokuvista" (Cinema d'auteur). Tarkoitettakoon sanonnalla mitä tahansa, nimenomaan Charles Chaplinin koko tuotanto on eräs merkittävimmistä esimerkeistä tekijän elokuvasta. Hän jos kukaan on omien elokuviensa täydellinen ja jäljittelemätön luoja — käsikirjoitusten tekijä, ohjaaja, pääosan esittäjä, jopa säveltäjäkin! Vanha kunnon Chaplin elää ja on tiettävästi edelleenkin virkeä ja hänen täyttäessään seitsemänkymmentäviisi vuotta yhdymme koko maapallon onnitteluihin toivossa, että kohtalo soisi hänelle vielä riittävästi vuosia ja voimia uusimman elokuvasuunnitelmansa toteuttamiseen.

— Martti Savo.

HAUSKAA ja TOIVORIKASTA VAPPUA
toivotamme kaikille tuttavillemme!
JACK LAINE
ARVI SEPPÄNEN
VILI RAHKO
ED. PIRHONEN
Camp Woss
Beaver Cove B. C.

HAUSKAA VAPPUA
toivotan kaikille pysyvän rauhan merkeissä!
Chas. Kinos
408 Victoria St.
New Westminster B.C.

Hauskaa ja toivorikasta VAPPUA
toivotamme kaikille osuuskuntamme jäsenille ja kuluttajille!
SOINTULA CO-OP STORE
SOINTULA BRITISH COLUMBIA

Ranskan jalansija Aasiassa

Länsileirin "k a u h u kakaralla" Ranskan presidentillä Charles de Gaullella näyttää jatkuvasti olevan "monta rautaa tulessa" Ranskan suuruuden kohentamiseksi — yritys, jossa hän on joutunut törmäämään vastakkain Yhdysvaltain etujen kanssa useamman kuin yhden kerran. Afrikassa Ranskan sota Algerian kansaa vastaan ja tuoreimpana esimerkkinä Gabonin vallankaappauksen tuhoaminen laskuvarjojoukkojen avulla helmikuussa ja eräät muut Ranskan toimenpiteet ovat vielä liian tuoreessa muistissa, jotta de Gaulle suuntaisi päähuomionsa tälle alueelle. Sen sijaan latinalainen Amerikka on Ranskan kannalta melko puhdas alue ja toisella laidalla, Aasian itäisissä osissa on Indokiinan sodasta kulunut jo vuosikymmen. Näille alueille kohdistaa de Gaulle siis pääoffensiivinsä juuri tällä hetkellä.

Ranskan pyrkimyksillä Indokiinan siirtomaavallan raunioille syntyneissä valtioissa on mielenkiintoinen taloudellinen taustansa.

Kun Ranskan siirtomaajoukot kärsivät lopullisen tappionsa Dien Bien Phussa, joutuivat alueen ranskalaiset kapitalistit vaikean ongelman eteen: yrittääkö realisoida omaisuutensa ja siirtyä turvallisemmille alueille vai jäädäkö paikoilleen mihin hintaan hyvänsä?

Etelä-Vietnamissa tuli ratkaisun teossa "avuksi" Ngo Dinh Diemin marionettihallitus. Se kielsi maan valuutan vaihtamisen koviksi valuutoiksi ja näin plantaashien, tehtaiden ja kaivosten realisointi muuttui mahdottomaksi. Kukaan ei maksanut niistä kuin murto-osan aikaisemmasta arvosta, siellä vietnamilaisilla ei ollut suuria pääomia ja Ngo Dinh Diemin selustatukena olleet amerikkalaiset arvelivat ranskalaisyritysten muutenkin putoavan heidän syliinsä kuin kypsän hedelmän.

Näistä syistä sekasortoisista ajoista ja amerikkalaisten painostuksesta huolimatta 17,000 ranskalaista jäi edelleen Etelä-Vietnamiin. Eivätkä he olleet mitään pikkutekijöitä Vietnamin talouselämässä. Heidän käsissään oli huomattava osa kauppaa ja joukko teollisuuslaitoksia. Erityisen merkittävä on heidän osuutensa kumipuuplantaasheilla. Ranskalaissijoitusten määräksi arvioidaan tällä alalla 500 miljoonaa dollaria ja yhteensä 64,995 hehtaarin laatuisista kumipuumetsistä kuuluu ranskalaisyhtiöille peräti 61,245 hehtaaria eli noin 95 prosenttia. Raakakumin vienti käsittää yli puolet Etelä-Vietnamin viennin arvosta.

Voidaan myös olettaa, että ranskalaiset ovat saaneet sivustatukea entisestä emämaastaan. Viime vuosien aikana on Etelä-Vietnamissa käynyt useita taloudellisia valtuuskuntia. Erityisesti on mainittu Antoine Pinayn käynti Etelä-Vietnamissa hänen ollessaan Ranskan talousministerinä. Tämän yhteydessä sovittiin suuren lainan myöntämisestä Ngo Dinh Diemille.

Tällä hetkellä näyttää Etelä-Vietnam kulkevan lujasti USAn valjaissa mutta 17,000 varakkaan ranskalaisen oleskelu maassa ei ole voinut olla jättämättä jälkiä. Lisäksi maan nykyinen diktaattori Nguyen Khanh eleli varsin hyvin ranskalaisvallan aikana: hän toimi milloin ranskalaisen kenraalin Lattre de Tassignyn, milloin silloisen vietnamilaisen marionettihallituksen palveluksessa. Toimittuaan Ka Thon maakunnan kuvernöörinä hänet nimitettiin maajoukkojen tarkastajaksi. Taistelujen puhjettua hän ei saattanut henkeään vaaralle alttiiksi, vaan siirtyi pian vuorille. Vaikka kenraali Khanh nyt vannookin tähtilipun nimeen, osaa hän loikkaamisen taidon — sitä hän on tarvinnut Etelä-Vietnamin vallankaappausten aikana pelissä pysyäkseen.

Mielenkiintoisia lukuja voidaan kertoa Ranskan jalansijasta myös Kambodzhassa. Siellä elää nykyisin 6000 ranskalaista eli enemmän kuin maan itsenäistyessä vuonna 1954. Selvittyään "likaisen sodan" amerikkalaisille suomasta etulyöntiasemasta ovat ranskalaiset laajentaneet taloudellisia suhteitaan Kambodzhaan ja niinpä esimerkiksi Ranskan vienti sinne on melkein kaksinkertaistunut vuosina 1955—62. Ranska on myöntänyt Kambodzhalle myös lainoja ja amerikkalaisten neuvonantajien rinnalla on Kambodzhan armeijassa ollut ranskalaisia upseereja.

Laosissa puolestaan siellä asuvalla 2000 ranskalaisella on huomattava vaikutus maan talouselämään.

Kun Ranska saattaa laskea, että USAn puuttumisella Etelä-Vietnamin sisällissotaan on kahdenlainen seuraus: USAn jatkuva sotilaallinen epäonnistuminen ja toisaalta amerikkalaisten joutuminen epäsuosioon alueen väestön silmissä, on de Gaulle katsonut ajan kypsyneen Ranskan entisen aseman palauttamiseksi KaakkoisAasiassa. Tämän tulisi tapahtua *uusin*, entistä taitavammin muodoin ja tällöin saattaa Kaakkois-Aasian puolueettomussuunnitelma olla paikallaan. Valitettavaa vain on, että vaikka de Gaulle on esittänyt puolueettomusajatuksen jo ajat sitten, ei hän ole kiirehtinyt täsmentämään ajatusta tai esittämään konkreettisia ehdotuksia ajatuksensa toteuttamisesta.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille ystävillemme!
Marilyn ja Kalevi Juvonen
Suite 504 — 10 Edmonton St.
Winnipeg 1 Manitoba

HAUSKAA VAPPUA
kaikille Vapauden lukijoille ja ystäville
toivottavat
Nick ja Vilho Kohtala
Box 396
Rocky Mountain House Alta

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille Vapauden lukijoille
Mrs. Violet Johnson
Elisa Salonen
Edmonton Alberta

HAUSKAA VAPPUA
kaikille tovereilleni ja tuttavilleni rauhan ja yhtenäisyyden puolesta!
Otto Hänninen
Rocky Mountain House
Alberta

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille tuttavillemme!
Mary ja Chas. Raunio
Eckville Alberta

HAUSKAA VAPPUA
toivotan kaikille tuttavilleni!
Martti Sutinen
826 N. "H" Street
Lake Worth, Fla. U.S.A.

HAUSKAA VAPPUA
toivotamme kaikille tovereille ja tuttavillemme!
Anna ja Matti Lindala
Los Angeles, Calif. USA

Hauskaa vappua toivotamme suomalaisille asiakkaillemme!
ASTORIA HOTEL
769 East Hastings St. Vancouver, B.C.
KOTHUULLISET HINNAT
Huoneita päivittäin, viikottain tai kuukausittain

Hauskaa kevättä toivotamme suomalaisille ystävillemme!
HUB CLOTHING STORE LIMITED
MIESTEN PUKIMO, JOSSA MYYDÄÄN UNION RÄÄTÄLIEN VALMISTAMIA VAATTEITA
45 EAST HASTINGS ST. VANCOUVER, B.C.

TOVERILLINEN VAPPU-TERVEHDYKSEMME
kaikille raskaan työn raatajille!
Toimikaamme innokkaasti pysyvän rauhan ja työväen yhtenäisyyden puolesta!
CSJ:n SOINTULAN OSASTO
Sointula British Columbia

VAPPU-tervehdyksemme
tovereillemme ja ystävillemme rauhan ja ystävyyden merkeissä!
Hilja ja Victor Salo
Helen, Tommy ja Dana Cave
Port Kells
British Columbia